

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
4257363

Datum 9 maart 2022

Betreft Besluit op Wob-verzoek over de agenda's en de verslagen van de VoRa

Geachte [REDACTED],

Op 13 augustus 2021 heeft u een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Het verzoek gaat over de notulen, actielijsten, actieverslagen, agenda's en alle andere vormen van gespreksverslagen of verslagleggingsdocumenten (waaronder bijlagen) van de voorlichtingsraad (VoRa), de Commissie Rijksoverheidscommunicatie (CRC) en het woordvoerdersoverleg (wvo).

Op 19 augustus 2021 is de ontvangst van uw Wob-verzoek bevestigd.
Op 9 september 2021 is de termijn met vier weken verdaagd.

Op donderdag 9 en maandag 13 september jl. is met u gesproken en zijn afspraken gemaakt over de afhandeling van uw verzoek. We hebben afgesproken dat uw verzoek in drie (of vier) termijnen van maximaal 56 dagen wordt afgehandeld. De eerste termijn is op 1 september gestart en betreft een beslissing over de agenda en alle notulen van het wvo vanaf 1 januari 2018 tot 1 september 2021. Dit is het eerste deelbesluit. Op 27 oktober 2021 heb ik dit eerste deelbesluit genomen, met kenmerk 4232022.

Het tweede deelbesluit betreft alle agenda's en notulen van de CRC voor dezelfde periode en desgewenst ook bijlagen die in die periode zijn bijgesloten bij de notulen van het wvo. Het tweede deelbesluit heb ik op 25 november 2021 genomen, met kenmerk 4238203.

Het derde deelbesluit betreft de agenda's en notulen van de VoRa voor wederom dezelfde periode (1 januari 2018 tot 1 september 2021) en mogelijk ook bijlagen die zijn bijgesloten bij de notulen van de CRC. Met dit besluit neem ik het derde deelbesluit.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob.

Inventarisatie documenten

Ik beschik over de agenda's en de verslagen van de VoRa. Ik heb deze documenten samengevoegd in de bijgevoegde documenten.

Zienswijzen

Door de derde belanghebbenden zijn geen bedenkingen ingediend.

Besluit

Ik heb besloten aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht openbaar te maken, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens en enkele vergaderingskoppelingen.

Persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de verslagen staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit de verslagen. Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer.

Dit ligt anders indien het het openbaar maken van namen van de ambtenaren betreft. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Onevenredige benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Wanneer vergaderingskoppelingen openbaar worden bestaat de mogelijkheid dat derden inloggen tijdens digitale vergaderingen van de VoRa. Dit zal het functioneren van de VoRa ernstig belemmeren.

Ik acht dit een onevenredige benadeling van de VoRa als geheel.

Om deze reden maak ik de vergaderingskoppelingen niet openbaar.

Kabinet Minister-President

Datum

9 maart 2022

Onze referentie

4257363

Wijze van openbaarmaking

Dit besluit wordt geanonimiseerd met de openbaar gemaakte informatie op www.rijksoverheid.nl geplaatst

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze

mr Marianne Hordijk
Secretaris-Ministerraad

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt hiertegen schriftelijk bezwaar maken, onder vermelding van de gronden, bij de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1008e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	7 januari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats	WebEx
Aanwezig	

Datum
7 januari 2021

Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter wenst de VoRa een goed 2021 toe en blikt kort terug op het reces.
- Hij deelt mee dat 29 december een zoon heeft gekregen,
- Ook meldt hij dat het jaarprogramma 2021 bij de vormgever ligt en het streven is het uiterlijk vrijdag 15 januari te verspreiden.
- Het zal een van de onderwerpen van gesprek zijn met de portefeuillehouders communicatie van het SGO op 19 januari.
- meldt dat van ministeries vaker het verzoek komt om grote collecties bestanden openbaar te maken. Dit past inhoudelijk en technisch niet op Rijksoverheid.nl. Eerder is dit aan de orde geweest in het kader van het WOB-verzoek corona en nu speelt het voor de toeslagenaffaire. DPC kan helpen met een tijdelijke oplossing (een commerciële documentenbak). Dat vraagt wel tijdig melden, circa twee weken doorlooptijd. Voor een structurele oplossing is hulp van BZK (KOOP) nodig.
- meldt dat de directie Communicatie van BZ is gereorganiseerd. Als gevolg hiervan komen er vacatures van s10 tot

s12/13 voor redacteuren, media-analisten en woordvoerders. Suggesties voor kandidaten zijn welkom.

- meldt dat het OM vandaag met berichtgeving komt over de aangifte tegen de Belastingdienst en zijn ambtenaren.

DPC-notitie communicatiecapaciteit

Tegelijk met de vergaderstukken heeft de VoRa ter kennisname een DPC-notitie gekregen over de strategie van aankomende aanbestedingen voor communicatiecapaciteit. licht deze toe. Het OGB heeft ingestemd met de voorgestelde strategie. De externe communicatiepool voldoet niet langer aan aanbestedingswetgeving en wordt per 1 september beëindigd. Vanaf dan kunnen departementen gebruikmaken van de raamovereenkomst voor detacheringsbureaus. Dit heeft als bijkomend voordeel dat er meer kandidaten zijn om uit te kiezen. De pool wordt nog wel met een jaar verlengd voor woordvoerders omdat vaak op zeer korte termijn behoefte is aan deze expertise en deze doelgroep zich veelal niet via detacheringsbureaus laat bemiddelen. DPC heeft zo een jaar extra de tijd om voor deze groep een toekomstvast alternatief te vinden. Het beëindigen van de externe pool heeft geen gevolgen voor de interne pool. De VoRa geeft aan de interne pool goed te benutten en onder andere pleit voor uitbreiding daarvan. geeft aan dat dit onderdeel van de evaluatie van die pool is en hij met zal kijken naar spoedige agendering in de VoRa.

2. Verslag VoRa 17 december 2020

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

- deelt de meest recente ontwikkelingen rond de communicatie en de kabinetsreactie op de 'POK'. vult haar aan. Een belangrijk thema is de informatievoorziening en transparantie van de overheid. De voorzitter voorziet effecten op het werk van ambtenaren en het nieuwe kabinet. De VoRa zal dit binnenkort apart bespreken.
- blikt terug op de jaarwisseling en met name het vuurwerkverbod. De jaarlijkse Kamerbrief over het feitelijk verloop van de jaarwisseling gaat binnenkort uit.

4. Corona

is tevreden over de samenwerking en het resultaat van het online coronaproof Oud&Nieuw-feest, dat een zeer groot bereik heeft gehad. Ze bedankt de collega's nadrukkelijk voor hun inzet de afgelopen tijd. Ook de komende maanden zal het NKC nog beroep doen op mankracht en uithoudingsvermogen.

geeft aan dat corona ook tijdens het kerstreces de nodige aandacht heeft gevraagd, met het vliegverbod naar het VK, de vervroegde goedkeuring van vaccins door het EMA en het verliezen van het kort geding tegen een inreisverbod voor reizigers uit hoge risicogebieden zonder negatieve coronatestuitslag (de verplichting wordt wat de regering betreft alsnog

opgenomen in de Wet publieke gezondheid). Ook blikt terug op het Kamerdebat van 6 januari, dat grotendeels in het teken van het vaccinatiebeleid stond. Volgende week is er weer een persconferentie.

meldt dat de Machiavelli-prijs is toegekend aan voor de wijze waarop zij het brede publiek tegemoet te treden. Ze weten goed de brug te slaan naar dat publiek, inclusief critici. De prijs wordt op 15 februari uitgereikt zonder publiek en via NPO Politiek live uitgezonden.

5. Brexit

vertelt over de meest recente ontwikkelingen rond Brexit. De gesloten deal brengt net zo goed veranderingen mee als wanneer die er niet was gekomen. BZ kijkt momenteel nog even goed naar de boodschappen voor het algemeen publiek en de timing en hoeveelheid daarvan. Er zijn nog een Kamerdebat. Optuigen van het NKC is niet nodig gebleken, maar verzoek is wel de departementale contactpersonen nog even paraat te houden. Hij brengt in herinnering dat ieder departement vooralsnog het woord voert over het eigen beleidsterrein, maar daar waar nodig, samen zal worden opgetrokken.

vult aan met informatie uit het Brexit-bedrijfslevenoverleg, waar het volume van de transporteurs aan de orde was.

6. Rondvraag, sluiting

- meldt dat BZK een WOB-verzoek heeft ontvangen van EénVandaag over de coördinatie van WOB-verzoeken door de WOB-coördinatoren en het SGO.
- De VoRa staat kort stil bij de reactie van het kabinet op de ontwikkelingen in Washington en het vergelijkbare sentiment in Nederland.
- De adviesnotitie 'Bewindslieden sociale media' wordt waarschijnlijk 14 januari geagendeerd. Deze VoRa wordt met een half uur verlengd.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1009e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 14 januari 2021 11.00-12.30
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
17 januari 2021

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De VoRa besluit de BOT-sessie 'Strategisch talentmanagement' (18 januari 2021) te annuleren i.v.m. de actualiteiten.
- Het agendapunt 'Bewindslieden op de sociale media' wordt doorgeschoven naar de VoRa van 21 januari 2021.
- Het VoRa-secretariaat deelt het opiniebeeld met de VoRa-leden.
- De voorzitter meldt dat dinsdag 19 januari 2021 het SG-portefeuillehoudersoverleg plaatsvindt waarin o.a. de politiek-ambtelijke verhoudingen (o.a. de 'Aanwijzingen externe contacten', transparantie en informatievoorziening en de dialoogsessie met Tweede Kamer en media over politiek-ambtelijke verhoudingen) onderwerp van gesprek zullen zijn.

2. Verslag VoRa 7 januari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat stil bij de POK, de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' en de communicatie rondom de ministerraad van vrijdag 15 januari. BZK bereidt interne berichtgeving voor t.b.v. de rijksambtenaren.
lezen mee. De voorzitter stelt voor op korte termijn in VoRa-verband bij de kabinetsreactie stil te staan.

4. MCU/WAU

(respectievelijk programmamanager en communicatieadviseur voor de Werkagenda voor de Uitvoering, WAU) geven een toelichting op het proces en de communicatieaanpak van de WAU. De werkagenda kent een tijdspanne van ongeveer tien jaar en moet bijdragen aan de structurele verbetering van de uitvoering. De werkagenda moet aan de formatietafel besproken worden en in eerste instantie door het nieuwe kabinet worden uitgevoerd. Ook het rapport TCU, het RvS-advies en de kabinetsreactie POK worden nadrukkelijk bij de werkagenda betrokken. geven aan dat deze complexe opdracht onder andere een cultuurverandering vergt en een intensievere samenwerking en dialoog tussen politiek, beleid en uitvoering. De verbreding van rijksbreed naar overheidsbreed zal ook implicaties hebben voor de communicatiediscipline.

licht de interne communicatiestrategie toe die er vooralsnog vooral op is gericht om de werkagenda breder bekend te maken en het netwerk te versterken.

ontwikkelen gezamenlijk een externe communicatiestrategie. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de CRC-werkgroep 'Uitvoering' die op 26 januari 2021 een bijeenkomst houdt met communicatieadviseurs van verschillende uitvoeringsorganisaties.

De voorzitter stelt dat het VoRa-project Informatie op Maat raakt aan de WAU, maar wijst erop dat voor realisatie van Informatie op Maat structurele financiering is vereist waarin het VoRa-jaarprogrammabudget niet voorziet. De voorzitter pleit ervoor een koppeling te maken met de WAU en zal in het portefeuillehoudersoverleg met de SGs aandacht vragen voor de financiering van Informatie op Maat.

geeft aan dat voor Informatie op Maat structureel vijf miljoen euro nodig is. wijst erop dat indien financiering wordt gevonden binnen ongeveer anderhalf jaar realisatie van 10Overheid haalbaar is, waarbij ook de Europese verplichtingen die voortvloeien uit de Single Digital Gateway kunnen worden ondervangen. Hiervoor werkt DPC al nauw samen met o.a. de VNG, het IPO en gemeentes. Voor de marketing van de persoonlijke overzichten van de levensgebeurtenissen op rijksoverheid.nl is ongeveer 3,5 miljoen euro nodig. Beide zijn als laaghangend fruit te kenschetsen. geeft aan in het licht van de ontwikkelingen rondom de POK en het breed gedeelde urgentiegevoel optimistisch te zijn over mogelijke financiering.

5. Corona

De VoRa blikt vooruit op het besluit over een mogelijke heropening van de basisscholen en de mogelijke invoering van een avondklok. geeft
een toelichting en staat o.a. stil bij het uitstel van de fieldlabs. geeft
een toelichting op de intensivering van de doelgroepencommunicatie richting kinderen en jongeren (o.a. kinderpersconferentie). licht het nieuwe steunpakket toe en meldt dat de persconferentie over het steunpakket waarschijnlijk op dinsdag 19 januari 2021 plaatsvindt. De voorzitter meldt dat de (wekelijkse) VoRa tijdens het verkiezingsreces gewoon doorgaat. meldt dat het NKC een vacature heeft voor een woordvoerder (medior) in het woordvoerdersteam.
licht de campagne effectmonitor toe. De belangrijkste bevindingen:

- Ongeveer driekwart heeft zich tijdens de feestdagen aan de maatregelen gehouden **Onze referentie**
- Het aandeel dat afstand houdt, blijft stabiel met ruim acht op de tien
- Drukke vermijden is toegenomen, hoewel nut en belang hiervan gelijk zijn gebleven
- Het aandeel mensen dat de handen goed wast, is stabiel
- Men werkt vaker volledig thuis in plaats van deels.
- Nog steeds blijft slechts een kwart van de mensen met klachten thuis
- Vrijwel iedereen draagt een mondkapje waar dat verplicht is
- Het vertrouwen om de maatregelen vol te kunnen houden blijft afnemen
- Het draagvlak voor de maatregelen blijft stabiel
- Men maakt zich evenveel zorgen als eind november
- De bereidheid om te laten vaccineren neemt toe.

6. Fte-telling

De voorzitter meldt dat het VoRa-secretariaat op korte termijn een uitvraag zal doen t.b.v. de fte-telling die jaarlijks in maart op Rijksoverheid.nl wordt gepubliceerd. De VoRa bespreekt het voorstel (vaste formatie, peildatum 1 januari 2021 én tijdelijke dienstverbanden van één jaar of langer). Het VoRa-secretariaat zal op basis van de opmerkingen en suggesties in de VoRa van 28 januari 2021 met een aangepast voorstel komen.

7. Rondvraag, sluiting

Geen rondvraag

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1010e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	21 januari 2021 11.00-12.45
Vergaderplaats	WebEx
Aanwezig	

Datum
21 januari 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

De voorzitter doet een aantal mededelingen.

Het overleg van de VoRa met de portefeuillehouders communicatie van 19 januari wordt verzet. De intentie is het nog vóór de Tweede Kamerverkiezingen alsnog te laten plaatsvinden.

Dat het kabinet demissionair is, hoeft in communicatie-uitingen niet te worden vermeld, tenzij functioneel.

Het VoRa-secretariaat zal de geannuleerde BOT-sessie 'Strategisch talentmanagement' nog voor de Tweede Kamerverkiezingen opnieuw plannen.

Ook zal het vóór half februari een BOT-sessie plannen over de implicaties van het rapport 'Ongekend onrecht' voor de communicatiediscipline.

De VoRa heeft het opgemaakte VoRa-jaarprogramma 2021 ontvangen. Het CAR-secretariaat kijkt met DPC of het pdf-bestand voldoet aan de toegankelijkheidseisen, voordat het dit deelt op Rijksoverheid.nl. De VoRa deelt de constatering van dat het feit dat de gevolgen van het rapport 'Ongekend onrecht' voor de communicatiediscipline geen expliciete aandacht heeft in het jaarprogramma, vragen op kan roepen. De VoRa spreekt af dat het jaarprogramma voorlopig wel online kan worden geplaatst in de huidige vorm, maar niet zonder toelichtende zin over het ontbreken van een aandacht voor

toeslagenaffaire in de begeleidende tekst. In de BOT-sessie zal de VoRa bespreken wat hiermee verder in het jaarprogramma zelf moet gebeuren, of er een addendum moet komen bijvoorbeeld.

meldt dat SBS 6 eind januari een programma (met live chat) over vaccineren gaat uitzenden op televisie. Het programma is van het CBG, dat de kosten hiervoor heeft betaald aan een productiemaatschappij. De casus onderstreept het belang van het tegen het licht houden van de coproductierichtlijn.

meldt dat de directie Communicatie van OCW op basis van een onlangs vastgesteld strategisch personeelsplan wordt herzien. De gesprekken met medewerkers over de gevolgen hiervan zijn noodgedwongen online gevoerd. Bevers deelt op verzoek van de VoRa tips voor dit type online personeelsgesprek.

2. Verslag VoRa 14 januari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat stil bij het aftreden van het kabinet, de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' en de effecten daarvan op de organisatie binnen de hele rijksdienst. De veranderingen die moeten worden ingezet zijn zowel van operationele als culturele aard. Bij Defensie leidt het onder andere tot belangstelling voor dilemmalogica, meldt

vertelt over de laatste ontwikkelingen rond de Woo. De uitzonderingsgrond 'persoonlijke beleidsopvattingen' worden hier niet uit geschrapt. heeft in een Kamerbrief gemeld dat het schrappen van persoonlijke beleidsopvattingen alleen geldt voor documenten die bedoeld zijn als 'informatievoorziening aan de Kamer'.

4. Corona

blijkt terug op de voorbereidingen op de communicatie over de aanvullende maatregelen die tijdens de meest recente persconferentie bekend zijn gemaakt. Onder andere staat hij stil bij het besluit over het primair onderwijs en de kinderopvang. Hij legt ook uit dat momenteel twee typen epidemieën rondwaren, de klassieke variant en de 'Britse' variant. Het doel is momenteel het aantal besmettingen van de klassieke variant terug te dringen en voorkomen dat het Britse variant verder wordt geïmporteerd. Het besluit over het instellen van een avondklok wordt voorgelegd aan de Kamer.

deelt hierop dat avondtalkshows door mogen gaan met gasten live in de studio maar het wel de bedoeling is dit zo beperkt mogelijk te houden. Bij voorkeur nemen ministers deel via online middelen. De aangepaste werkbezoekenrichtlijn wordt aangevuld met een passage hierover. Verder wordt momenteel extra ingezet op thuiswerken en thuisblijven.

Vanmiddag vindt een persconferentie van FIN/EZK/SZW plaats over steun- en herstellepakket. begeleidt deze.

geeft aan dat de reismaatregelen tot zeer veel vragen leiden bij het BZ-contactcentrum. Het repatriëeringsvraagstuk speelt weer op en krijgt de nodige media-aandacht. Ook komen er veel vragen over de Britse variant. Voor de communicatiecollega's is de besluitvorming amper bij te houden. vraagt aandacht voor snelle aanlevering van informatie zodat deze ook snel en tijdig kan worden vertaald naar communicatie vanuit BZ. Ook vraagt hij of interne online evenementen die begeleid worden door technici die in de avonduren werken, door kunnen gaan. Met een werkgeversverklaring kan dit.

5. Werkwijze inhoudelijke bijeenkomsten VoRa

De VoRa stemt in met het voorstel voor de aard, invulling en werkwijze van de masterclasses, techclasses en BOT-sessies voor de VoRa.

Masterclasses en techclasses zijn beschouwend, bedoeld voor kennisvermeerdering en bevatten een theoretisch kader, waarbij techclasses specifiek technologie als onderwerp hebben. BOT-sessies zijn bedoeld voor toegepaste kennis, praktijk en uitwisseling van gedachten.

Het CAR-secretariaat organiseert de BOT-sessies, de Academie de masterclasses en techclasses.

Er zijn maximaal drie masterclasses per jaar. Twee daarvan zijn gekoppeld aan VoRa-prioriteiten, waarbij de VoRa een keuze maakt welke dat zijn op het moment dat het jaarprogramma wordt opgesteld, deze twee worden opgenomen in het VoRa-jaarprogramma. Van een van de drie staat het onderwerp niet op voorhand vast, dit kan in overleg met de Academie worden ingevuld.

Masterclasses zijn voor de VoRa, techclasses voor de VoRa en CRC (niet vervangers). Deelname aan de BOT-sessies is afhankelijk van type BOT-sessie.

pleit ervoor dit soort kennissessies ook voor de plaatsvervangend directeuren te organiseren. De VoRa-leden zullen bij hun plaatsvervangers peilen of dit een breder gedeelte behoefte is. Verder zou de VoRa graag willen dat woordvoerders uit werden genodigd voor BOT-sessies die relevant voor ze zijn.

In totaal zijn er maximaal zes sessies per jaar, met uitloop naar zeven: twee tot drie masterclasses, een techclass en drie tot vier BOT-sessies. Uit het gedeelte overzicht voor 2021 blijkt dat de VoRa-ambities hoog zijn. De VoRa geeft aan dat zij graag ziet dat de BOT-sessie over Prinsjesdag komt te vervallen ten gunste van een sessie over de rol van de VoRa bij een nieuw kabinet. Waar het bij de BOT-sessie over de POK zal gaan om terugkijken, is deze bedoeld om vooruit te kijken. De sessie over de POK zal ook inbreng leveren voor de bijeenkomst met de SG's. Overige BOT-sessies die minimaal plaats moeten hebben zijn 'Strategisch talentmanagement' en 'VoRa-jaarprogramma' (laatstgenoemde samen met CRC). Verder zou de VoRa graag de onderwerpen communicatieadviseur en woordvoerder nader uitgediept zien.

pleit ervoor ondanks de volle agenda's, te proberen de afgesproken sessies wel door te laten gaan, hier niet te snel op in te leveren.

6. Notitie bewindslieden op sociale media

Na een toelichting door opsteller stemt de VoRa in met de notitie 'Bewindslieden op de sociale media' die directies Communicatie handvatten biedt voor de gesprekken met (aantredende) bewindspersonen over de inzet van sociale media en de ambtelijke ondersteuning die bewindspersonen daarbij mogen verwachten. De notitie beschrijft onder andere gevolgen van de keuze voor een van de drie hoofdvarianten (persoonlijk, corporate en hybride kanaal). Wel ziet de VoRa n.a.v. opmerkingen van in het kader van afzenderschap graag de optie #min[naam ministerie] toegevoegd en dat in de tabel ook een opmerking wordt meegenomen over het "meenemen" van volgers. De Adviescommissie Online Communicatie (AOC) zal een en ander nader uitwerken.

7. Marketing en communicatie levensgebeurtenissen

Afgelopen maanden heeft het programma Mens Centraal in opdracht van de VoRa een inventarisatie uitgevoerd bij verschillende overheden naar de communicatie rond de levensgebeurtenissen 'Er is iemand in mijn omgeving overleden' en 'Ik ga verhuizen'. Op basis van deze inventarisatie, de lopende communicatieactiviteiten op deze levensgebeurtenissen en de evaluatie van de contentmarketing van de levensgebeurtenis 'Een kind krijgen', heeft het programma een ontwerpcommunicatieaanpak gemaakt.

presenteren de resultaten.

De VoRa waardeert de resultaten positief maar verzoekt de term marketing te proberen te vermijden, gezien de bedrijfsmatige connotatie. De VoRa stemt op inhoud in met de vervolgstappen maar aangezien het opdrachtgeverschap bij de stuurgroep Mens centraal ligt, kan de VoRa geen budgettaire consequenties aan deze instemming verbinden.

8. Rondvraag, sluiting

meldt dat hij in het kader van de strategiedagen van BZ in een panel zit over transparantie en ambtelijk optreden. De sessie is rijksbreed toegankelijk.

meldt dat de ICBR heeft verzocht te communiceren over de aanpassing van de aanwijzing voor externe contacten van ambtenaren. Voor 1 juli moet er een voorstel liggen. Goed om als VoRa af te stemmen over interne en externe communicatie.

verslag

1011e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 28 januari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
28 januari 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter meldt dat de VoRa's van 4 en 11 februari respectievelijk zullen worden ingekort en verlengd tot anderhalf uur.
- De voorzitter meldt dat en tijdens de afwezigheid van de voorzitter tijdens de kabinetsformatie zullen fungeren als voorzitter.
- De voorzitter geeft een korte toelichting op de verkennende BOT-sessie 'POK' van maandag 1 februari 2021.
- De voorzitter meldt dat de demissionaire status van het kabinet in beginsel geen belemmering vormt voor het voeren van televisiecampagnes (aanvaard beleid). Uiteraard *kunnen* andere overwegingen wel een rol spelen in de afweging om campagnes door te laten gaan.
- meldt een vacature kennisadviseur DPC (S11).

2. Verslag VoRa 21 januari 2021

N.a.v. het verslag meldt de voorzitter dat de masterclasses en BOT-sessies in beginsel uitsluitend zijn bedoeld voor de VoRa-leden. Een gecombineerde sessie – bijvoorbeeld met woordvoerders of CRC-leden – is de uitzondering die de regel bevestigt. Met betrekking tot de wens voor sessies voor plaatsvervangend directeurs geeft de voorzitter aan dat voor de organisatie hiervoor contact kan worden opgenomen met de Academie.

3. Actualiteiten

geeft een toelichting op de avondkloongeregeldheden. Ze geeft aan dat de inzichten van het polarisatiemodel (zo weinig mogelijk zuurstof geven en de groep niet groter maken dan de groep is) bruikbaar zijn geweest in de aanpak en wijst op het belang van de juiste toonzetting in de communicatie, zeker in deze tijden. geeft voorts aan dat veel gebruik is gemaakt van lokale influencers (rappers, voetballers, buurtvaders etc). De VoRa staat stil bij de werkbezoeken van bewindslieden (bij voorkeur geen aankondiging vooraf) en de toelichting van experts en witte jassen in de talkshows. De VoRa concludeert op termijn mogelijk een BOT-sessie over het onderwerp te willen houden.

4. Corona

geeft een toelichting op het vaccinatiestrategie en de routekaart/exit-strategie en meldt dat in de eerstvolgende Kamerbrief uitgebreid aandacht zal worden besteed aan de communicatieaanpak. Ook staat stil bij de aanpak jongerencommunicatie die ook in de MCC is gepresenteerd [presentatie wordt rondgestuurd, geeft aan dat er een geüpdate versie van de toolkit t.b.v. de bewindslieden is. Laatste update altijd opvraagbaar bij NKC of VWS. doet een dringende oproep voor extra mankracht t.b.v. het NKC. De oproep wordt ook per mail rondgestuurd. Ten slotte meldt dat de toonzetting ('strenger') van de bredere publiekscampagne 'Blijf Thuis, werk thuis, mijn contacten' iets is aangepast. vraagt aandacht voor reizen naar het buitenland in de routekaart.

5. Issuemanagement

geeft een korte toelichting op de VoRa-prioriteit 'Issuemanagement'. De werkgroep zoekt de samenwerking met de Hogeschool Utrecht die in een onderzoeksproject wil komen tot een leidraad/toolkit 'issuemanagement'. Dat raakt aan de ambities van de werkgroep. De Hogeschool Utrecht vraagt voor het project relevante issue-casüistiek die kan worden uitgebeend en een deelnemend communicatieadviseur voor ongeveer tachtig uur gedurende een periode van ongeveer twee jaar.

6. Rondvraag, sluiting

meldt dat zij op korte termijn graag een toelichting willen geven op de Climate Adaptation Summit.

verslag

1012e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 4 februari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
8 februari 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De secretaris meldt dat het VoRa-secretariaat op dit moment de communicatieparagraaf van het Blauwe Boek tegen het licht houdt. Omdat waarschijnlijk niet alle relevante communicatie-informatie een plek zal krijgen in het Blauwe Boek wil het VoRa-secretariaat kijken naar de mogelijkheden om relevante informatie die buiten de boot dreigt te vallen aan te bieden aan de departementen t.b.v. de introductiedossiers van de nieuwe bewindslieden. Het verzoek is de contactgegevens van de departementale contactpersonen te mailen naar
- De VoRa staat kort stil bij de BOT-sessie 'POK' van maandag 1 februari 2021. spreekt van een nuttige sessie en meldt dat zij het verslag ook heeft doorgestuurd naar haar bestuursraad. Ook spreken van een nuttige sessie, maar zien de BOT-sessie nadrukkelijk wel als eerste sessie. De Vbc VoRa zal dinsdag 9 februari 2021 bespreken hoe het onderwerp verder worden gebracht.
- meldt dat VWS enkele woordvoerdersvacatures heeft (S12). geeft aan dat BuZa ook enkele vacatures heeft: redacteurs, omgevingsanalisten en woordvoerders (S10-S12).
- roept de VoRa-leden i.h.k.v. de prioriteit 'Issuemanagement' op mogelijke casuïstiek en een communicatieadviseur aan te leveren t.b.v. een gezamenlijk project met Hogeschool Utrecht. Deelname aan dit onderzoeksproject vraagt om 1) het inbrengen van een case en 2) beschikbaar stellen van een aanspreekpunt/deelnemer aan partnerbijeenkomsten. Het gaat globaal om niet meer dan ongeveer 40 uur per jaar (80 uur gedurende twee jaar). Indien een departement een interessante casus heeft, meld dat bij

2. Verslag VoRa 21 januari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

staat kort stil bij de stikstofwet die niet controversieel is verklaard en begin maart zal worden behandeld. Ook de overige VoRa-leden geven een stavaza van de controversieel verklaarde onderwerpen.

4. Corona

geeft een stavaza 'corona'. Hij geeft aan dat de lessen van dilemmalogica in de complexe boodschappen van de laatste persconferentie uitgebreid zijn toegepast. staat voorts stil bij o.a. click 'n collect, de avondklok, de gedeeltelijke opening van het onderwijs en de routekaart. Ook wijst op het uitgebreide communicatiehoofdstuk in de Kamerbrief van 2 februari jl [ook rondgestuurd door N.a.v. een vraag van geeft aan dat de kennis en expertise van tegendenkers wordt benut, maar dat de zichtbaarheid wellicht aandacht behoeft.

5. Climate Adaptation Summit

geeft een toelichting op de *Climate Adaptation Summit* die eind januari is gehouden. Het online event (50 ministers, 32 wereldleiders, 300 sprekers, 19.000 deelnemers, tientallen side events) vond plaats in de vorm van een 24 uren live televisieuitzending. staat stil bij de specifieke uitdagingen die de organisatie van een dergelijk event vergt (o.a. de technische afhankelijkheid van partners in andere landen, en kennis van het sociale medialandschap in de deelnemende landen). benadrukt het belang om stakeholders vroegtijdig te benaderen om een dergelijk evenement te promoten. Deze stakeholders zijn tijdig voorzien van toolkits, quotes e.d. Volgens liggen de kosten voor de organisatie van dergelijke grootschalige online event ongeveer op 60-70-% van een vergelijkbaar fysiek event. onderschrijft de bevindingen van en benadrukt het belang van influencers ter plekke die vaak ook een enorm bereik hebben. De VoRa concludeert dat het goed zou zijn om de lessons learned te delen, omdat het in de lijn der verwachting ligt dat veel internationale events de komende jaren online of hybride zullen plaatsvinden. geeft aan dat ook uit de organisatie van het congres voor de ontwikkeling van de corona-app lessen vallen te trekken. doet het aanbod samen met het Beeldcentrum te kijken naar een handreiking en tips 'n tricks. De voorzitter roept op namen van contactpersonen aan te leveren bij het VoRa-secretariaat.

6. Netwerkcommunicatie

geeft een stavaza van de VoRa-prioriteit 'Netwerkcommunicatie'. De werkgroep zal de komende periode onderzoek doen naar vier casussen (o.a. het communicatienetwerk n.a.v. 'Groningen' (EZK), het coronacommatienetwerk dat door I&W is opgetuigd en het ontstaan van het Landbouwcollectief en het activeren van informele middengroepen door LNV). geeft aan dat o.a. onderzocht zal worden op welke wijze netwerken kunnen worden gedetecteerd en vorm gegeven. Ook zal worden gekeken welke rol directies Communicatie kunnen spelen en welke toegevoegde waarde zij kunnen hebben. In het voorjaar wordt een bijeenkomst (masterclass of werkconferentie) georganiseerd.

7. Rondvraag, sluiting

meldt dat wil inhuren voor een column ter afsluiting van de ambassadeursconferentie. De richtlijn 'Inhuur Journalisten' schrijft voor dat deze dienst niet mag worden vergoed. geeft aan dit raar te vinden, omdat van zzp'ers niet mag worden verwacht dat zij hun diensten gratis aan de overheid aanbieden. De discussie in de VoRa richt zich primair op de problematiek rondom de vergoeding. Het VoRa-secretariaat wordt verzocht de richtlijn nog eens tegen het licht te houden.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1013e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 11 februari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
8 februari 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter meldt dat in de VoRa van 4 maart uitgebreid bij de kabinetsformatie zal worden stilgestaan.
- De voorzitter meldt dat de CRC heeft besloten een adviescommissie Interne Communicatie (AIC) in te stellen. De AIC – onder voorzitterschap van [naam] zal zich primair richten om kennisdeling, maar ook met (on)gevraagd advies komen. Ook vertegenwoordigers van Bedrijfsvoering, HR en de uitvoeringsorganisaties worden bij de AIC betrokken. De AIC vormt nadrukkelijk geen formeel voorportaal van de CRC. Het secretariaat zal in eerste instantie worden belegd bij de RVD, maar daarna rouleren of bij BZK worden ondergebracht.
- De voorzitter meldt dat [naam] het vervolgtraject van de implicaties van de POK zullen oppakken. In aanloop naar het gesprek met de Portefeuillehouders Communicatie zullen zij o.a. uitwerken wat de rol van de communicatiediscipline is in het traject. De eerste actiepunten moeten in het gesprek met de Portefeuillehouders (waarschijnlijk begin maart) – kunnen worden voorgelegd.
- [naam] meldt een vacature speechschrijver (S12).

2. Verslag VoRa 4 februari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat stil bij de aanbevelingen Commissie Borstlap, de Tweede Kamerverkiezingen i.r.t. corona en de toeslagenaffaire en mogelijke parlementaire enquête. [naam] geeft een toelichting op het Nationaal Programma

'Onderwijs na Corona'. N.a.v. zijn toelichting stelt [redacted] voor contact met de [redacted] conferentie nemen i.v.m. de planning.

4. Corona

[redacted] geeft een stavaza. [redacted] meldt dat dinsdag 16 februari een kinderpersconferentie is voorzien. Ook vinden voorbereidingen plaats i.h.k.v het feit dat eind februari 2020 de eerste coronabesmetting in Nederland bekend werd gemaakt. Dit zal waarschijnlijk de nodige media-aandacht genereren. [redacted] geeft voorts een toelichting op de vaccinatiestrategie. [redacted] dankt de VoRa-leden voor het beschikbaar stellen van aanvullende mankracht voor het NKC en staat stil bij de avondklok en de inzet op de handhavingscommunicatie. Ten slotte meldt zij dat de derde handreiking binnenkort gereed is en met de VoRa-leden zal worden gedeeld.

5. Eindvaluatie Communicatiepool

[redacted] geeft een toelichting op de evaluatie van de pilot Communicatiepool. De VoRa is unaniem in haar lofuitingen en stemt in met formalisatie én uitbreiding van de Communicatiepool. N.a.v. een vraag van [redacted] vraagt [redacted] aandacht voor het feit dat opdrachtschrijvingen bij de start van de detachingsperiode een enkele keer nog onvoldoende scherp zijn geformuleerd. Dat leidt vooral bij korte detacheringen tot onnodig tijdverlies. [redacted] geeft aan dat detacheringen voor langer dan een jaar *bij uitzondering* wel mogelijk zouden moeten zijn omdat de opgave altijd centraal zou moet staan. [redacted] vraagt extra aandacht voor vakgebieden als 'online' in de Communicatiepool. [redacted] pleit voor extra aandacht voor gedragsbeïnvloeding, zeker in het licht van het belang van gedragsverandering n.a.v. het rapport 'Ongekend Onrecht'. De voorzitter geeft aan meer woordvoerders in de pool te willen zien om daarmee de externe inhuur te verminderen. Definitieve besluitvorming over uitbreiding van de Communicatiepool is afhankelijk van instemming [redacted]

6. 1Overheid/Werkagenda Werk aan Uitvoering (WaU)

[redacted] geeft een korte toelichting op de memo 'VoRa en Werkagenda Werk aan Uitvoering'. De VoRa stemt in met het voornemen van DPC om namens de VoRa de Werkagenda WaU het aanbod te doen actief betrokken te worden bij de realisatie van de Werkagenda en de samenwerking tussen gemeenten, ministeries en uitvoeringsorganisaties. DPC wil op korte termijn starten met de voorbereidingen voor de realisatie van de digitale loketfunctie. De VoRa-prioriteit 'Informatie op Maat' (1Overheid) raakt aan actiepunten van de WaU. Voor de realisatie van 1Overheid en de digitale loketfunctie is jaarlijks zes miljoen euro nodig.

7. Business case Crisis.nl

De VoRa stemt in met het principebesluit om Rijksoverheid.nl (en na ontvlechting 1Overheid) in de toekomst als formeel kanaal in te zetten voor crisisvoorlichting. Voor definitieve besluitvorming en uitwerking van het voornemen zal eerst nog een business case aan de VoRa worden voorgelegd. [redacted] vraagt aandacht voor andersoortige crises dan corona die specifieke regio's raken en kortstondiger van aard zijn. Is Rijksoverheid.nl voor dit type crises ook nodig? [redacted] geeft aan dat de veiligheidsregio's hebben aangegeven in staat te zijn de informatievoorziening zelf ter hand te nemen, maar Rijksoverheid.nl zou als back-up kunnen fungeren. Ook de organisatie van werkprocessen, piketdiensten e.d. worden in de business case

meegenomen. geeft de suggestie mee om bij crises een website met de erentie
belangrijkste informatie vóór de 'echte' website te zetten. Daarmee kan de website
een enorme toeloop van bezoekers aan. De daaruit volgende onbereikbaarheid van de
rest van de website tijdens de crisis is voor een korte periode van ondergeschikt belang

8. Rondvraag, sluiting

- De voorzitter meldt dat benoemd tot directeur
- De voorzitter meldt dat wordt gewerkt aan de mogelijkheden tot openbaarmaking van een verrijkte MR-besluitenlijst, zoals toegezegd in de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht'. Over onder meer de vormgeving en timing wordt nog nagedacht. Het streven is om na de verkiezingen hieraan uitvoering te geven.

verslag

1014e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 18 februari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
18 februari 2021

Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter meldt dat [naam] en zij als vicevoorzitters zullen vervangen tijdens zijn detachering bij de Kamer voor de kabinetsformatie. [naam] vervangt hem als RVD-lid.
- Ook meldt zij dat met de stukken ter opfrissing van de geheugens opnieuw de opzet van de peer reviews en de aangepaste planning van de presentaties daarvan zijn meegestuurd. Het eerste duo dat aan de beurt is, is BZ/LNV, in de VoRa van 1 april.
- Als CRC-voorzitter vertelt zij dat de CRC op 11 februari een discussie heeft gevoerd over de hoeveelheid campagnes en de rol van grenzen daarbij, en de kwaliteit van campagnes en wijze waarop departementen die samen bewaken. De meerderheid van de CRC heeft aangegeven de grens van maximaal 20 tv-campagnes (een afspraak met de Kamer uit 2008) los te willen laten en dit graag te willen bespreken met de VoRa aan de hand van een discussiestuk of adviesnota. De positie van de RVD hierin is bekend.
- [naam] blikt tevreden terug op de persconferentie die onderwijsministers op 17 februari gaven over de investering van 8,5 miljard euro voor een Nationaal Programma Onderwijs.
- [naam] vraagt om coördinatie op de beantwoording van vragen van (EenVandaag) voor onderzoek naar externe, door diverse ministeries

aangestelde adviseurs gedurende de kabinetsperiode Rutte III.
wie de coördinatie de vorige keer had verzorgd.

zoekt uit welke referentie

- meldt vacatures bij SZW voor een contentdeskundige s11 en een
publieksvoorlichter s10.

2. Verslag VoRa 11 februari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat onder andere stil bij de verkiezingen (doorgang en kortgeding Partij voor
dieren tegen de staat over briefstemmen). meldt dat een NAVO-
conferentie plaatsheeft waarin mogelijk wordt besloten over de toekomst van de
internationale troepenmacht in Afghanistan.

4. Corona

vertelt dat deze week in het teken staat van de voorbereidingen op de
persconferentie van 23 februari, die zal gaan over het al dan niet verlengen van
maatregelen die tot en met 2 maart gelden. Daarvoor wordt de gebruikelijke route
afgelegd. Momenteel wordt nagedacht over uiteenlopende onderwerpen, over een
bandbreedte die loopt van het versoepelen van maatregelen tot code zwart. Het draagvlak
voor de maatregelen neemt af en zij worden steeds meer ter discussie gesteld, onder
andere door verbanden zoals Herstel.nl, dat een alternatieve aanpak van de crisis voorstelt.
De coronamoeheid wordt breed gevoeld.

zou graag zien dat de sociaal-maatschappelijke en economische aspecten van de
coronacrisis expliciet terugkerend aandacht kregen in de VoRa. Vooral de sociaal-
maatschappelijke kant gaat een steeds grotere rol spelen en is dan ook relevant om te
bespreken.

blijkt terug op de geslaagde kinderpersconferentie en het jeugdjournaal van 16
februari. Ook staat zij stil bij de juridische discussie over de avondklok en het hoger beroep
dat vrijdag over de kwestie dient. Deze heeft invloed op de tot nu toe overwegend positieve
houding ten opzichte van het kabinetsbeleid.

meldt dat de eerste field labs een succes waren en wijst op de dalende
werkloosheid in Nederland ondanks de coronacrisis, zolang het duurt.

5. Vervolgtraject POK

licht het plan van aanpak toe dat en hij hebben
opgesteld voor het vervolg op het POK-rapport, op basis van de BOT-sessie en bespreking
in de VoRa daarna. De werktitel 'Open die deuren' verwijst naar het gegeven dat niet
alleen 'de buitenwereld binnen moet worden gehaald', maar de overheid ook zichzelf moet
laten zien in het kader van grotere transparantie.

De POK heeft een vertrouwensbreuk geagendeerd, de vraag is nu wat de
communicatiediscipline kan bijdragen om die te herstellen. De opdracht is driedelig. Op de
korte termijn: organisatie van de communicatiefunctie en rol directies Communicatie
zodat communicatie optimaal als instrument kan worden ingezet om vertrouwen te

herstellen, op de middellange termijn: deel uitmaken van de agenda's (SGO, startadvies 0.6-
nieuw kabinet) en op de lange termijn een cultuurverandering bewerkstelligen. Daarvoor
lopen drie actielijnen: professioneel beleid maken, goede vastlegging en transparant
communiceren. stellen een aantal vervolgacties voor die
onder deze drie lijnen vallen in te delen.

De VoRa complimenteert de opstellers voor het plan en geeft aan het als zeer behulpzaam
te ervaren. Zij geeft de volgende opmerkingen en aanvullingen mee:

- in de toekomst moeten ambtenaren (niet alleen bij de directie Communicatie) anders werken, er mag in het plan meer aandacht hiervoor komen, voor de interne kant van het verhaal en de rol van de directie Communicatie daarbij. Kijk hierbij ook naar lopende verandertrajecten bij ministeries;
- het mag concreter: wat gaan we anders doen, wat we niet nu al doen?
- leg de verbinding met de Wob en Woo: hoe is en wordt openbaarheid juridisch geregeld? Dus wat is de basis van waaruit je moet gaan werken? Laat die concreet en zichtbaar zien;
- zoek de verbinding met uitvoeringsorganisaties;
- het vertrouwen in de overheid is beschadigd volgens de POK, maar niet volledig weg, vergeet niet dat er ook veel goed gaat en zoek de balans, maak het vertrouwen op basis van metingen, zichtbaarder;
- hoe sluit communicatie goed aan bij beleid? Zorg voor interne uitgangspunten in lijn met externe (verbinding interne en corporate communicatie);
- een narratief zou helpen voor toekomstige presentaties, het is nu nog een technisch verhaal;
- leg de link met ambtelijk vakmanschap daar waar het gaat over kwetsbaar opstellen.

Desgevraagd geeft aan dat momenteel geen algehele coördinatie op de inhoud plaatsvindt, anders dan een inventarisatie die FIN momenteel verricht op wat er aan inhoud is en die zij zal delen met de VoRa. Bij BZK komt ook veel samen, daar ligt een lijst met 125 acties die ook met de VoRa zal worden gedeeld. De voorbereidingscommissie van de VoRa zal het coördinatie-aspect ook bespreken.

wijst er ook op dat in de interdepartementale governance informatievoorziening momenteel noch de directies Communicatie noch de VoRa worden genoemd. roept VoRa-leden op hier alert op te zijn en de directie Communicatie zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij departementale overleggen over het thema, om in een vroeg stadium betrokken te worden.

informeert de VoRa vervolgens over het vervolg. De VoRa krijgt de gelegenheid te reageren op de 0.6-versie van de SGO-brief, schriftelijk, via Dinsdag bespreekt de voorbereidingscommissie de tekstuele aanvullingen van de VoRa, zal die doorgeven aan het SGO-secretariaat. Op 4 maart bespreekt de VoRa het aangepaste actieplan. Op 10 maart staat het overleg met de VoRa en SG's communicatie gepland en vanaf 17 maart kan het VoRa-verhaal in het SGO worden geagendeerd. Het startadvies moet begin april af zijn, voert ook hier de pen over. bieden aan mee te helpen.

Tot slot meldt dat een kabinetsdelegatie op 2 maart met SG's spreekt over het politiek-ambtelijk samenspel. De SGO-brief zal met de uitkomst worden aangescherpt.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
18 februari 2021

Onze referentie

Het VoRa-secretariaat zal op verzoek van de VoRa het startadvies en de SGO-brief uit 2017 delen.

6. Rondvraag, sluiting

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1015e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 25 februari 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
18 februari 2021

Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter heet welkom bij hun eerste VoRa. Zij
zullen fungeren als vaste plaatsvervanger.
- De voorzitter meldt dat de BOT-sessie 'Strategische talentmanagement' definitief plaatsvindt op dinsdag 9 maart 2021 (online).
- meldt dat hij op korte termijn een gesprek heeft met Zembla n.a.v. de
uitzending over de granulietaffaire. zal in de VoRa terugkoppelen.
- meldt dat hij met kort heeft
gesproken over het startadvies t.b.v. het nieuwe kabinet. In de VoRa van volgende week zal uitgebreider bij het startadvies en de kabinetsformatie worden stilgestaan.
- meldt dat BZK de persvraag van *EenVandaag* over de
coördinatie van Wob-verzoeken door Wob-coördinatoren coördineert. Ook licht ze het Wob-verzoek 'Adviescommissies' toe *EenVandaag* BZK coördineert.
- vragen aandacht voor een memo dat zij hebben
ontvangen over persoonlijke beleidsopvattingen. De status van het memo is onduidelijk. zal contact met opnemen.

2. Verslag VoRa 18 februari 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld. De voorzitter meldt n.a.v. het verslag dat hij vasthoudt aan de afspraak met de Tweede Kamer van maximaal twintig televisiecampagnes. De voorzitter meldt dat in het verslag ten onrechte is opgenomen dat hij aanwezig is geweest bij een bijeenkomst met een kabinetsdelegatie en SGs. Het betreft een bijeenkomst met enkele SGs die heeft gesproken over politiek-ambtelijke verhoudingen.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij het TUC-rapport.

4. Corona

De VoRa staat kort stil bij corona. geeft aan dat de publiekscommunicatie de komende periode op veel onderwerpen wordt geïntensiveerd, maar dat daarbij ook goed naar de coördinatie en samenhang van de verschillende onderwerpen zal worden gekeken. geeft een korte toelichting op de handhaving van de maatregelen en meldt dat de focus van de publiekscommunicatie de komende periode ligt op de basismaatregelen. Ook geeft een korte toelichting op het initiatief 'Wat is jouw idee?'.

5. Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid in 2021

De VoRa bespreekt de notitie 'Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid in 2021'. De VoRa stemt niet in met het voorstel om de zendtijd voor de coronacampagnes te maximeren. De VoRa spreekt juist voorrang voor de coronacampagnes als uitgangspunt uit. Ook worden vraagtekens geplaatst bij de wenselijkheid om op grote schaal reclamezendtijd in te kopen gezien de hoge kosten die dit met zich mee brengt. De VoRa verzoekt DPC de problematiek op korte termijn opnieuw in de VoRa te bespreken waarbij een indicatief uitzendrooster wordt geagendeerd evenals een indicatie van de gevraagde aankoop van reclamezendtijd. Op basis van dat schema neemt de VoRa besluiten over de spelregels voor het restant van 2021 inclusief de wenselijkheid over de aantallen te voeren campagnes. Hier is een overkoepelende blik nodig en om die reden wil de VoRa het zonder nader advies van de CRC bespreken.

6. POK & SGO-brief

De VoRa staat kort stil bij het vervolgtraject POK. De VoRa-leden worden verzocht om in hun eigen MT te bespreken welke acties (zie pagina 6 van de rondgestuurde presentatie) de VoRa-directeuren willen oppakken/aanjagen (bijvoorbeeld in duo met andere directeur). Reacties graag uiterlijk dinsdag 2 maart 18.00 uur naar De voorzitter meldt dat het overleg met de portefeuillehouders op 10 maart 2021 plaatsvindt.

7. Rondvraag, sluiting

Contactpersoon

Onze referentie

Pagina 1 van 4

20.30 uur. Het advies zal voor het weekend worden gedeeld, de presentatie hierover op dinsdagmiddag.

2. Verslag VoRa 25 februari 2021

Na doorvoeren van een correctie van de weergave van de mededeling die deed over EenVandaag, wordt het verslag vastgesteld.

3. Actualiteiten

Er worden geen actualiteiten besproken.

4. Corona

vertelt over de voorbereidingen op de persconferentie van maandag 8 maart. Onderwerpen die momenteel de aandacht krijgen zijn de avondklok (die op 15 maart om 04.30 uur afloopt, voor de start van de verkiezingen op dezelfde dag), de effecten van de versoepeling van de maatregelen die 2 maart is ingegaan (en die zich over twee weken zullen laten voelen), het openstellen van sectoren in delen (in lijn met de motie Dijkhoff) en het aantal toegestane bezoekers per dag.

Ook staat hij stil bij de ontwikkelingen rond de vaccinatie (als alles goed gaat zou iedereen in juli de eerste inenting moeten hebben gehad), de besmettingscijfers en de fieldlabs.

Deze week is het SCP-rapport 'Een jaar met corona' uitgebracht, waarin aandacht is voor de sociaal-maatschappelijke en economische aspecten van de crisis. Het rapport is openbaar en wordt nagestuurd met de VoRa-stukken. Ook vat de belangrijkste uitkomsten uit het meeste recente onderzoeksrapport van de RIVM-gedragsunit samen. De meeste coronamaatregelen kunnen nog altijd kunnen rekenen op een breed draagvlak. Naleving blijft voor veel maatregelen stabiel. Maar bij een aantal gedragsmaatregelen waar deelnemers wél in grote mate achter staan en ook van denken dat het nuttig is, is een lichte daling zien in de naleving. Bijvoorbeeld bij testen bij klachten en bij het handen wassen in situaties waarin dat nodig is. Hier start binnenkort een publiekscampagne voor.

wijst op de nieuwe versie van de handreiking communicatieaanpak coronavirus en nodigt iedereen uit deel te nemen aan het NKC-webinar hierover op 15 maart.

meldt dat EZK merkt dat de rek er bij ondernemers (met name horeca en detailhandel) echt uit is en staat stil bij de diverse fieldlabs.

vraagt structureel actief aandacht te besteden aan het vaccinatieperspectief in communicatie over corona.

5. Plan van aanpak vervolgacties POK

De VoRa bespreekt het plan van aanpak 'Alles begint met contact'. Zij kan zich vinden in de hoofdlijn, maar geeft nogmaals aan graag bij de eigen leest te blijven: communicatie (overkoepelend ligt er wat de VoRa betreft vooral een vraag voor organisatieadvies) en geen zaken dubbel te willen doen, dus zoveel mogelijk aan te willen sluiten op bestaande initiatieven. De VoRa vraagt ook nadrukkelijk om de acties concreet te maken en een passendere formulering te bedenken voor 'niet-discriminerend'.

dankt de VoRa-leden voor hun reacties, zowel schriftelijk vooraf als ter vergadering, en benadrukt dat de essentie wel is dat de Rijksoverheid één lijn trekt in haar aanpak en het belangrijk is dat de VoRa samen ergens voor staat. De rol voor communicatie ligt vooral bij actielijn 1, contact. Bij de andere lijnen gaat het meer om ondersteuning. Naast transparantie gaat het ook om het doorbreken van een defensieve cultuur en het veranderen van een gejuridificeerde houding.

De voorzitter benadrukt aanvullend het belang van een gecoördineerde aanpak.

verwerken samen met de opmerkingen in een nieuwe versie van het plan. Deze zal mee worden genomen in de voorbereiding van het SGO-overleg met de portefeuillehouders communicatie op 10 maart en worden geagendeerd in de VoRa van 11 maart. De projectgroep zal apart met spreken over zijn opmerkingen en bijpraten, die aangeeft vanuit haar achtergrond en ervaring graag een bijdrage te leveren. VoRa-leden die zich nog niet hebben gemeld voor acties kunnen dat graag alsnog doen bij waarbij het ook collega's bij hun directie kunnen zijn.

De SGO-brief wordt momenteel gewijzigd. Het plan van aanpak en de SGO-brief moeten in lijn zijn met elkaar.

6. Kabinetsformatie

De voorzitter beschrijft het proces rond de kabinetsformatie van Verkenning tot Regeringsverklaring. Bij de start van de Verkenning wordt vanuit AZ een kabinetsformatieteam bij de Tweede Kamer gedetacheerd. Dit team valt onder de informateur, die het bereik van de communicatie bepaalt en de momenten waarop wordt gecommuniceerd. De RVD geeft wel een kort advies mee aan de informateur, dat vooral logistieke aspecten bevat. Hierin kunnen ook de kernelementen van het VoRa-startadvies alvast worden verwerkt. Vanaf het moment dat de detachering ingaat is sprake van een strikte scheiding tussen Bureau Woordvoering Kabinetsformatie (BWK) en RVD. De DG RVD is voor de duur van detachering dan ook geen voorzitter van de VoRa. Hij wordt als voorzitter vervangen door de vice-voorzitters en als RVD-lid door de plaatsvervangend DG RVD.

Gezien de aard van de Informatie, waarin onderhandelingen plaatsvinden, is volledige openheid niet haalbaar.

Als eenmaal duidelijk is wie de kandidaat-bewindslieden zijn zal wel snel contact zoeken met de directeuren Communicatie, zodat zij zich kunnen voorbereiden. Het VoRa-startadvies presenteert al tijdens het startberaad, de dag voor de beëdiging van het kabinet.

geeft een toelichting op het document dat hiertoe met de VoRa is gedeeld en dat hij met heeft opgesteld. In de VoRa van volgende week zal hier uitgebreider aandacht voor zijn. Dan is ook de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen over de kabinetsformatie. geeft aan dan ook graag terug te kijken op het vorige startadvies.

7. Rondvraag, sluiting

zou graag van horen wat haar ervaringen zijn na honderd dagen directeur [en zoekt tijdelijk vervanging van een sociale media-adviseur.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1017e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 11 maart 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
12 maart 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De VoRa blikt kort terug op de BOT-sessie 'Strategisch talentmanagement'. meldt dat het Programmteam op 18 maart bij elkaar komt om over het vervolg te bespreken. Het VoRa-secretariaat zal nadenken over een optimale invulling van online BOT-sessies.
- De voorzitter meldt dat de notitie 'Bewindslieden op de sociale media' op CommunicatieRijk openbaar is gemaakt. Voortaan zullen in beginsel alle (relevante) communicatieafspraken en richtlijnen worden gepubliceerd.
- De voorzitter meldt dat er twee persvragen (EenVandaag en BNR) zijn binnengekomen aangaande fte's op de directie Communicatie en allerlei aanvullende vragen inzake sociale media-adviseurs, tarieven van poolers etc. In de VoRa van 18 maart volgt de uitvraag.
- koppelt terug uit de CRC en geeft aan dat de CRC de notitie 'twintig campagnes' voorlopig niet in de VoRa wordt geagendeerd. De adviesgroep Interne Communicatie zal samen met BZK worden gevraagd na te denken over de wijze waarop de SG-brief intern onder de aandacht kan worden gebracht. geeft voorts een korte toelichting op de stavaza van de CRC-werkgroepen.
- meldt vacatures (senior woordvoerder S12 en twee communicatieadviseurs S11).
- meldt woordvoerders S11/12, een communicatieadviseur S11 en een medewerker protocol.

2. Verslag VoRa 4 maart 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Actualiteiten

4. Corona

geeft een stavaza en staat o.a. kort stil bij de sneltesten, het coronapaspoort, de routekaart, het Tweede Kamerdebat, het draagvlak voor de maatregelen en de vaccinaties van AstraZeneca en Janssen. meldt dat maandag 15 maart een webinar plaatsvindt over één jaar coronacommunicatie. Ongeveer 800 mensen hebben zich hiervoor al aangemeld. Ook meldt dat *Adformatie* aandacht besteed aan de handreiking corona. De VoRa staat voorts kort stil bij de steunpakketten en de inzet van Defensie. geeft een toelichting op de Tweede Kamerverkiezingen. De voorzitter meldt dat tijdens de drie verkiezingsdagen géén Kamerbrieven dienen te worden verstuurd.

5. Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid in 2021

De VoRa bespreekt de notitie 'Ontwikkeling zendtijd Rijksoverheid 2021'. De VoRa is verdeeld over de wenselijkheid van de inkoop van aanvullende reclamezendtijd. De voorzitter stelt dat aanvullende inkoop van reclamezendtijd onwenselijk is i.v.m. de aanzienlijk hogere kosten van reclamezendtijd. Enkele andere VoRa-leden geven aan dat ook de niet-coronacampagnes gevoerd moeten kunnen blijven worden en geen bezwaar te hebben tegen aanvullende inkoop van reclamezendtijd. N.a.v. enige onduidelijkheid benadrukken dat de inkoop van aanvullende reclamezendtijd weliswaar via mediabureau Initiative loopt maar dat alle andere bestaande voorwaarden (aanmeldingsproces, adviesessies etc) te allen tijde blijven gelden. constateert dat niet alle campagnes in het overzicht zijn opgenomen en geeft aan behoefte te hebben aan een compleet overzicht van voorgenomen campagnes en de (vooralsnog) toebedeelde zendtijd Rijksoverheid. Een integraal beeld is noodzakelijk om afwegingen te kunnen maken of er campagnes zijn die niet per se - of in ieder geval niet per se gedurende een bepaalde periode - gevoerd hoeven te worden. wijst erop dat het raadzaam is waar mogelijk zoveel mogelijk campagnes te voeren vóór 1 oktober. De voorzitter concludeert dat de zendtijd voor coronacampagnes niet wordt gemaximeerd en vanaf oktober geen aanvullende reclamezendtijd wordt ingekocht. verzoekt de VoRa-leden z.s.m. een compleet overzicht naar DPC te sturen. In een volgende VoRa wordt op basis van het complete overzicht opnieuw bij het onderwerp stilgestaan.

6. POK & SGO-brief

De voorzitter koppelt kort terug uit het overleg met de Portefeuillehouders van 10 maart. In het tweede kwartaal wordt een nieuw overleg gepland. De voorzitter geeft aan dat in de volgende VoRa uitgebreid bij het POK-vervolgtraject wordt stilgestaan. Diverse VoRa-leden melden zich aan voor de laatste actiepunten. stelt voor actiepunten I en II samen te trekken. hebben bij aangegeven graag bij I & II betrokken te worden. geeft aan dat Defensie waarschijnlijk intekent op VIII. Ook BZK tekent graag op VIII in. LNV heeft zich aangemeld voor VII. Vanuit de CRC hebben interesse getoond voor VI. pleit voor een nieuwe inventarisatie van departementale acties zoals ook is gedaan t.b.v. de BOT-sessie 'POK' van begin februari.

7. Kabinetsformatie & startadvies

De VoRa staat stil bij het startadvies t.b.v. het nieuwe kabinet.

8. Rondvraag, sluiting

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1018e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 18 maart 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
22 maart 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- meldt twee vacatures: een voor een persvoorlichter en een voor een ervaren woordvoerder. meldt een vacature voor woordvoerder 'Europese Zaken'. meldt een vacature voor 'hoofd Communicatieadvies' en een vacature 'directiesecretaris'. De voorzitter meldt dat Financiën een vacature heeft voor woordvoerder 'Toeslagen'. meldt twee vacatures woordvoerder 'Cultuur'. De VoRa constateert dat er veel vraag naar woordvoerders is en dat departementen veelal in dezelfde vijver vissen. oppert het idee van centrale werving van woordvoerders. Diverse VoRa-leden spreken van een interessant idee. De VoRa-leden zullen hun vacatures naar mailen. Hij stelt ter bespreking een voorstel op dat in een van de volgende VoRa's zal worden besproken.
- meldt dat hij de bestaande VoRa-afspraken over de invulling van woordvoerdersplekken in het licht van het aantreden van nieuwe bewindslieden intern onder de aandacht heeft gebracht (geen partijpolitieke en preferentiële invullingen).
- meldt het vertrek SG VWS per 1 juni.
- meldt dat de livegang van Rijksportaal is vertraagd. Voor vragen kan (DPC) worden benaderd.

2. Verslag VoRa 11 maart 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de Tweede Kamerverkiezingen. haalt de berichtgeving aan over de rechtszaak over de Defensieoperatie bij de slag van Chora.

4. Corona

geeft een stavaza 'corona'. Hij geeft een toelichting op de ontwikkelingen rondom de vaccinaties van AstraZeneca, de oplopende besmettingscijfers en de ziekenhuisopnames. Ook blikt hij vooruit op de persconferentie van dinsdag 23 maart. In de MCC zal hij een presentatie geven over de verhoogde communicatie-inzet op de gedragsregels ('WAT'). Er wordt overwogen 'WAT' rondom de persconferentie een prominentere plek te geven, zowel visueel (achterwand) als in de toelichting op de maatregelen. Met EZK wordt afstemming gezocht i.v.m. de 'Iedereen doet wat'-campagne. blikt voorts kort vooruit op de communicatie rondom de feestdagen en de ramadan. Ook staat hij kort stil bij het (openbare) corona-webinar. Mogelijk wordt het initiatief over enkele maanden mogelijk herhaald. meldt dat volgende week een Kamerbrief uit gaat over de navorderingen inzake het steunpakket. Daarbij wordt ook een technische mediabriefing gehouden.

5. Fte-telling

De VoRa stemt in met het uitvraagvoorstel t.b.v. de jaarlijkse fte-telling. Voortaan wordt hiervoor het volgende uitgevraagd en op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) gepubliceerd:

- bezetting (i.p.v. vaste formatie);
- peildatum 1 januari;
- externe inhuur/tijdelijke dienstverbanden van een jaar of langer worden opgenomen op de bezetting;
- detacheringen van één jaar of langer bij andere departementen worden in het fte-overzicht ondergebracht bij het inlenende departement;
- detacheringen korter dan een jaar blijven op de bezetting van het uitlenende departement staan.

Het bovenstaande geldt voor alle (kern)departementen. Bijzonderheden die uitsluitend voor het eigen departementen gelden kunnen in het overzicht worden toegelicht. Het VoRa-secretariaat zal bij het fte-overzicht ook een passage opnemen over de communicatie-inzet rondom corona.

De VoRa staat stil bij de uitvraag t.b.v. de persvragen van BNR en EenVandaag. Inzake de vraag m.b.t. het budget t.b.v. communicatie wordt afgesproken om de onderstaande gegevens te verstrekken:

- fte;
- fte-budget;
- materieel budget;

- voor campagnebudgetten worden verwezen naar de Jaarevaluatie Campagne Rijksoverheid.nl wordt gepubliceerd.

Afgesproken wordt dat bij de beantwoording van de vraag 'Bestaat er een specifieke afdeling voor communicatie richting de burger die apart opereert van het team dat zich richt op woordvoering en persvoorlichting? Hoe verhoudt de inzet van sociale media zich tot de andere disciplines' een uitsplitsing wordt gemaakt in fte dat zich richt op burgerbrieven en fte dat zich bezighoudt met sociale media. Het VoRa-secretariaat zal in de beantwoording aangeven dat de Rijksoverheid gebruikmaakt van centrale eerstelijns vraagbeantwoording.

6. Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid in 2021

De VoRa bespreekt het aangepaste campagneoverzicht en het voorstel 'Zendtijd en campagnes tweede helft 2021', waarbij de voorzitter aangeeft dat in de VoRa van 11 maart is afgesproken dat er vanaf 1 oktober geen reclamezendtijd wordt ingekocht en de zendtijd voor coronacampagnes niet wordt gemaximeerd. Ook is afgesproken alleen de hoogstnoodzakelijke campagnes te voeren. Op basis van het meegestuurd overzicht geven de VoRa-leden de onderstaande opmerkingen mee.

- VWS pleit ervoor om een geactualiseerd overzicht eerder dan juni te bespreken i.v.m. de planning van de campagnes. VWS staat positief tegenover aanvullende inkoop van reclamezendtijd. VWS kan op dit moment nog niet besluiten of campagnes kunnen worden ingetrokken. VWS zal waarschijnlijk enkele VWS-campagnes (Eenzaamheid, Gezonde Leefstijl, en Huiselijk Geweld) onder corona brengen. Voor de campagne 4 en 5 mei zal VWS kijken of ze binnen de eigen campagnes kunnen schuiven.
- EZK meldt nog enkele toevoegingen te hebben op het voorliggende schema. Op de klimaatcampagne zit veel druk.
- BZ geeft aan dat met de Wijs op Reis-campagne logischerwijs moeilijk kan worden geschoven. Ook BZK pleit voor een nieuwe bespreking op korte termijn.
- I&W geeft aan weinig heil te zien in herprioritering. [redacted] geeft aan dat veel I&W-campagnes afgelopen jaar al (van televisie) zijn teruggetrokken. Hij geeft aan bereid te zijn na te denken over mogelijkheden om ook dit jaar het rijksbrede belang in ogenschouw te nemen, maar maakt zich zorgen over de mogelijkheden voor I&W om volgend jaar campagnes te voeren als mogelijk opnieuw stuwmeren ontstaan. Het kan volgens [redacted] niet zo zijn dat sommige campagnes drie jaar achter elkaar niet kunnen worden gevoerd.
- [redacted] geeft aan dat AZ principiële bedenkingen heeft – ook voor de periode tot 1 oktober – bij het met belastinggeld aanvullend inkopen van reclamezendtijd. [redacted] stelt dat (her)prioritering noodzakelijk is zonder dat aanvullend reclamezendtijd wordt ingekocht.
- SZW pleit voor herprioritering en is geen voorstander van de inkoop reclamezendtijd. [redacted] wijst erop dat er de campagne 'Hybride/Thuiswerken' niet in het overzicht is opgenomen. Mogelijk kan deze campagne onder vlag van corona worden gevoerd.

De VoRa besluit dat alle departementen opnieuw zullen bekijken wat voor de eigen campagne mogelijkheden is (bundeling, minder of geen televisie, minder flights, herprioritering vlag van corona voeren etc). Op 8 april bespreekt de VoRa het aangepaste schema opnieuw. De voorzitter stelt dat het streven moet zijn geen aanvullende reclamezendtijd in te kopen. pleit ervoor na het zomerreces ook een keer uitgebreider stil te staan bij de campagnes voor 2022.

7. POK & SGO-brief

geeft een korte toelichting op het POK-traject. De VoRa-leden zullen op de afgesproken data terugkoppelen, maar kunnen binnen hun werkgroep naar eigen inzicht hun werkwijze bepalen. Het VoRa-secretariaat zal de contactgegevens van de rijksbrede onderzoeksclub aan mailen. zal vervangen op actiepunt VIII. Enkele VoRa-leden geven aan dat afstemming tussen sommige actiepunten (I, II en V met name) wenselijk is, bijvoorbeeld om te voorkomen dat journalisten en opinieleiders vanuit verschillende kanten meerdere keren worden benaderd. De VoRa benadrukt het belang dat het startadvies aansluit op de actiepunten. Op korte termijn volgt een nieuwe uitvraag ter inventarisatie van de departementale acties.

8. Rondvraag, sluiting

- vraagt in het licht van de kabinetswissel om in VoRa-verband de komende periode stil te staan bij de kabinetswissel. De overige VoRa-leden scharen zich achter het verzoek. oppert het idee om twee oud-directeuren te benaderen om e.e.a. toe te lichten. Eli pleit ervoor ook een directeur aan te laten schuiven die te maken heeft gehad met een departementale herschikking. Het VoRa-secretariaat zal de namen van de projectleiders kabinetswissel inventariseren. De Vbc VoRa zal een voorstel maken.
- pleit ervoor binnenkort een keer het onderwerp 'toegankelijkheid websites' in de VoRa te agenderen.
- Ook vraagt zich af of uitvoeringsorganisaties toegang hebben tot de VoRa-verslagen. De secretaris geeft aan dat de kerndepartementen de verslagen zelf naar de relevante uitvoeringsorganisaties kunnen doorsturen. De voorzitter meldt dat de CRC een werkgroep is gestart met vertegenwoordigers van enkele uitvoeringsorganisaties. De secretaris wijst erop dat ook de VoRa eerder heeft gesproken over het houden van een VoRa-plus (twee tot vier keer per jaar). In het licht van de POK kan de Vbc VoRa dat idee wellicht nieuw leven inblazen.

verslag

1019e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 25 maart 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats WebEx
Aanwezig

Datum
26 maart 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De voorzitter herinnert de VoRa-leden aan de jaarlijkse fte-telling en de persvragen van BNR en EenVandaag en verzoekt de leden de gegevens uiterlijk 6 april 12.00 uur aan te leveren bij
- De voorzitter meldt dat de VoRa van 8 april wordt verlengd i.v.m. een presentatie van _____ over de Wob, Woo en artikel 68. De presentatie start direct om 11.00 uur. Ook de woordvoerders worden uitgenodigd hierbij aan te sluiten. VoRa-leden kunnen voorafgaande aan de VoRa van 8 april eventuele vragen die ze willen inbrengen naar _____ mailen.
- De VoRa staat stil bij de actieve openbaarmaking en het verschil in regimes art 68 (richting parlement) en Wob (media en burgers). Het onderwerp staat naar verwachting op 1 april op de MR-agenda. De uitzonderingsgrond 'persoonlijke beleidsopvattingen' zal naar het zich laat aanzien richting de Tweede Kamer ruimhartiger ingevuld dan richting de media en burger. De VoRa constateert dat deze discrepantie onwenselijk is, niet goed uit te leggen valt én leidt tot perverse prikkels. De VoRa spreekt af dit als gezamenlijk standpunt over te brengen aan het SGO. De secretaris legt een lijntje met de secretaris van het SGO. De VoRa-leden geven het standpunt ook aan hun eigen SG's mee.
- _____ meldt akkoord te hebben gekregen op een structurele uitbreiding van de directie Communicatie met 4 fte (signaalfunctie en responsiviteit). _____ geeft aan dat BZ ook extra formatieplekken heeft gekregen in ruil voor een verminderde inhuur.

2. Verslag VoRa 11 maart 2021

Het verslag wordt vastgesteld met de aanpassing dat VWS positief staat tegenover de aanvullende inkoop van reclamezendtijd i.p.v. "VWS staat niet per definitie afwijzend tegenover aanvullende inkoop van reclamezendtijd".

3. Actualiteiten

geeft een korte toelichting op de technische briefing die SZW heeft georganiseerd over de navorderingen inzake de NOW en TOZO. Ook is een dilemmabrief uitgegaan.

4. Corona

geeft een stavaza en blikt kort terug op de persconferentie en het Tweede Kamerdebat van woensdag 24 maart. Ook staat kort stil bij de handhaving van de avondklok en de vaccinatiestrategie. zal de presentatie over de intensivering van de gedragsregels die in het MCC is gegeven via het VoRa-secretariaat rondsturen. De VoRa staat voorts kort stil bij het online laten plaatsvinden van de ministerraad. De secretaris meldt dat er een Wob-verzoek is binnengekomen van Argos over de coronacommunicatie. Er wordt ook gevraagd naar de VoRa-notulen. Het VoRa-secretariaat pakt dit deel van het Wobverzoek op en komt erop terug in een van de volgende VoRa's.

5. POK

De voorzitter roept de VoRa-leden op het VoRa-secretariaat z.s.m. te mailen welke acties i.h.k.v. de POK op het eigen departement worden opgepakt.

6. Rondvraag, sluiting

Geen rondvraag

verslag

1020e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 1 april 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
1 april 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

Coproductierichtlijn

De voorzitter meldt dat rijkstrainees bij AZ onderzoek verricht naar de coproductieregeling en richtlijnen die betrekking hebben op commerciële samenwerking tussen de Rijksoverheid en mediapartners (televisie, radio, podcast, internet). Zij zou de komende periode ook graag met de VoRa-leden hierover willen spreken. Om kennis te laten maken met de VoRa en de gemeenschappelijkheid is zij 8 april eenmalig aanwezig in de VoRa.

Wob-advies VoRa aan SGO

meldt dat het VoRa-standpunt wordt meegenomen in de uitwerking die BZK momenteel ter hand neemt; insteek is dat weliswaar twee regimes gehanteerd worden, maar de uitwerking richting parlement en overigen in de praktijk hetzelfde zal zijn.

Communicatie over SG-brief voor informateur

meldt ook dat er wat de voorzitter van het SGO betreft geen bezwaar is tegen het gelijktijdig intern en extern communiceren over de SGO-brief. Aan de VoRa-leden het verzoek hun SG te informeren over het voornemen extern te communiceren. In reactie op de vraag van om de interne communicatie gecoördineerd te verzorgen geeft de voorzitter aan dat de onlangs opgerichte Adviescommissie Interne Communicatie (AIC) zich hier op toelegt.

Openbaarheid besluitenlijst MR

vraagt aandacht voor de gevolgen van de openbaarheid van de besluitenlijst van de ministerraad. De VoRa en het WVO zullen zich samen beraden op een goede aanpak hiervoor, waarbij de ingangsdatum nog niet vast staat.

BOT-sessie 'De directeur Communicatie en de kabinetswissel'

Op maandagavond 17 mei krijgen VoRa-leden online de gelegenheid om de ervaringen met een kabinetswissel en de rol van de directeur Communicatie hierbij te vernemen van

Exact tijdsbestek en programma volgen
nog. Verzoek aan de VoRa: vragen aan de sprekers graag uiterlijk woensdag 28 april naar
Zij deelt ze vervolgens met die graag wat tijd willen om de
beantwoording voor te bereiden.

Alles begint bij contact

De VoRa bespreekt kort de acties van 'Het begint bij contact'. Actiegroep 5 zou graag een week respijt krijgen (VoRa van 22 april ipv 15 april), actiegroep 3 en 7 varen op koers. Ducheine geeft de projectgroep (onder leiding) het verzoek mee een overkoepelende doelstelling vast te stellen: wat wil de VoRa bereiken met deze acties?

stelt voor ook te adviseren over hoe journalisten goed mee kunnen worden genomen in de nieuwe wijze van informatievoorziening.

Handreiking Uitgangspunten online communicatie rijksambtenaren

Naar aanleiding van een recent voorval met een twitterende rijksambtenaar deelt het VoRa-secretariaat opnieuw de in 2019 door VoRa en SGO vastgestelde handreiking Uitgangspunten online communicatie rijksambtenaren om te kijken of deze actualisatie behoeft.

Rijksoverheid.nl

Aangezien het einde van de coronacrisis nog niet in zicht is en het aanbod van redactionele verzoeken, ondanks het verkiezingsreces, niet afneemt, vraagt om begrip en hulp voor de redactie van Rijksoverheid.nl. Aan de VoRa de vraag de liaisons te verzoeken tijdig aan te leveren en kritisch te kijken naar de verzoeken die worden gestuurd. Moet het nu? Is het volledig?

Daarnaast zoekt DPC een webredacteur met HIPPO-ervaring te leen voor de periode van een half jaar.

2. Verslag VoRa 25 maart 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Actualiteiten

toetst naar aanleiding van de portefeuilleverdeling van de recent geïnstalleerde Kamerleden, de omgang met medewerkers die in de Kamer portefeuilles hebben gekregen op het terrein waar ze op het ministerie werkzaam in waren. zal de VoRa informeren over wat hierover is opgenomen in de Integriteitscode Rijk.

4. Corona

geeft de stand van zaken weer. Er is veel discussie over de vaccins, meer informatie hierover is te lezen in de Kamerbrief die VWS 31 maart heeft verstuurd. Ook staat staat stil bij de zelftesten. De persconferentie van 13 april zal een ingewikkelde boodschap bevatten, met aan de ene kant voornemens tot openstellen van sectoren en aan de andere kant de aantocht van de derde golf.

vraagt naar aanleiding van het onderwerp corona naar de wegingen van VWS bij het inhuren van journalisten door het RIVM. legt uit hoe dit is gegaan en geeft aan dat de lijn van VWS ook in de toekomst is: 'bij twijfel, niet doen'.

5. Persvragen externe communicatiepool

De VoRa heeft 18 maart ingestemd met het voorstel tot beantwoording van de persvragen van BNR en EenVandaag en de uitvraag voor de eigen jaarlijkse fte-overzicht. De voorzitter brengt de deadline voor aanlevering bij het VoRa-secretariaat in herinnering (6 april). Op 15 april wordt de VoRa in de gelegenheid gesteld om akkoord te geven op het hele pakket voordat het aan BNR en EenVandaag wordt verstrekt. Vooruitlopend daarop legt alvast bij de voorgenomen beantwoording voor die betrekking heeft op de externe communicatiepool. De VoRa stemt in met het voorstel, maar geeft aan dat in plaats van de opdrachten het aantal adviseurs dat is ingehuurd aan de verzoekers wordt verstrekt.

6. Peer review BZ en LNV

Op 3 september heeft de VoRa afgesproken in duo's peer reviews van elkaars directie Communicatie te houden. BZ en LNV hebben het spits afgebeten en en presenteren de uitkomsten van hun review. Leidraad vormen het in 2018 vastgestelde profiel van de moderne directie Communicatie (hoe pakt het in de praktijk uit?) en (thuis)werken in coronatijd (hoe zag dit eruit? Kwam de MDC hier beter of minder goed door tot haar recht?). Het gaat om een kwalitatieve benadering.

De VoRa reageert positief op de presentatie en geven aan dat de peer review een nuttige en leuke exercitie was. Profielen zoals die van de moderne directie Communicatie en Woordvoerder van de toekomst ervaren zij als een goede gedeelde basis voor het werk, waarin toch vaak dezelfde situaties zich voordoen en vergelijkbare dilemma's spelen. De VoRa spreekt zich ook positief uit over de goede, lerende en collegiale sfeer.

5. Rondvraag, sluiting

vraagt op welk budget de andere VoRa-leden de kosten voor het PRO-platform boeken. Dat verschilt.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1021e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 8 april 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
9 april 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- (rijkstraine AZ) woont ter kennismaking met de interdepartementale organisatie van de communicatie de VoRa bij. Ze doet bij AZ onderzoek naar het veranderde medialandschap en de mogelijke behoefte aan meer ruimte en eenduidigere richtlijnen t.b.v. coproducties en andere commerciële samenwerkingsverbanden tussen de Rijksoverheid en (media)partners. doet desk research, spreekt met experts binnen en buiten de Rijksoverheid en wil binnenkort ook graag in gesprek met de individuele VoRa-leden.
- De voorzitter meldt dat de presentatie 'Presentatie 'Art.68/Wob/Woo' in overleg met BZK is uitgesteld tot 15 april 2021 (11.00 - 12.00 uur).
- De voorzitter meldt dat de *Volkskrant* en de *NRC* aandacht hebben besteed aan de openbare agenda van de bewindslieden. Op basis van onderzoek van de Open State Foundation concludeert de NRC dat de departementen de uitvoeringsrichtlijn verschillend lijken te interpreteren. Het VoRa-secretariaat zal i.s.m. met enkele vertegenwoordigers van de departementen binnenkort een bijeenkomst houden om te bekijken of de afspraken verduidelijking behoeven. De voorzitter brengt in herinnering dat ook nog nagedacht moet worden over het openbaren van de agenda's van topambtenaren.
- De voorzitter meldt dat de conceptbeantwoording van de persvraag van EenVandaag in de VoRa van volgende week (15 april) ter akkoord aan de VoRa wordt voorgelegd. In de VoRa van 22 of 29 april wordt de conceptbeantwoording van de vragen van BNR in de VoRa geagendeerd. vraagt aandacht voor het voornemen in de begeleidende tekst iets op te nemen over de impact van corona op het aantal fte en de tijdelijke inhuur.
- geeft een toelichting op het voornemen tot openbaarmaking van agenda en besluitenlijst van de MR vanaf vrijdag 16 april. Er wordt voorts gewerkt aan een geannoteerde besluitenlijst die naar verwachting in de loop

van mei openbaar wordt gemaakt. De komende weken wordt proefgedraaid. De voorzitter stelt voor dit onderwerp ook mee te nemen in de actielijst-POK

- meldt dat IenW volgende week een 'Week van de Communicatie' houdt met alle uitvoeringsorganisaties en ZBO's. De werksessies en webinar staan in het teken van 'politieke sensitiviteit'.

2. Verslag VoRa 1 april 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de ontwikkelingen rondom de kabinetsformatie.

4. Corona

staat kort stil bij de ontwikkelingen rondom Astra Zeneca, de (verwachte) toename van de ziekenhuisopnames en ic-opnames, de eventuele afschaling van maatregelen (avondklok, openen terrassen, aantal thuisbezoekers etc) en blikst kort vooruit op de besluitvorming en persconferentie van dinsdag 13 april.

5. Zendtijd Rijksoverheid

De VoRa neemt een besluit over de verdeling van de beschikbare zendtijd voor 2021 en de commerciële inkoop van reclamezendtijd voor de periode mei tot oktober 2021. Op basis van het voorwerk van DPC en een nieuwe ronde langs de departementen stemt de VoRa in met:

- het aanbod van het NKC om voor de periode juli t/m december 2021 een groot deel van de gereserveerde zendtijd voor corona in te leveren t.b.v. andere 'reguliere' televisiecampagnes, mits de situatie het toelaat;
- het nieuwe planningsoverzicht en het toekennen van de vrijgevalen corona grp's voor de 'oranje' campagnes;
- het beperken van commerciële inkoop van zendtijd tot uitsluitend de 'rode' campagnes (Gezonde leefstijl, dranquilo en stoppen met roken) in de periode mei t/m september 2021
- het inplannen van een nieuw toetsmoment in de VoRa in juni;
- het uitgebreid stil staan bij de campagneplannen voor 2022 in september

Aanvullend worden de volgende afspraken en opmerkingen gemaakt of bevestigd:

- mocht in het najaar toch meer rtv-communicatie over corona nodig zijn dan maakt VWS daarvoor ruimte binnen de eigen campagnes;
- AZ geeft ten enenmale aan principieel tegenstander te zijn van de inkoop van reclamezendtijd maar geeft aan akkoord te zijn met de inkoop van aanvullende commerciële zendtijd mits dit uitsluitend de drie genoemde VWS-campagnes (Gezonde leefstijl, dranquilo en stoppen met roken) betreft. Als wordt overwogen commerciële zendtijd in te kopen voor andere dan deze drie campagnes wordt dit aan de VoRa voorgelegd;

- De voorzitter doet een beroep op VWS om zo lang mogelijk te wachten met de daadwerkelijke inkoop van commerciële zendtijd;
- zegt toe de spelregels m.b.t. de inkoop van zendtijd t.b.v. arbeidsmarktcommunicatie te checken;
- Als er zendtijdruimte overblijft wordt deze toebedeeld aan de BZK/EZK-energicampagnes;
- VWS, IenW en EZK zullen samen met DPC de campagnebespreking in september voorbereiden, waarbij ook zal worden stilgestaan bij onderwerpen als de effectiviteit van campagnes. AZ geeft aan dat tornen aan 'de twintig' voor AZ een *no go* is.

6. Peer review IenW en Financiën

Op 3 september heeft de VoRa afgesproken in duo's peer reviews van elkaars directie Communicatie te houden. presenteren de uitkomsten van hun review. De presentatie wordt goed ontvangen. De meeste discussie gaat uit naar de wijze waarop verschillende departementen omgaan met de woordvoering door de uitvoeringsorganisaties en op welke wijze dit op de departementen is georganiseerd.

7. Rondvraag, sluiting

..... meldt dat NRC een artikel in voorbereiding heeft over de NCTV.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1021e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	15 april 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	

Datum
15 april 2021

Afwezig

1. Opening, mededelingen

De BZK-presentatie over art.68/Woo/Wob is weer verzet, naar 29 april, onder voorbehoud van behandeling in MR. Behandeling in MR is ook de reden voor het verplaatsen.

2. Verslag VoRa 8 april 2021

Na doorvoeren van een drietal wijzigingen op verzoek van _____ wordt het verslag van de VoRa van 8 april vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de presentatie van het groeifonds (EZK), het steun- en herstellepakket (SZW) en De staat van het onderwijs (OCW).

4. Corona

De voorzitter deelt signalen die zij van een aantal VoRa-leden heeft ontvangen in het kader van de coronacommunicatie, over enerzijds samenwerking en elkaar goed aangehaakt houden. Anderzijds over de geloofwaardigheid van de overheidscommunicatie en de impact van de communicatieadvisering bij besluitvorming. Zij stelt voor de discussie te voeren als de reguliere VoRa-voorzitter weer terug is.

nodigen NKC kernleden uit een actieve bijdrage te leveren aan de communicatie aanpak voor de zomerperiode. _____ zeggen dit toe.

geeft aan dat het NKC te zijner tijd zal worden afgeschaald. Het NKC stelt een voorstel op voor de organisatie van de coronacommunicatie als de rol van het NKC ten einde is en zal hier advies voor inwinnen bij de VoRa. Dit voorstel wordt geagendeerd in de VoRa.

meldt dat BZ voorbereidingen treft voor de wijze van communiceren en de organisatie van de communicatie als weer mag worden gereisd. Dit zal interdepartementale samenwerking vragen.

5. Beantwoording vragen EenVandaag en BNR over communicatie-fte's

De VoRa bespreekt de conceptbeantwoording van de persvraag van EenVandaag.

vraagt verduidelijking over de term 'concurrentiegevoeligheid' in vraag 5.

zou graag in de begeleidende tekst explicet uitleg opnemen over de *impact* van corona op het aantal fte en de tijdelijke inhuur. De VoRa gaat hiermee akkoord.

stuurt een tekstvoorstel naar het VoRa-secretariaat. zal eventuele aanpassingen doorvoeren en de relevante documenten opnieuw met de VoRa delen met het verzoek vóór vrijdag 16 april 16.00 uur akkoord te geven. Om 16.15 uur worden vervolgens de antwoorden naar EenVandaag gestuurd.

De VoRa zal in de VoRa van 29 april spreken over de persvraag van BNR. Het VoRa-secretariaat zal in gesprek gaan met i over de onmogelijkheid materieel budgetcijfers van tien jaar geleden boven water te krijgen. Deze gegevens zijn – voor zo ver ze al boven water zijn te krijgen – ook moeilijk met elkaar door de tijd heen te vergelijken. Om enige richting te geven spreekt de VoRa af dat onder 'materieel budget' wordt verstaan: budgetten waar de directie Communicatie zelf budgethouder van is en die betrekking heeft op de eigen communicatieactiviteiten.

6. Profiel van de moderne communicatieadviseur

De voorzitter leidt de bespreking van het profiel en de oplegnotitie in. Aangezien op de versie van de stukken die nu voorliggen nog wijzigingen zijn nagekomen of te verwachten, liggen zij nu voor reactie van de VoRa voor, niet akkoord. Projectleiders zullen wat haar betreft de opmerkingen verwerken, waarna de CRC de kans krijgt om schriftelijk te reageren. Dit moet tot een profiel leiden dat als hamerstuk wordt voorgelegd in de CRC, waarna de VoRa het ter kennisname krijgt.

licht als voorzitter van het programmteam professionalisering het proces en de opdracht toe die tot het profiel hebben geleid. Na vaststelling van het profiel van de woordvoerder van de toekomst eind 2019 is afgesproken de andere competentieprofielen ook aan te passen waar nodig. Het profiel van de communicatieadviseur is als eerste opgepakt. Het programmteam heeft de opdracht gegeven dit zorgvuldig op te pakken en dat is gebeurd: er is met ruim vijftig adviseurs gesproken. De intentie is geweest een algemeen profiel aan te bieden. Anders dan bij het profiel van de woordvoerder ligt er geen wezenlijke verandering van het takenpakket van de communicatieadviseur aan ten grondslag (bij de woordvoerder speelde dat geen sprake meer was van een eerste woordvoerderspositie bijvoorbeeld). Verder bevat het profiel alleen competenties. De gedragsindicatoren voor omgevings sensitiviteit volgen later, en worden in samenspraak met de CRC beschreven.

De VoRa uit waardering voor het werk en dankt de projectleiders hiervoor. Een groot deel van de VoRa-leden vindt het profiel te weinig op de toekomst gericht, het zou doelen en ambitie missen. Waarbij zij aangeven dat het profiel misschien ook minder relevant is dan de discussie zelf, over wat een communicatieadviseur nu en in de toekomst zou moeten kunnen. De vraag zou moeten zijn hoe het werk van een adviseur er over tien jaar uitziet. Wat zijn de trends op het vakgebied? Hoe geven we vorm aan de overgang van de huidige context naar die van de toekomst?

Aanvullende opmerkingen en vragen

- Zijn de beleidsdirecties en woordvoerders ook geraadpleegd over hun verwachtingen van een communicatieadviseur?
- Een tweedaagse zoals destijds voor de woordvoerders is georganiseerd zou misschien ook inspirerend zijn voor communicatieadviseurs.
- Beschrijf de nieuwe communicatieadviseur. Niet alleen woordvoerders moeten veranderen, maar communicatieadviseurs ook.
- Er is behoefte aan meer inhoudelijke adviseurs, meer regisseurs. De communicatieadviseur moet met zijn collega's de lange en korte termijn zien te verbinden.
- Het profiel lijkt nu erg instrumenteel ingericht. Een adviseur is iets anders dan een medewerker.
- Uit het profiel blijkt niet dat het specifiek voor het Rijk is, dat een bijzondere context kent om in te werken.
- Het profiel mag wel wat minder defensief worden opgesteld.

Een deel van de VoRa-leden herkent wel (veel) van het profiel en vraagt zich af of de reacties die worden gegeven, wel kloppen met de opdracht die is uitgewerkt.

In reactie hierop beaamt dit: zij is het inhoudelijk eens met veel van de opmerkingen, maar de opdracht was beperkter dan de VoRa hem uitlegt. De opdracht was een actualisatie van het bestaande profiel, er lag al veel, er was geen aanleiding voor een complete herziening.

vult haar aan: ook in de CRC ging de discussie over de veranderingen en de toekomst. Er was duidelijk behoefte aan een gesprek hierover.

Concluderend stelt de voorzitter dat de VoRa dankbaar is voor het verrichte werk, het profiel niet richtinggevend is bedoeld, maar de huidige situatie beschrijft en dat de volgende stap een discussie is over de toekomst en rol van de communicatieadviseur binnen de rijksoverheid. Hiervoor wordt een plan opgesteld, dat vorm wordt gegeven door de CRC. Zij gaat verder met de implementatie en het gaande houden van het gesprek. De CRC is ook aan zet voor het accorderen van het definitieve profiel, dat de VoRa daarna ter kennisname krijgt.

7. Alles begint bij contact Kernteamoverleg

koppelt terug uit het wekelijks vrijdagoverleg van het kernteam. Iedereen is aan de slag en alles loopt goed.

Wel krijgt het kernteam vaak de vraag wat de rode draad is. Dat is dat er veel loopt op het thema en nu de bedoeling is de kansen die de VoRa ziet, te benutten. Dit zijn korte termijnacties waar nu het verschil mee kan worden gemaakt, die grotendeels op het maken van contact zijn gericht.

Over de langere termijn buigen zich, waarbij zij verbinding zoeken met de VoRa-werkgroep die werkt aan het startadvies.

meldt aanvullend dat zij samen met een gesprek heeft gevoerd met de coördinerend jurist over de openbaarmaking van nota's die 1 juli ingaat. Hieruit bleek dat

communicatie nog niet goed is betrokken. Dit wordt hersteld, is inmiddels bij relevante overleggen uitgenodigd.

Presentatie plan van aanpak voor actie IV 'Alles begint bij contact': 'Kom met voorstellen voor verbinding disciplines (HR, juridisch, Bedrijfsvoering etc.)'

houdt een presentatie, die met de VoRa per mail zal worden gedeeld. Het gaat nu vooral nog om inventariseren en om formuleren van de aanpak. Hij zoekt goede voorbeelden om zijn verhaal positief te laden.

De VoRa reageert positief en een aantal leden deelt praktische tips voor interne samenwerking. geeft aan dat hij het structureel stafdienstenoverleg van IenW als waardevol ervaart. Bij FIN worden 'offsides' georganiseerd, zegt Drie keer per jaar gaan alle directeuren van de staven een dag buiten het pand praten over onderwerpen die het hele ministerie raken. Daarnaast vindt iedere dag actua-overleg plaats.

geven aan dat P&O een sterke, natuurlijke partner is voor de directie Communicatie.

meldt dat OCW bijna zijn corporate story af heeft gerond en dat graag op een hoger niveau wil tillen en verwerkt hier tips voor.

8. Rondvraag, sluiting

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1023e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 22 april 2021 11.00-12.15
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
27 april 2021

Afwezig

1. Opening, mededelingen

- De voorzitter meldt dat de presentatie 'Wob/Woo/art.68' staat gepland voor 29 april 2021. Voor deze sessie wordt zowel de VoRa als het WVO uitgenodigd.
- De voorzitter roept de VoRa-leden op uiterlijk 28 april de vragen voor t.b.v. de BOT-sessie 'Kabinetswissel' aan te leveren bij

2. Verslag VoRa 15 april 2021

Het verslag wordt in de VoRa van 29 april vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de mogelijke openbaarmaking van de MR-notulen n.a.v. de berichtgeving van RTL Nieuws over de besprekingen in de ministerraad over de toeslagenaffaire. De VoRa concludeert niet pro-actief een advies t.a.v. openbaarmaking op te stellen. geeft een toelichting op de vervroegde uitzending van militairen naar Afghanistan.

4. Corona

blijkt kort terug op de persconferentie van dinsdag 20 april en staat stil bij o.a. de field labs, de aangekondigde versoepelingen, de vaccinatiestrategie en het reisadvies. staat stil bij de complexiteit van de boodschap 'Alleen noodzakelijke reizen' i.r.t. het openen van de terrassen. pleit voor de boodschap 'Vermijd drukte'. De persconferentie staat voor maandag 3 mei gepland (i.v.m. Dodenherdenking).

5. Hybride werken

De VoRa stemt in met het voorstel voor het gebruiken van één rijksbrede stijl voor de interne communicatie over hybride werken en de gezamenlijke doorontwikkelen van de

'Terug naar kantoor'-stijl'. De rijksbrede stijl heeft geen verplichtend karakter, maar de departementen kunnen er gebruik van maken. Desgevraagd bevestigt de FMH bij de exercitie is betrokken en dat de pay-off 'Terug naar kantoor' nog zal worden getest.

vraagt aandacht voor het bredere vraagstuk van het hybride werk en de gedeeltelijke terugkeer naar kantoor later dit jaar. Hoewel in de ICBR geregeld wordt stilgestaan bij het vraagstuk, geven verschillende VoRa-leden aan behoefte te hebben aan meer informatie over de timing en de afspraken die zullen gaan gelden. geeft aan hierop terug te komen. pleit ervoor de Adviesgroep Interne Communicatie (AIC) een rol te geven bij de communicatie over het hybride werken.

6. VoRa-jaarprogramma

De VoRa stemt in met de nieuwe inleiding voor het VoRa-jaarprogramma, waarin ook aandacht wordt besteed aan de acties en inspanningen die het rapport 'Ongekend Onrecht' van de communicatiediscipline vergen. geeft enkele suggesties mee die in de inleiding zullen worden verwerkt. Het jaarprogramma wordt na opmaak opnieuw met de VoRa-leden gedeeld en gepubliceerd op Rijksoverheid.nl, Rijksportaal en CommunicatieRijk. plaatst de kanttekening dat het jaarprogramma erg ambitieus is en de coronadrukke veel van medewerkers vergt. Bij het nadenken over het nieuwe jaarprogramma in het najaar moet goed worden stilgestaan bij de workload die het jaarprogramma met zich meebrengt.

7. Wob-verzoek 'corona' Argos

geeft een toelichting op het Wob-verzoek van Argos naar de rol van de VoRa in de coronacommunicatie. Het overzicht van de betreffende passages uit de VoRa-verslagen en de notities die in de VoRa zijn besproken en in de verslagen zijn genoemd zijn woensdag 21 april naar de VoRa-leden gestuurd. De VoRa-leden wordt gevraagd naar hun zienswijze op dit overzicht. De VoRa-leden wordt verzocht ook hun plaatsvervangers, oud-directeuren, bewindspersonen en eventuele andere eigen medewerkers mee te nemen in de zienswijze. Reacties graag uiterlijk 6 mei om 13.00 uur naar AZ maakt de afweging of de zienswijze van de departementen wordt meegenomen. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn dan worden de betrokken departementen hiervan tijdig op de hoogte gesteld.

vraagt aandacht voor het voornemen om de namen van de mensen die in de verslagen worden genoemd weg te laten. Dit voornemen moet op de juiste wijze worden onderbouwd in het Wob-besluit. AZ neemt de opmerking van mee.

De voorzitter geeft een korte toelichting op de stavaza rond de persvraag van EenVandaag. Het fte-overzicht wordt op maandag 26 april op Rijksoverheid.nl gepubliceerd. Er wordt nog nagedacht over de mogelijkheid om in een eventuele uitzending van EenVandaag een reactie op camera te geven. Deze mogelijkheid wordt ook in het WVO besproken.

8. Alles begint bij contact: actiepunt 3: 'Connecting the dots'

Bij de aftrap van het agendapunt vraagt aandacht voor veelheid aan nota's, instructies e.d. die de laatste weken worden gepubliceerd en verspreid. Veel nota's en handreikingen hebben een concrete vertaalslag nodig binnen het eigen

departement. De voorzitter stelt voor dat de werkgroep zal bekijken op welke wijze **Onze referentie** geborgd kan worden dat de praktisch toepasbaar zijn op de departementen.

geeft een toelichting op het actiepunt 'Connecting the dots' en wijst erop dat op de departementen heel veel omgevingskennis beschikbaar is die interdepartementaal niet altijd voldoende wordt benut, ontsloten en gedeeld. De werkgroep zoekt naar een laagdrempelige wijze om deze kennis beter te ontsluiten, rode draden te herkennen en in te zetten voor een langetermijnstrategie om daarmee bij te dragen aan de actielijn contact maken met de samenleving en specifiek aan het eerder en sneller (h)erkennen van patronen in belevingen. meldt dat de werkgroep wekelijks bijeenkomt. Ook de werkgroep omgevingskennis wordt bij de opdracht betrokken. Het leernetwerk 'Omgevingsanalisten' inventariseert wat er op de departementen gebeurt rondom de kabinetswissel. De werkgroep zal met een advies komen over de wijze waarop kennis en onderzoek worden gestructureerd en ontsloten. Ook zal in het voorstel aandacht worden besteed aan benodigde tooling en capaciteit. doet de suggestie ook contact op te nemen met en vraagt aandacht voor de validatie van de onderzoeksinzichten.

9. Rondvraag, sluiting

- meldt dat zij in de VoRa van 29 april kort zal stil staan bij de Wobinstructie, specifiek de implementatie ervan.
- staat kort stil bij het openbaar maken van de (geannoteerde) besluitenlijst van de ministerraad en geeft aan dat concurrentiegevoelige informatie, onderwerpen die raken aan de staatsveiligheid etc niet in de besluitenlijst worden opgenomen. Rubricering is in beginsel de verantwoordelijkheid van het beleidsverantwoordelijke departement, maar ook SMR kijkt mee.

verslag

1024e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 29 april 2021 11.00-12.15
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
27 april 2021

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

- De jaarevaluatie wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.
- De presentatie 'Presentatie Wob/Woo/art.68' wordt uitgesteld naar 20 mei 2021 i.v.m. de vereiste aanwezigheid van _____ bij het Kamerdebat over de MR-notulen/berichtgeving van de toeslagenaffaire.
- De voorzitter roept de VoRa-leden op eventuele vragen t.b.v. de BOT-sessie 'Kabinetswissel' (17 mei 2021) z.s.m. aan te leveren bij _____
- _____ meldt dat _____ tijdelijk wordt vervangen door _____
- De VoRa staat kort stil bij de berichtgeving van o.a. EenVandaag over het aantal fte.

2. Verslag 22 april 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij het debat over de MR-notulen.

4. Corona

_____ geeft een korte toelichting op de versoepelingen en de mogelijke vervolgstap van het openingsplan. Besluitvorming is voorzien voor maandag 3 mei (i.v.m. Dodenherdenking). Ook het reisadvies en de fieldlabs liggen dan ter besluitvorming voor. Voorts geeft _____ een update over de quarantaineplicht en de toegangstesten. _____ meldt dat elke (mogelijke) stap in het openingsplan vergezeld gaat van nieuwe 'Alleen Samen'-campagne flights,

waarbij nadrukkelijk ook aandacht wordt besteed aan het belang van de naleving van de basismaatregelen. Gemeenten en diverse sectoren worden voorzien van toolkits e.d. zodat zij de campagne (posters bijvoorbeeld) ook zelf kunnen uitrollen. Mogelijk organiseert het NKC binnenkort ook een overleg met de G30. Ook de jongerencampagnes worden geïntensiveerd, waarbij de doelgroep ook zelf meedenkt met de opzet. staat kort stil bij het vaccinatiepaspoort.

5. Alles begint bij contact: actiepunten 1 en 2

geeft i.h.k.v. 'Alles begint bij contact' een toelichting op actiepunt 1 (gesprekken van SGs met journalisten/hoofdredacteuren) en actiepunt 2 (afwegingskader voor externe optredens en vaktechnische briefings van ambtenaren, specialisten en boegbeelden). De VoRa concludeert dat Defensie en BuZa al veelvuldig ruimte bieden aan ambtenaren. Ook VWS heeft de nodige ervaring opgedaan, maar bij de overige departementen is dit aanzienlijk minder het geval. De VoRa spreekt van een interessant notitie. geeft aan dat BuZa jaarlijks 200 a 300 interviews met ambassadeurs organiseert. Uitgangspunten zijn: 'ja, tenzij', het past in de corporate strategie, is afgestemd met bewindspersoon en het mag geen politiek controversieel onderwerp zijn. De ondersteuning vindt plaats vanuit de corporate woordvoerders. pleit voor een verbreding van uitsluitend mediaoptredens naar bijvoorbeeld ook deelname van ambtenaren aan congressen, webinars e.d, waarbij Directie Communicatie LNV voor goede begeleiding zorgt. Ze krijgt daarin bijval van geeft aan dat VWS de afgelopen periode positieve ervaringen heeft opgedaan en licht toe dat VWS ook geregeld woordvoerders heeft ingezet voor feitelijke toelichtingen. Ook BuZa overweegt vaker woordvoerders op beeld in te zetten. Met betrekking tot de SGs pleit ervoor om de SGs juist ook interviews te laten geven aan de vakmedia i.p.v. de landelijke dagbladen. pleit voor bediening van beide media. onderschrijft de opmerkingen dat overwogen moet worden ambtenaren niet uitsluitend op veilige onderwerpen naar voren te schuiven, maar soms juist ook op politiek gevoeligere onderwerpen. Daarmee kan ook voorkomen worden dat het beeld ontstaat dat wordt weggelopen voor de inzet van ambtenaren als het moeilijk wordt. benadrukt voorts het belang dat Directies Communicatie in ieder geval op hoofdlijnen worden geïnformeerd over gesprekken die SGs op achtergrondbasis met media voeren. pleit ervoor ook aandacht te hebben voor ambtenaren op de online media. meldt dat OCW het onderwerp ook wil opnemen in het introductiedossier voor de nieuwe bewindslieden. pleit ervoor in de BOT-sessie 'Kabinetswissel' van 17 mei ook aandacht te besteden aan het onderwerp en dan met name op welke wijze het belang van het voornemen direct onder de aandacht van de aantredende bewindslieden kan worden gebracht. De voorzitter concludeert dat er algemene steun is voor het meer inzetten van ambtenaren en departementen zelf met hun SG bespreken of inzet van SG wenselijk is. De werkgroep 'Alles Begint met contact' zal kijken op welke wijze het kan worden ingebracht in het SGO. pleit ervoor het onderwerp ook een plek te geven in het startadvies.

6. fte-persvragen BNR

De VoRa bespreekt de conceptbeantwoording. De VoRa spreekt het volgende af: **Onze referentie**

- Vragen 3 t/m 6 worden op basis van de aangeleverde departementale input met een koptekst namens alle departementen op beknopte wijze beantwoord
- Als peildatum wordt 1 januari 2021 aangehouden. De cijfers zouden derhalve moeten overeenkomen met de cijfers die zijn opgenomen in het fte-overzicht dat ook op Rijksoverheid.nl is gepubliceerd
- De aangepaste conceptbeantwoording wordt vrijdag 30 april (of uiterlijk maandag 3 mei) naar de VoRa-leden verstuurd. De deadline voor reacties/akkoord van de VoRa-leden dinsdag 4 mei

7. Rondvraag

De VoRa meldt dat de VoRa tijdelijk zal vervangen totdat een nieuwe SG aantreedt.

verslag

1025e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 6 mei 2021 11.00-12.15
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
10 mei 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

- meldt dat op maandag 10 mei de masterclass 'Ethiek en Ambtelijk vakmanschap' van plaatsvindt. roept de VoRa-leden op hierbij aanwezig te zijn. VoRa-leden wordt gevraagd na te denken over een eigen casus.
- De voorzitter meldt dat (AZ-communicatiepool) per 10 mei bij de RVD start. Hij zal vervangen die vanaf begin juli tot begin januari als hoofd communicatie bij de WRR is gedetacheerd en daarna terugkeert bij de RVD. zal met als duo-secretaris van de VoRa-fungeren.
- verzoekt om terughoudend om te gaan met uitnodigingen voor bewindspersonen om aanwezig te zijn bij het Eurovisie Songfestival.
- meldt dat volgende week een Kamerbrief uitgaat over het openbaren van de beslisnota's. Ook zal daarover een persbericht uitgaan en een bericht op Rijkspotaal worden geplaatst. Daarbij wordt ook de nieuwe Wobinstructie betrokken.

2. Verslag VoRa 29 april 2021

Het verslag wordt met een kleine aanpassing vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de toeslagenaffaire.
korte toelichting op het steunpakket en de TOZO.

geeft een

4. Corona

geeft een korte toelichting op het openingsplan en het reisadvies. Op dinsdag 11 mei vindt waarschijnlijk een persconferentie plaats. De naleving van de basismaatregelen blijft een punt van zorg. meldt dat het besluit over het reisadvies en het vaccinatiebewijs de komende periode veel capaciteit van de departementen zal vragen op het gebied van publieksvoorlichting en webcare. geeft een toelichting op de reisadviezen en vaccinatiebewijzen in Europees verband.

5. Corona: Vaccinatiecommunicatie

geven een presentatie over de aanpak 'vaccinatiecommunicatie'. De geïntegreerde communicatiestrategie en -aanpak die is gebaseerd op gedragswetenschappelijke inzichten en moet bijdragen aan het beleidsdoel dat ten minste 70% van de 18+ bevolking zich laat vaccineren. De aanpak vindt plaats langs vier sporen:

- Publiekscommunicatie
- Maatschappelijke dialoog en desinformatie
- Stakeholdermanagement
- Uitvoeringscommunicatie

De communicatie richt zich primair op de groep die (waarschijnlijk) kiest voor vaccinatie, en de groep die het nog twijfelt en niet op mensen die zeker geen vaccin willen hebben. Er is daarbij speciale aandacht voor:

- Zorgprofessionals en hun werkgevers
- Ouderen
- Anderstaligen
- Laagopgeleiden en laaggeletterden
- Mensen met een beperking (fysiek en mentaal)

Er is veel aandacht voor webcare op de corporate kanalen en het kanaal van de bewindspersoon. Ook wordt uitgebreid gemonitord in welke mate desinformatie voorkomt en worden tips en tools aangeboden om desinformatie te herkennen. Hiervoor wordt binnenkort ook een game ontwikkeld.

6. Advies kabinetsbrede communicatie

geeft een korte toelichting op de uitgangspunten van het advies kabinetsbrede communicatie. Hij licht toe dat het een advies zal worden op hoofdlijnen. Het advies ligt waarschijnlijk in de VoRa van 20 mei voor. wijst erop dat het advies zal worden beperkt tot twee A4tjes dus eventuele aanvullende notities op het advies zullen andere moeten vervangen. vraagt aandacht voor de timing van het advies. De eerste dagen en weken na het aantreden lenen zich hiervoor waarschijnlijk minder goed. vragen ook aandacht hoe het advies vervolgens levend wordt gehouden.

7. Persvragen 'fte' BNR

De VoRa stemt in met de conceptbeantwoording van de persvragen van BNR. De Vbc VoRa zal in de eerstvolgende voorbereidingscommissie stilstaan bij de wenselijkheid/mogelijkheid om een toelichting of rondleiding te geven bij DPC en/of departementen.

8. PLOOI

geven een presentatie over de aanstaande verplichting om documenten te openbaren via PLOOI, het platform met een verwijzindex voor allerlei documenten dat is ondergebracht bij agentschap KOOP van het ministerie van BZK. Het betreft alle documenttypes in PDF (Kamerbrieven, onderliggende documenten, WOB-verzoeken e.d., maar niet specifieke communicatieproducten zoals video, audio, infographics e.d. Op 1 januari 2023 moet de gehele exercitie zijn afgerond en moeten alle documenten voortaan structureel bij PLOOI worden ondergebracht. De weg daarnaar toe vindt plaats via tussenstappen. De analyse en onderhandeling loopt nog. De presentatie betreft een tussenbeeld:

- Vanaf 1 september 2021 worden onderliggende documenten bij kamerstukken die vanuit BSG naar de griffie worden gestuurd niet op Rijksoverheid.nl gepubliceerd;
- Vanaf 1 september 2022 wordt de automatische koppeling van IenW, JenV en OCW aan het CMS van Rijksoverheid.nl stopgezet en moet ook door deze departementen handmatig worden ingevoerd.
- Vanaf 1 januari 2022 is een automatische koppeling aan PLOOI beschikbaar.
- Vanaf 1 januari 2023 staan er geen documenten meer in het CMS van Rijksoverheid, maar wordt middels permanente linkjes naar de documenten op PLOOI verwezen.

wijst erop dat het OGB heeft geconstateerd dat er nog enkele belangrijke aandachtspunten zijn:

- Hoe wordt piket buiten kantooruren ingericht bij BSG/directie Communicatie?
- Op welke wijze wordt het informatiedomein voor vraagbeantwoording opnieuw gedefinieerd (DPC)?
- De zoekmachine van Rijksoverheid.nl zal opnieuw moeten worden ingesteld (DPC)
- De toegankelijkheid van de documenten zal moeten worden verbeterd (BZK)

meldt dat hij op korte termijn een gesprek heeft met de griffie om te kijken of de griffie zich kan vinden in het voorstel om de documenten in de eerste periode per mail naar de griffie te versturen. Dit zal aan de kant van de Tweede Kamer extra capaciteit vergen om de documenten in hun systeem te plaatsen. Ook ICBR en SGO moeten nog over deze werkwijze besluiten.

N.a.v. een vraag van wijst erop dat de consequenties voor de departementen vooral op sheet 5 van de presentatie staat. Departementen die nu gebruik maken van een automatische koppeling van het DMS aan het CMS Rijksoverheid.nl (IenW, JenV en OCW) zullen de documenten in de overgangperiode tijdelijk handmatig moeten invoeren. vraagt of het mogelijk is deze fase

te vermijden? Verder vindt hij het niet prettig als in de overbruggingsperiode de onderliggende documenten niet ook op rijksoverheid.nl te vinden zijn. Meerdere directeuren spreken uit het liefst één verandermoment te hebben om het op hun eigen departement goed te kunnen organiseren.

De BSGs zullen hierover separaat worden geïnformeerd. Op verzoek van enkele VoRa-leden zal kijken of een handzame handleiding die wordt opgesteld t.b.v. de SGs met de VoRa-leden kan worden gedeeld om meer grip op de materie te krijgen en meer duidelijkheid te krijgen over de verantwoordelijkheden. De VoRa geeft mee om in de gesprekken met de BSG's op de individuele departementen ook de directie Communicatie uit te nodigen.

9. Rondvraag en afsluiting

Geen rondvraag

Contactpersoon

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	20 mei 2021 12.05-13.20
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	

Datum
20 mei 2021

Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

Opening

De voorzitter heet welkom, die van eind juni tot half januari als duo-secretaris van de VoRa zal fungeren en vandaag als toehoorder aanwezig is.

Afspraken na BZK-presentatie art. 68 GW/Wob/Woo

- Om rijksambtenaren over de beleidslijn en de nieuwe werkwijze van actieve openbaarmaking die op 1 juli ingaat te informeren, heeft BZK een communicatieleidraad opgesteld met een overzicht van communicatieacties intern BZK en rijksbreed. De VoRa en het WVO krijgen de BZK-presentatie en de communicatieleidraad nagestuurd.
- Indien nodig wordt de leidraad ook in de VoRa geagendeerd.
- Daarnaast werkt BZK aan een kader voor externe communicatie op basis waarvan departementen invulling kunnen geven aan hun eigen communicatie. Zodra dit kader gereed is, wordt het gedeeld in de CRC en VoRa.
- Over enige tijd wordt een nieuwe bijeenkomst gepland met de betrokken juristen van BZK/CZW, de VoRa, het WVO om te kijken hoe de praktijk uitpakt.
- Sinds 26 april geldt een nieuwe Wob-instructie. brengt bij haar CZW-collega's de nadrukkelijke wens van de VoRa over deze actief te openbaren.
- De VoRa zou graag zien dat er ook briefings voor journalisten werden georganiseerd en zichtbaar aandacht was voor de (nieuwe) Wob-aanpak op de corporate kanalen van de Rijksoverheid.

Mededelingen

- herinnert de VoRa eraan dat de ministerraad van 21 mei weer fysiek is en dat AZ vanaf dan de geannoteerde besluitenlijst bekendmaakt. **Onze referentie**

Ook kondigt hij aan dat de RVD een beknopt document op gaat stellen voor de directies Communicatie ter voorbereiding op de kabinetswissel. Hierin komen de volgorde van relevante momenten in aanloop naar het nieuwe kabinet aan bod en een korte beschrijving van wat de bijeenkomsten en begrippen inhouden. Als de formatie is afgerond zal de RVD de departementen tijdig en inhoudelijk informeren over de handelingen rondom het aantreden van de nieuwe groep bewindspersonen

Tot slot meldt hij dat de RVD eind deze week aan het Wob-verzoek probeert te voldoen dat Argos heeft ingediend bij AZ naar de passages uit VoRa-verslagen tussen januari 2020 en maart 2021 die over coronacommunicatie gaan en de stukken die daarin worden genoemd. Mensen die in de stukken worden genoemd hebben tot en met 6 mei de kans gekregen hun zienswijze te geven. Dit heeft ertoe geleid dat een passage over de Cicero-prijs is verwijderd, omdat die niets met corona te maken had. Afgezien daarvan is niets gewijzigd. Alle namen worden weggelakt. De RVD zal de VoRa informeren op het moment dat de stukken uitgaan en een aantal q&a's voorbereiden.

- vraagt naar ervaringen van andere departementen met het gebruik van nep-sociale media-accounts door ambtenaren. Zij zal een mail opstellen aan de VoRa waarin ze de praktijk inventariseert en eventuele lacunes aan de orde stelt.
 wijst op de zeer beperkte bevoegdheden van ambtenaren.
 adviseert behalve hierbij ook aan de uitvoeringsorganisaties en de documentatie- en informatievoorzieningen aandacht te besteden. Vragen en ervaringen kunnen VoRa-leden naar mailen.

2. Verslag VoRa 6 mei 2021

Het verslag wordt na het doorvoeren van een kleine aanpassing vastgesteld.

3. Actualiteiten

staat stil bij de (te verwachten) media-aandacht voor de terugtrekking van de Nederlandse en Duitse troepen uit Afghanistan en het naar Nederland halen van Afghaanse tolken die voor Nederland hebben gewerkt.

4. Corona

meldt dat 25 mei is persconferentie voorzien met FIN/EZK/SZW over de verlenging van het steunpakket.

staat stil bij de start van de versoepelingen (waarbij de basisregels onverkort gelden) en de vaccinatiecijfers (de 8 miljoenste inenting is in zicht). Ook meldt hij dat en hij zijn uitgenodigd voor een interview met de OVV.

kondigt een persmoment aan met over het loslaten van de anderhalvemetermaatregelen in het VO. De besluitvorming nog niet rond.

gaat met een aantal VoRa-leden praten over de communicatieopgave na afschaling van het NKC. Dit vraagt tijd en aandacht. In een volgend stadium zal het onderwerp in de VoRa worden geagendeerd.

zal in een volgende VoRa vertellen over het herstelpakket, hij bereidt dit samen met voor.

Tot slot staat de VoRa enige tijd stil bij het Verantwoordingsdebat en de aandacht voor de VWS-uitgaven hierbij.

5. Advies kabinetsbrede communicatie

hebben op basis van eerdere besprekingen in de VoRa een conceptadvies kabinetsbrede communicatie opgesteld. Het advies bevat mogelijke afspraken over de wijze waarop het nieuwe kabinet zijn communicatie inricht. De VoRa reageert positief en geeft nog een aantal suggesties mee, die de opstellers zullen verwerken. Het gaat om het aanpassen van een aantal formuleringen, maar ook zullen zij zoeken naar een manier om ieder onderwerp dat het advies aankaart, te voorzien van een concrete notie, zodat het beter beklijft. Ook vraagt de VoRa opnieuw aandacht voor hoe het advies vervolgens wordt bestendigd en levend gehouden. Een nieuwe versie wordt in een komende VoRa geagendeerd.

6. Actie 5 Het begint bij contact

vertelt over de voortgang van actie 5 van Het begint bij contact: 'Kom met een kalender voor- en invulling van gesprekken met opiniemakers'. Zij heeft in samenspraak met een voorlopig plan uitgewerkt voor 'opinietafels' voor de VoRa.

De VoRa reageert positief en stelt vast dat de onderwerpen van gesprek verschillend kunnen zijn naar gelang de samenstelling van de tafels. Zo ligt het voor de hand dat de VoRa over haar vakgebied praat, maar hoeft dit het geval te zijn in een ander gezelschap. De directie Communicatie kan wel goed handvatten bieden voor een gesprek met vertegenwoordigers van de samenleving. draagt nog namen aan voor de lijst opiniemakers.

vraagt om de samenvatting van haar plan op één dia toe te sturen aan de kerngroep. Deze voegt alle samenvattingen toe aan het brondocument. Vervolgens komt het eindproduct terug in de VoRa.

7. Rondvraag en afsluiting

- kondigt een training aan voor (aanstaande) hoofden NKC. Deze wordt in september gepland.
- vraagt mede namens andere VoRa-leden of AZ de departementen richting kan geven bij hoe om te gaan met de geannoteerde besluitenlijst als de MR een bijzonder karakter heeft.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1027e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 27 mei 2021 11.00-12.30
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
27 mei 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

Opening

Het eerder geagendeerde aangepaste advies kabinetsbrede communicatie wordt waarschijnlijk, in overleg met het VoRa-secretariaat, schriftelijk voorgelegd aan de VoRa komende week.

Het eerder geagendeerde advies over taalniveaus zal eerst aan de CRC worden voorgelegd voor advisering aan de VoRa en dan als hamerstuk in de VoRa.

Mededelingen

De voorzitter brengt de BOT-sessie van 31 mei (Veranderend medialandschap/coproducties) in herinnering. De VoRa krijgt hier tijdig nadere informatie over en voldoende voorbereidingstijd voor.

De VoRa staat stil bij het onverwachte overlijden van woordvoerder uit de
externe pool die de afgelopen elf jaar op verschillende departementen heeft gewerkt. AZ
plaatst zaterdag namens de VoRa een advertentie in NRC, waarbij
wordt vermeld als voorzitter. De rouwkaart van de familie is gedeeld met de VoRa-leden,
de plaatsvervangende VoRa-leden en het WVO.

meldt dat de directie Communicatie van OCW een sessie heeft
gehouden over werkdruk. Zij deelt ter inspiratie de presentatie met de VoRa.
Verder is het programma 'OCW open' van start gegaan, dat opvolging moet geven
aan de aanbevelingen uit het POK-rapport.

meldt dat SZW momenteel invulling geeft aan het idee meer ambtenaren aan het woord te laten in de media. Zo komt de SG SZW aan het woord in een artikel van De Groene en in een podcast met

Verder zijn bij SZW de kwartiermakers POK begonnen. De directie Communicatie organiseert werksessies om invulling te geven aan het profiel van vier nieuwe fte en gaat in ieder geval een adviseur publieksinformatie aantrekken. zal informatie die voor de VoRa interessant kan zijn, delen.

meldt dat de nieuwe portefeuille van geen gevolgen heeft voor de personele organisatie: de woordvoerders behouden hun portefeuilles, ook al zijn die nu allemaal bij één minister ondergebracht.

meldt dat NRC werkt aan een artikel over politiek-ambtelijke verhoudingen. Hierin komt SG BZK aan het woord, hij zal in grote lijnen hetzelfde vertellen als eerder in het ABD Blad. meldt dat SG BZ hier ook voor is benaderd. Of het verzoek wordt ingewilligd laat hij nog weten.

zou verder graag het gebruik van nep-sociale media-accounts door ambtenaren geagendeerd zien in de VoRa, een onderwerp dat zij namens BZK samen met namens DPC wil oppakken.

meldt dat de raamovereenkomst voor webarchivering vrijdag wordt getekend.

2. Verslag VoRa 20 mei 2021

Het verslag wordt na het doorvoeren van een kleine aanpassing vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag meldt dat bij AZ ook zijn uitgenodigd voor een gesprek met de OVV. Desgevraagd is bij de VoRa-leden niet bekend of nog meer mensen (anders dan worden geïnterviewd.

Ook geeft hij aan dat informatie over de werkwijze bij geannoteerde besluitenlijsten bij bijzondere MR'en niet via de communicatielijn loopt, maar via de bureaus SG, dan wel de plekken op departementen die MR-agendering verzorgen. Bij bijzondere MR'en wordt in de MR zelf besloten over de besluitenlijst. Vorige week is voor het eerst de geannoteerde besluitenlijst MR openbaar gemaakt. Dit heeft nauwelijks tot publiciteit geleid. Hij roept alle departementen op om teksten voor de annotatie van de besluitenlijst en een eventueel bijbehorend persbericht goed op elkaar af te stemmen.

Tot slot meldt hij dat de RVD deze week de stukken verstuurt naar Argos voor het Wob-verzoek naar de passages uit VoRa-verslagen tussen januari 2020 en maart 2021 die over coronacommunicatie gaan en de stukken die daarin worden genoemd.

3. Actualiteiten

staat stil bij de week van EZK, die in het teken stond van twee nieuwe bewindslieden, de uitspraak van de rechtszaak tegen Shell, een persconferentie over steunpakketten en techreuzen. Naar aanleiding hiervan bespreekt de VoRa kort de personele gevolgen voor de directie Communicatie van de komst van extra bewindslieden.

4. Corona

Ook [redacted] stipt de persconferentie van EZK/FIN/SZW aan over de verlenging van steunpakketten en kondigt een Kamerbrief aan over wetgeving. Voor beide onderwerpen geldt dat in de communicatie veel aandacht is voor dilemma's. Onze referentie [redacted]

[redacted] staat stil bij de tweeledige reactie op de heropening van het VO en hoe OCW het VO daarbij probeert te helpen.

[redacted] gaat kort in op de besluitvorming en communicatie over de vervroegde versoepelingen van een aantal coronamaatregelen. Het gaat hiebij voornamelijk om de horeca en de cultuursector. Op 1 juli gaat het Europees reispaspoort in, daar treffen zowel een bewindslidenteam als een ambtelijke stuurgroep, voorbereidingen voor. Hierbij is ook aandacht voor de corona-app, waarbij samen wordt gewerkt met de werkgroep Reizen van het NKC. Er wordt onder andere nagedacht over welk departement publieksvragen hierover het beste zou kunnen beantwoorden.

[redacted] meldt dat de afspraken met [redacted] en haarzelf om van gedachten te wisselen over de communicatieopgave na afschaling van het NKC inmiddels zijn gepland met de betrokken directeuren.

[redacted] vraagt of BZK gaat communiceren over de terugkeer van rijksambtenaren naar kantoor. [redacted] vraagt dit na. [redacted] geeft aan, gesteund door de overige VoRa-leden, dat behoefte is aan rijksbrede, duidelijke kaders bij het werken op kantoor. 'Gezond verstand' volstaat niet, als richtlijn. Richtlijnen met meetbare indicatoren (bijvoorbeeld percentages) zijn zeer welkom. IenW gaat alvast nadenken over een eigen, departementale richtlijn hiervoor.

Naar aanleiding hiervan kaart de voorzitter de frequentie en locatie van de VoRa-vergaderingen aan. De wekelijkse frequentie van de VoRa en het online vergaderen zijn ingezet vanwege de coronacrisis. De VoRa wil graag het goede voorbeeld geven en voorlopig online blijven vergaderen. Misschien is het wel mogelijk één fysieke bijeenkomst voor het reces te houden. Minimaal tot aan het reces blijft de VoRa wekelijks vergaderen. Na het reces wordt de frequentie mogelijk herzien.

[redacted] geven aan voorstander te zijn van (vooralsnog) wekelijks blijven vergaderen, maar wel korter (1 uur en 15 minuten).

5. Peer review BZK en VWS

[redacted] presenteren de uitkomsten van de *peer review* die zij van elkaars directie Communicatie hebben gehouden. De presentatie is ook per mail met de VoRa gedeeld.

Opnieuw reageert de VoRa zeer positief en geeft aan de *peer reviews* als een nuttige en leuke exercitie te ervaren.

6. Rondvraag en afsluiting

[redacted] vraagt, breed gesteund door de VoRa, dat de bestandsopname wordt uitgebreid met een inventarisatie van de positie van de directeur Communicatie in de Bestuursraad. De voorbereidingscommissie van de VoRa zal hier over spreken.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
27 mei 2021

 roept op ook van de zomer de faciliteiten van Nieuwspoort te blijven benutten. **Onze referentie**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1028e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 3 juni 2021 11.00-12.15
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
4 juni 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

- De VoRa staat kort stil bij de BOT-sessie. De VoRa spreekt van een nuttige en interessante bijeenkomst. pleit ervoor op korte termijn nogmaals uitgebreid bij het onderwerp stil te staan en ook vaker de tijd nemen voor dit soort meer reflectieve sessies over casuïstiek. Enkele VoRa-leden vragen wel aandacht voor het tijdstip. Mogelijk is het handiger om bij online sessies iets later te beginnen.
- roept de voorzitter van het programmateam professionalisering op om in de uitwerking van het project 'Competentieprofielen' ook het WVO te betrekken
- geeft een stavaza over het gebruik van anonieme accounts door gemeenten.
- meldt dat BZ en minister Kaag het hybride sociale media account van minister Kaag van de partijpoliticus Kaag en de bewindspersoon Kaag hebben gescheiden.

2. Verslag VoRa 27 mei 2021

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

- staat kort stil bij de cyberoefening 'ISIDOOR'.
- geeft een korte toelichting op de kwestie rondom de Afghaanse tolken.

4. Corona

geeft een korte toelichting op de versoepelingen die 5 juni ingaan. blikt ze vooruit op de besluitvorming eind juni (vermoedelijk 22 juni). In het licht van de aanstaande aanpassingen roept de departementen op om hun onderwerpen en dossiers op Rijksoverheid.nl alvast goed te controleren. licht kort toe dat zij samen een rondje maakt t.b.v. de afschaling van het NKC. meldt dat OCW op korte termijn een jongerencampagne start gericht op de zelftesten. meldt de laatste stavaza m.b.t. de reisadviezen en de problematiek rondom de digitale certificaten.

5. Alles begint bij contact: actiepunten 7

geven een stavaza op actiepunten 7 ('Maak een plan hoe nieuw kabinet communicatief inhoud geeft aan a) transparantie en contact, b) dienstbaar en digitaal vindbaar en c) ambtelijk vakmanschap'). In een advies dat uiteindelijk (na VoRa en SGO) aan het kabinet zou moeten worden voorgelegd moeten voorstellen worden opgenomen om het contact met de samenleving te verbeteren en het vertrouwen te herstellen. Een handreiking voor de directeuren Communicatie moet bouwstenen opleveren voor het leggen van contact voor drie doelgroepen (bewindspersonen, sg/dg's/beleidsdirecteuren en bestuurders van uitvoeringsorganisaties en medewerkers). Op 21 juni (14.00 – 18.00) vindt een werksessie plaats over de opzet van de handreiking. Hiervoor worden ook de woordvoerders uitgenodigd. Aanmelden kan bij N.a.v. de notitie pleiten enkele VoRa-leden voor een andere term voor het woord 'contactstrategie'. en benadrukken het belang dat altijd ruimte moet worden geboden aan het karakter en de authenticiteit van de bewindspersonen in het maken van contact.

6. Rondvraag en afsluiting

Geen rondvraag

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1029e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 10 juni 2021 11.00-12.15
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
10 juni 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

Aankondiging aanbesteding Fotografiediensten

De VoRa uit haar ongenoegen over de gang van zaken rond de vooraankondiging van de Europese aanbesteding Fotografiediensten. Departementen voelen zich onvoldoende meegenomen. Ook over de inhoud zijn de VoRa-leden niet onverdeeld positief.

Afgesproken wordt dat DPC een nieuwe informatiebijeenkomst belegt, het huidige tijdspad bevriest en met een nieuw voorstel voor dat tijdspad komt.

AZ coördineert de beantwoording van de Kamervragen.

DPC zal voortaan weer eens in de zoveel tijd een kalenderoverzicht van komende aanbestedingen delen met de VoRa.

Openbare agenda's

meldt dat de komende weken ervaringen op gaat halen van ministeries met het aanleveren van *input* voor de publieke agenda's van de bewindspersonen. Doel: zonodig afspraken aanscherpen voordat het nieuwe kabinet aantreedt. Daarnaast inventariseert hij de verwachte *impact* bij de ministeries en DPC als ook de agenda's van hoge ambtenaren openbaar gemaakt zouden moeten worden. Dat moet leiden tot een advies aan de VoRa en vervolgens het SGO over de wenselijkheid van het openbaar maken.

Openbaarmaking documenten

meldt dat de ICBR op 8 juni heeft ingestemd met de notitie over 'openbaarmaking documenten'. Daarin staat de rol van Rijksoverheid.nl beschreven. Het

eindbeeld en de overgangperiode zoals eerder per mail aan de VoRa toegelicht zijn daarin opgenomen. Het benodigde extra budget voor DPC om de overgangperiode conform beschrijving te kunnen uitvoeren, is ook goedgekeurd.

Vacatures

- JenV: coördinerend woordvoerder asiel en migratie s13
- VWS: woordvoerder s12 en MT-lid woordvoering en persvoorlichting s14

2. Verslag VoRa 3 juni 2021

Het verslag wordt na een kleine tekstuele wijziging vastgesteld.

3. Actualiteiten

Er worden geen actualiteiten besproken.

4. Corona

meldt dat momenteel wordt nagedacht over wat de komende maanden te verwachten valt en hoe daarop voor te sorteren. Vrijdag gaat hier een Kamerbrief over uit. De vaccinatie is op stoom. Er wordt onderzocht of jongeren onder de zeventien met een medische indicatie kunnen worden gevaccineerd en hoe specifieke nog niet gevaccineerde doelgroepen zouden kunnen worden gemotiveerd en geïnformeerd. De interdepartementale werkgroep reizen werkt hard aan de thema's certificaat, communicatie over reizen en testverplichtingen per land. Ook kondigt hij aan dat hybride werken de norm wordt bij de Rijksoverheid, waarop een deel van de VoRa aan BZK vraagt om na te denken over een expliciet rijksbreed uitgangspunt bij hybride werken.

spreekt hierop uit dat BZ wel enige terughoudendheid voelt bij een dergelijke rijksbrede norm. vraagt met oog op communicatie hierover, aandacht voor de capaciteit op interne communicatie van de zomer. Tot slot vertelt dat er weer een expertsessie plaats heeft gehad, over de inzet van publiekscommunicatie.

meldt dat EZK samen met JenV, OCW en VWS vrijdag een Kamerbrief verstuurt over het inrichten van evenementen, gebaseerd op de ervaringen met fieldlabs.

vult aan dat dit capaciteit vraagt van politie en BOA's en keuzen door de driehoek.

5. Advies taalniveau teksten Rijksoverheid

De VoRa gaat akkoord met het DPC-advies om bij elk nieuw of te herzien dossier of onderwerp op Rijksoverheid.nl een afweging te maken over het juiste taalniveau (eenvoudige taal – A2 – als de informatie relevant is voor een brede doelgroep, of voor een specifieke doelgroep die moeite heeft met lezen; in alle andere gevallen taalniveau B1). Ook stemt de VoRa ermee in de teksten die gebruikt worden op het publieksdeel van 1Overheid (bijvoorbeeld over *life events*) standaard aan te bieden in A2-taal in combinatie met beeld. De VoRa-leden commiteren zich eraan deze afspraken actief uit te dragen binnen hun directies.

6. Verbindend narratief voor klimaat-gerelateerde thema's

Sinds april 2020 werkt een gemengde groep van departementen (BZK, EZK, LNV en IenW), IPO, Unie van Waterschappen en VNG aan een 'verbindend narratief' voor klimaat-gerelateerde thema's zoals energie en stikstof. Het verbindend narratief heeft als doel om bij vergelijkbare dossiers langs dezelfde waarden en uitgangspunten te communiceren en

dus meer als één overheid. **Onze referentie** licht onder dankzegging aan de notitie van de werkgroep toe waarin de werkwijze wordt beschreven. Het proces heeft relatie met de verschillende partijen goed gedaan en de groep heeft er veel van geleerd.

De VoRa reageert zeer positief en stemt ermee in de beschreven werkwijze vaker toe te passen, te beginnen bij de uitwerking van een nieuw regeerakkoord. Wel ziet zij graag de samenwerking met andere partijen breder dan alleen in het voorgestelde VoRa-plus-verband. Afsproken wordt dat de VoRa na het regeerakkoord zal verkennen met welke partijen er zou moeten worden gekeken naar de thema's hiervan. Ideeën zijn nu al welkom bij

7. Nieuw format ABD-benoemingen

(Bureau ABD) licht het nieuwe format toe voor ABD-benoemingen. Het kabinet heeft, in reactie op het onderzoek van de Universiteit Utrecht naar het functioneren van de Algemene Bestuursdienst, besloten dat publicaties over nieuwe ABD-benoemingen meer moeten ingaan op de kwaliteiten die voor een specifieke functie nodig zijn. Door nadrukkelijker de relatie te leggen tussen de persoon en het profiel dat gezocht werd, kan het 'verhaal' achter de benoeming zelfstandig zichtbaar gemaakt worden. Bureau ABD heeft dit uitgewerkt door in benoemingsberichten de opgaven van organisatie en functie op te nemen, citaten te verwerken van de benoemde kandidaat en de vacaturehouder waarom ze gemotiveerd zijn voor deze benoeming, en het vacatureproces uit te leggen. Inmiddels hebben ICOP en SGO al ingestemd met de werkwijze en past bureau ABD deze al enige tijd toe. Op LinkedIn wordt het goed ontvangen.

De VoRa reageert positief maar stelt vragen bij de citaten. De kunst is te voorkomen dat zij een opsomming van open deuren worden. Dat kan door ze langs de lijnen van de opdracht te formuleren, daarmee blijven ze feitelijk.

De VoRa zegt toe mee te werken aan de totstandkoming van deze berichten en hierbij openheid te bevorderen.

8. Rondvraag en afsluiting

meldt dat het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (RDDI) het initiatief heeft genomen om eenmalig de sociale mediakanalen van bewindspersonen te archiveren. Deze sociale media-archivering loopt parallel aan het traject webarchivering, dat is uitbesteed aan een externe partij. Sociale media vallen buiten het bereik van het webarchiveringstraject. Mogelijk worden *embedded* sociale media op openbare Rijksoverheidwebsites wel meegenomen.

Begin 2021 heeft de VoRa de notitie 'Bewindslieden op de sociale media' vastgesteld. Een van de afgesproken vervolgacties is een opdracht aan de Adviescommissie Online Communicatie (AOC) om helderheid te verschaffen over de wettelijke vereisten voor de archivering van de sociale media-content. Het initiatief van het RDDI loopt hierop vooruit en de AOC heeft hier dan ook een mooie kans gezien om een eerste stap te zetten naar de ontwikkeling van een kader voor archivering. Het initiatief van het RDDI biedt de gelegenheid om op korte termijn ervaring op te doen met het archiveren van de openbare berichten op de sociale media-accounts van bewindslieden en wordt benut om beleid voor de nabije toekomst te schrijven en te

kijken of ook voor sociale media-archivering rijksbrede inkoop zou moeten worden overwogen.

De AOC heeft in samenwerking met het RDDI al een stappenplan 'Archivering sociale media-accounts van bewindspersonen' en een informatieblad 'Veiligstellen sociale media' opgesteld. Beide zijn besproken in de CRC en zullen na aanpassingen ook aan de VoRa worden voorgelegd. In de bespreking in de CRC zijn twee onderwerpen van belang benoemd om over door te denken: het archiveren van *direct messages* van de sociale media-accounts van bewindslieden enerzijds (onbekend is nu nog of dit een wettelijke verplichting is) en het voorleggen van het voorstel voor het archiveringsbeleid aan bewindslieden (doet ieder departement dat voor zich, of neemt bijvoorbeeld de RVD/CAR hierbij een coördinerende rol in?) anderzijds.

Ten behoeve van de archivering heeft het RDDI een inventarisatieformulier (met de vraag: welke accounts zijn er?) gestuurd naar de departementale AOC-leden, met deadline half juni. Dit staat los van de vraag over *direct messages*.

Ter verheldering van de ondernomen acties, voornemens en timing daarvan, levert BZK/RDDI in samenwerking met de AOC een toelichtend memo aan bij het VoRa-secretariaat, voor de VoRa.

[Deze passage is een reconstructie van informatie uit verschillende bronnen die ná bespreking in de VoRa zijn geraadpleegd. Het is geen letterlijke weergave van die bespreking. *red*]

Contactpersoon

Datum
17 juni 2021

Onze referentie

Pagina 1 van 4

Mededelingen

- meldt dat Argos een nieuw Wob-verzoek gaat indienen voor de VoRa-verslagen waarin sprake is van coronacommunicatie, voor de periode na 10 maart 2021.
- meldt dat per 9 augustus voor een half jaar gedetacheerd wordt bij de gemeente Den Haag. Ze blijft voor een aantal uur in de week voor DPC werken. Onder andere voor de besluitvorming rondom de uitbreiding van de pool en voor personeelszaken. is vanaf 1 september eerste aanspreekpunt voor het cluster Communicatiecapaciteit en de (vaste) Interne Communicatiepool. Voor alle pool-gerelateerde vragen kan men ook terecht bij de accountmanagers
- meldt twee vacatures bij DPC: senior kennisadviseur Academie (s13) en senior adviseur corporate en interne communicatie (s12).
- De voorzitter meldt dat OGB- en CRC-verslagen tot tot nader order ter kennisname naar de VoRa worden gestuurd. Na enige tijd zal worden geëvalueerd of dit van nut is. Vragen over de inhoud van de verslagen kunnen aan de voorzitter of secretaris van de gremia worden gesteld. OGB-, CRC- en programmteam professionaliseringsonderwerpen die besluitvorming vragen van de VoRa, komen op de agenda van de VoRa.
- De VoRa zal 8 juli – vooralsnog eenmalig – weer fysiek vergaderen. Verder gaat het VoRa-secretariaat inventariseren of het mogelijk is het afscheid van binnenkort te houden.

2. Verslag VoRa 10 juni 2021

Het verslag wordt na een kleine tekstuele wijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag meldt de voorzitter over de aankondiging van de aanbesteding Fotografiediensten, dat aanvullende Kamervragen zijn gesteld. En dat het Beeldcentrum de CRC inmiddels heeft gemaild om de behoeften en bezwaren in relatie tot de nieuwe aanbesteding (nogmaals) in kaart te brengen. Ook wordt de beloofde nieuwe informatiebijeenkomst belegd.

3. Actualiteiten

- meldt dat momenteel op de Zwarte Zee vaart en mogelijk ook in de haven van Odessa, Oekraïne, zal aanleggen.
- kondigt een Kamerbrief van FIN aan en een voortgangsrapportage over de ontwikkelingen na het POK-rapport.
- beveelt de Correspondent-podcast aan waaraan de hebben meegewerkt.

4. Corona

- De VoRa stelt vast dat teruggaan naar kantoor verwachtingsmanagement vraagt aangezien de mogelijkheden per gebouw verschillen. Voor hoge gebouwen met liften gelden andere uitgangspunten dan gebouwen met een lagere bouw bijvoorbeeld.
- [REDACTED] heeft voorafgaand aan de VoRa per mail de rijksbrede richtlijnen voor hybride werken gedeeld.
- [REDACTED] vat de meest recente acties en voornemens rond de coronacommunicatie samen. Deze zijn gericht op de persconferentie van vrijdag 18 juni. De insteek van de maatregelen is 'zoveel mogelijk mogelijk maken, op 1,5 meter afstand'. Het NKC werkt aan een nieuwsbericht en visuele communicatieuitingen over de besluitvorming en Rijksoverheid.nl past naar aanleiding van die besluitvorming circa 70 pagina's aan. Vrijdag gaat ook een bericht uit over het onderzoek naar de mondkapjesdeal. Volgende week is er een Kamerdebat. De Kamerbrief over de stand van zaken gaat vrijdag uit en de maatregelen zouden 26 juni moeten ingaan. De brief kijkt ook vooruit op de endemische fase en de periode na terugkeer van vakanties.
- [REDACTED] meldt ook dat de komende weken het Digitaal Corona Certificaat (DCC) wordt geïntroduceerd. Om op alles voorbereid te zijn wordt extra inzet opgezet, een speciale voorziening voor alle kwesties die om een oplossing vragen. Het team dat dit regelt zoekt versterking van een aantal communicatieadviseurs niveau medior+ of senior in de periode van 24 juni t/m 31 juli. Meer informatie bij [REDACTED]
- [REDACTED] meldt dat IenW werkt aan de uitvoering van de motie van de Tweede Kamer om aan te geven hoe iedere Nederlander, die op vakantie naar het buitenland gaat, gratis de mogelijkheid kan krijgen om zich deze zomer te laten testen.

5. Uitbreiding dienstverlening DPC op VWS-campagnes

In de VoRa van 25 juni 2020 lag een voorstel voor om de dienstverlening van DPC voor VWS op campagnes uit te breiden. Hierover werd toen afgesproken dat VWS eerst intern zou afstemmen, waarna het VWS-deel van het voorstel (vooral wat betreft de 'ijzeren voorraad' van campagnes, einddatum en trekkingsrechten voor VWS) opnieuw in de VoRa zou worden besproken. DPC heeft de CRC in de gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op het betreffende voorstel. Gezien de reacties bespreekt de VoRa het voorstel nu met het uitgangspunt dat de CRC geen bezwaar heeft.

Het voorstel houdt in dat budget van VWS wordt overgeheveld naar de taakbijdrage Gemeenschappelijke Diensten voor vier jaar, met trekkingsrechten voor VWS, zodat VWS tot een kostenbesparing kan komen door lagere externe inhuur. Deze dienstverlening voor VWS heeft geen consequenties voor de dienstverlening aan de VoRa. De rijksbrede spelregels blijven onverkort van toepassing op VWS. Het uitgewerkte voorstel is in lijn met de afspraken die vorig jaar in de VoRa zijn gemaakt.

Desvraagd geeft [redacted] aanwezig voor toelichting, aan dat het reserveren van de referentie capaciteit voor VWS niet betekent dat daarmee de de VWS-campagnes ook al vastlig. Aanmelding hiervan geschiedt volgens de afgesproken spelregels. Daarnaast beaamt [redacted] het belang van spreiding in de tijd van de capaciteit van campagnemanagement. Hiervoor zal DPC twee keer per jaar samen met VWS een werkprogramma opstellen.

De VoRa gaat akkoord met het voorstel.

6. Alles begint bij contact: Actie 6, Organiseer kennissessies over herstel van vertrouwen en reputatie voor topmanagement

Het projectteam van actie 6 van 'Alles begint bij contact' heeft een alternatieve aanpak uitgewerkt voor de oorspronkelijk afgesproken eenmalige kennissessie. Te weten een serie van vijf podcasts waarin het onderwerp contact wordt belicht.

De VoRa geeft complimenten voor de notitie en gaat akkoord met de voorgestelde aanpak. Zij vindt het goed dat hiermee de verbinding wordt gelegd met het topmanagement. [redacted] suggereert te spreken over het versterken van de relatie, in plaats van reputatie. Over wie de afzender van de podcast zou moeten zijn, wordt nog apart beraad gevoerd.

Projectleider [redacted] het verhaal in één dia samenvatten voor het brondocument van 'Alles begint bij contact.'

In de VoRa van 24 juni wordt een overzicht gegeven van alle acties. [redacted] merkt op dat een aantal acties nu overlap vertoont. Het kernteam zal eenheid aanbrengen en aandacht besteden aan die overlap. Er komt een herschreven versie van het plan. Hierin wordt ook samenhang gezocht met het advies kabinetsbrede communicatie. Dit vormt de basis voor de discussie in het portefeuillehoudersoverleg.

7. Rondvraag en afsluiting

- [redacted] brengt in herinnering dat in het kader van actie 7, op 21 juni een online bijeenkomst is gepland. De bedoeling is dat iedere directie een vertegenwoordiger aanwijst, bij voorkeur een teamleider of strateeg uit een bewindspersonenteam. Aan de deelnemer de vraag om vóór 21 juni een aantal collega's te benaderen, die op die middag kunnen helpen als een soort van hulplijn. Aanmelden kan bij het secretariaat van de directie Communicatie van LNV.
- [redacted] kaart aan dat de directie Juridische Zaken van BZK een notitie voorbereidt voor het SGO waarin voorstellen worden gedaan hoe om te gaan met de toezegging van de staatssecretaris van Financiën aan de Kamer dat het overdrachtdossier (bij Financiën) openbaar zal worden gemaakt. Zij vraagt [redacted] ervoor te zorgen dat de VoRa aangehaakt is bij de inhoud van deze notitie.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1031e Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum 24 juni 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
25 juni 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

Opening

- De voorzitter wijst op de stukken die ter kennisname met de VoRa zijn gedeeld:
 - Het memo van DPC met de stand van zaken campagnes en het RTV jaarschema. Conclusie van DPC en de VoRa is dat we op koers liggen.
 - Het aangepaste document met praktische zaken rond een kabinetswissel.
- De voorzitter herinnert de VoRa-leden aan de Masterclass 'Polarisatie en het waarheidsmonopolie' met _____, die de Academie 28 juni voor de VoRa organiseert.
- Het SCP brengt komende week het rapport COB Q2 uit. Afgesproken wordt dat het SCP in de komende VoRa van 1 juli een korte presentatie (15 minuten) zal geven.
- Op maandagavond 30 augustus neemt de VoRa afscheid van voormalig VoRa-lid _____

Mededelingen

- _____ vraagt de VoRa-leden eventuele aandachtspunten per mail bij haar aan te leveren t.b.v. de bijeenkomst van 29 juni aanstaande.
- _____ meldt dat de vaktraining speechschrijven van de Academie is vernieuwd.

2. Verslag VoRa 17 juni 2021

- Het verslag wordt na een kleine tekstuele wijziging vastgesteld.
- Naar aanleiding van het verslag vraagt de voorzitter aan [REDACTED] hoe de online bijeenkomst in het kader van actiepunten 7 van 'Alles begint bij contact' afgelopen maandag is verlopen. Sluiter geeft aan dat deze nuttig en positief was en dat het ook goede input heeft opgeleverd voor het advies kabinetsbrede communicatie. De handreiking wordt nu verder aangescherpt.

3. Actualiteiten

- De VoRa reflecteert op de media-aandacht van de afgelopen week voor het verblijf in de Zwarte Zee van het marinefregat Zr.Ms. Evertsen.

4. Corona

- [REDACTED]
 - blikt terug op de persconferentie van afgelopen vrijdag, 18 juni en spreekt zijn lof uit voor alle betrokken medewerkers die in korte tijd veel informatie op Rijksoverheid.nl hebben geactualiseerd;
 - geeft een korte toelichting op de Kamerbrief die 18 juni is uitgegaan;
 - blikt samen met de VoRa terug op de uitzending van Buitenhof met [REDACTED] en [REDACTED];
 - blikt vooruit op de presentatie van het Digitaal Corona Certificaat (DCC) en het coronadebat (24 juni) en de technische briefing DCC voor de journalistiek (25 juni);
 - licht de start van de campagne over fase 4 toe (26 juni);
 - meldt dat er geen coronapersconferenties plaatsvinden tijdens het zomerreces. Wel zal wekelijks bewindspersonenoverleg plaatsvinden met uitloopje voor de pers.
- [REDACTED]
 - Er is hard gewerkt aan het mogelijk maken van gratis testen voor Nederlanders die naar het buitenland willen reizen.
- [REDACTED]
 - Er komen vooral veel vragen binnen over wat je moet doen om te mogen reizen naar het buitenland.
 - Op dit moment is nog niet zeker of alle vaccins dezelfde inreis mogelijkheden bieden in alle landen buiten de EU.
- [REDACTED]
 - Nieuw steun- en herstellepakket is in de laatste fase voordat het naar de formatietafel gaat.

5. 'Alles begint bij contact', actiepunten 8: Maak een plan voor reflectie op vakmanschap van de communicatiediscipline (departementen, diensten en inspecties)

vraagt de VoRa of zij zich kan vinden in het voorliggende voorstel.

- De VoRa is positief over het voorstel. Wel een aantal aandachtspunten:
 - Reflectierondes moeten gericht zijn op tastbare resultaten. Niet te hoog over;
 - Houd het dichtbij de communicatiediscipline, daar waar wijzelf invloed hebben;
 - Belangrijk om de communicatiediscipline goed neer te zetten. Maak de goede dingen die we doen zichtbaar, maar voorkom dat overheidscommunicatie overheidsmarketing wordt;
 - Zet signalering en monitoring in om signalen uit de maatschappij op te halen en pas deze signalen toe. Communicatie heeft hierin een adviserende rol richting bewindspersonen;
 - Kijk naar de hele communicatieketen; van bewindspersoon tot uitvoering. De boodschap naar de ontvanger moet overal dezelfde zijn.
 -
- c.s. passen het actieplan aan, waarna het nog een keer in de VoRa wordt geagendeerd.

6. Tussenstand 'Alles begint bij contact'

- geeft een stand van zaken van het geheel;
- geeft aan dat er goede stappen gezet zijn, maar dat verdere uitwerking nog nodig is. Van planfase naar uitvoering;
- vraagt of de VoRa zich kan vinden in de tekst over de rol van communicatie, en in de concept-planning.

De VoRa kan zich vinden in het stuk. Wel een aantal aandachtspunten:

- Ducheine: Er zitten hier en daar dubbelingen tussen de verschillende acties, bijvoorbeeld tussen 2 en 5. Misschien kunnen er combinaties gemaakt worden. Daar moet nog een keer naar gekeken worden;
- Goed kijken naar verhouding van 'Alles begint bij contact' met het VoRa-jaarprogramma. Misschien in elkaar te schuiven?;
- Richt je ook op beroepsverenigingen media/journalistiek;
- Goed nadenken over hoe we onze eigen medewerkers betrekken.

geeft aan dat de werkgroep hier na het reces weer mee aan de slag gaat. Maar eerst wordt het concept besproken in het VoRa portefeuillehoudersoverleg dat op 5 juli aanstaande gepland staat.

vraagt de VoRa-leden om na te gaan welke eventuele kosten voortvloeien uit de acties die zijn opgeschreven. Deze kunnen aan hem gemeld worden, om op te nemen in de begroting.

7. Advies kabinetsbrede communicatie

geeft een toelichting op het advies. Het projectteam, bestaande uit heeft een nieuwe versie geschreven, die in lijn is met 'Alles begint bij contact'. Het projectteam verwacht dat ontwikkelingen in de kabinetsformatie zullen leiden tot nadere aanpassingen.

geeft aan dat dit advies en ook 'Alles begint bij contact' niet los kan staan van het VoRa-jaarprogramma. Er moet goed gekeken worden naar hoe de documenten goed op elkaar kunnen worden aangesloten.

De VoRa is positief over het advies, maar vraagt o.a. aandacht voor toonzetting en woordkeuze.

De voorzitter geeft aan dat het stuk op 5 juli aanstaande besproken zal worden in het SG-portefeuillehoudersoverleg, samen met de tussenstand van 'Alles begint bij contact'. Aan de SG's zal worden aangegeven dat beide documenten nog concepten zijn, maar dat hun reflectie in deze fase gewenst is. Ook zal aan de SG's gevraagd worden welke ideeën zij hebben over hoe we het advies kabinetsbrede communicatie verder kunnen brengen, zodra het nieuwe kabinet is aangetreden.

8. Peer review Defensie – SZW

presenteren de resultaten van hun peer review en tonen zich enthousiast over het concept van de peer reviews. De VoRa neemt met interesse kennis van de uitkomsten bij Defensie en SZW.

9. Rondvraag en afsluiting

- De voorzitter meldt dat zij namens de VoRa een bloemetje heeft laten bezorgen bij voor wie de afgelopen VoRa voorlopig de laatste was in de rol van secretaris, i.v.m. haar aanstaande detachering.
- vragen of er inmiddels meer bekend is over de rijksbrede communicatie vanuit BZK over 'Terug naar kantoor'. geeft aan dat er vanuit de ICBR inmiddels gecommuniceerd is naar alle Rijksorganisaties, waarbij bouwstenen voor eigen berichtgeving zijn aangeleverd.
- vraagt aan de VoRa-leden hoe zij de positie van speechschrijvers binnen hun directies hebben georganiseerd. schetst kort hoe OCW dit heeft georganiseerd. geeft aan dat Financiën hiervoor heldere functieprofielen heeft opgesteld. Zij zal deze delen met

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

1032e Voorlichtingsraad

Omschrijving Concept-verslag VoRa
Vergaderdatum 1 juli 2021 11.00-12.00
Vergaderplaats Webex
Aanwezig

Datum
1 juli 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening

De voorzitter heet van het SCP welkom en geeft haar het woord.

2. Presentatie Continu Onderzoek Burgerperspectieven SCP, 2^e kwartaal

geeft een presentatie over de resultaten van het COB over het 2^e kwartaal van 2021.

(Zie <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/06/30/burgerperspectieven-2021---kwartaal-2>)

3. Mededelingen, rondvraag

- De voorzitter blikt terug op de VoRa Masterclass 'Polarisatie en het waarheidsmonopolie' die in opdracht van de Academie afgelopen maandag heeft gegeven. De VoRa vond dit een interessante en nuttige bijeenkomst.
- De voorzitter herinnert de VoRa-leden eraan dat de volgende vergadering, van 8 juli, weer fysiek zal plaatsvinden, in de RVD-zaal. Gezien de 1,5 meter maatregel zullen de gasten die een presentatie geven, dit via Webex doen.
vraagt hierop of er ook een Webex-link gedeeld wordt met de VoRa, voor het geval iemand er toch de voorkeur aan geeft om online deel te nemen. De secretaris bevestigt dit.

- De voorzitter meldt dat de peer review van RVD en EZK, die op 8 juli zou plaatsvinden, verzet wordt naar een nader te bepalen datum na het zomerreces. is op 8 juli verhinderd en dus niet in de gelegenheid om de presentatie te geven.
- De VoRa besluit dat ook de peer review van OCW en JenV uitgesteld wordt tot na het reces. Die staat op 15 juli gepland, maar die dag ontbreken vijf vaste VoRa-leden.

4. Verslag VoRa 24 juni 2021

N.a.v. het verslag:

- geeft aan dat zij graag ziet dat op korte termijn in de voorbereidingscommissie van de VoRa wordt besloten wat een goede datum is om een eerste gesprek met een opiniemaker in te plannen (actiepunt 5 van 'Alles begint bij contact'). vraagt om een of meerdere data rond half oktober. Verder vraagt zij de VoRa om mee te denken over wie die eerste opiniemaker zou moeten zijn.
- vraagt wanneer de volgende stap in de aanbesteding van fotografie wordt gezet. De voorzitter geeft aan dat er op 13 juli een informatiebijeenkomst zal plaatsvinden, waarvoor DPC zowel de VoRa als de CRC zal uitnodigen.

Het verslag wordt hierna zonder tekstuele wijzigingen vastgesteld.

5. Actualiteiten

De VoRa reflecteert op de aandacht in de media over de omvang en rol van de communicatiediscipline binnen de Rijksoverheid.

gaan samen kijken op welke manier de VoRa hierop kan reageren. In de laatste VoRa voor het zomerreces (15 juli) zullen zij hun eerste ideeën hierover delen.

6. Corona

- staat stil bij:
 - het besluit dat ook kinderen van 12 tot 18 jaar gevaccineerd mogen worden.
 - de MCC van aanstaande dinsdag, 6 juli, die in het teken zal staan van de voorbereiding van het moment half augustus waarop het kabinet hoopt te kunnen bepalen wanneer het besluit genomen kan worden om ook de 1,5 meter maatregel los te laten.
 - de officiële start, vandaag, van het Digitaal Corona Certificaat.
 - de gesprekken met de VoRa-directeuren over de organisatie van de coronacommunicatie als het NKC wordt afgeschaald.
- geeft aan het onderwerp WOB, capaciteit en informatievoorziening te agenderen voor het SGO-portefeuillehoudersoverleg op 5 juli. De VoRa deelt de zorg en is het hiermee eens.

7. Rondvraag en afsluiting

- vraagt of er al ideeën zijn over hoe lang de VoRa nog wekelijks blijft vergaderen. De voorzitter geeft aan dat het secretariaat zal inventariseren wat de ideeën van de VoRa-leden zijn als het gaat om fysiek, online en hybride vergaderen. Na het reces kan er dan een besluit genomen worden over het vergaderritme en de vorm.
- De voorzitter geeft aan dat zij in het portefeuillehoudersoverleg van 5 juli ook de regierol op alle post-POK activiteiten ter sprake zal brengen. Op allerlei plekken binnen de Rijksoverheid worden goede initiatieven ontplooid, maar het is niet duidelijk waar de regie ligt.

verslag

1033e Voorlichtingsraad

Omschrijving Vastgesteld verslag VoRa
Vergaderdatum 8 juli 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats Hybride: RVD-zaal en Webex
Aanwezig

Datum
ek 9 juli 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen, rondvraag

Opening

- De voorzitter wijst op de stukken die ter kennisname met de VoRa zijn gedeeld:
 - Verslag OGB van 2 juli 2021;
 - Geactualiseerd werkbezoekenregime (t/m 15 augustus 2021).
wijst op een onjuistheid in de tekst van het
werkbezoekenregime. Dat wordt aangepast, waarna het stuk opnieuw met de
VoRa-leden gedeeld zal worden.

Mededelingen

- De voorzitter geeft een terugkoppeling van het SG-portefeuillehoudersoverleg dat maandag 5 juli heeft plaatsgevonden. Daarbij waren SG EZK, SG BZ aanwezig. SG FIN en SG JenV waren verhinderd.
 - Er is gesproken over 'Alles begint bij contact' (ABBC), het afwegingskader externe optredens ambtenaren en het advies kabinetsbrede communicatie.

ABBC/Afwegingskader externe optredens ambtenaren/rol SGs

- De SGs kunnen zich goed vinden in het stuk en het voornemen tot het aanjagen en faciliteren van contact.

- Wel vragen ze er aandacht voor dat het doel van het contact leggend en helder voor ogen blijft: oprecht luisteren en willen begrijpen wat partijen en individuen beweegt.
- Ze benadrukken dat de opgave breder is dan alleen een opgave voor de communicatiediscipline.

Advies kabinetsbrede communicatie

- De voorzitter heeft het advies ('DOEN') kort mondeling toegelicht.
- De SGs kunnen zich goed vinden in het advies, maar benadrukken het belang van blijvende aandacht voor dilemmalogica, zoals dat in het advies ('ECHT') uit 2017 voor het eerst werd beschreven.
- SGs gaven daarnaast aan dat het zaak blijft het belang van dilemmalogica ook met bewindslieden te blijven bespreken.

Vervolg

- De SGs hebben aangegeven dat de VoRa-documenten aangeboden kunnen worden ter bespreking in het SGO.
 - Het VoRa-secretariaat zal in overleg met de werkgroep 'ABBC' en de secretaris van het SGO naar een geschikte datum zoeken.
- In het portefeuillehoudersoverleg is verder gesproken over de regie op de vele initiatieven die er binnen het Rijk zijn, in antwoord op de POK.
 - Daarnaast is er gesproken over de mediaberichtgeving rond de omvang en rol van de communicatiediscipline.
 - Tot slot is er gesproken over de wob-capaciteit in relatie tot de vele wob-verzoeken.
- Het volgende portefeuillehoudersoverleg wordt eind september/begin oktober gepland.

Rondvraag

- [] wijst de VoRa-leden erop dat er nog plekken zijn in de vernieuwde vaktraining voor speechschrijvers. De Academie voor Overheidscommunicatie biedt deze in het najaar van 2021 aan op 13, 20 en 27 september en 4 oktober. Voor het eerst met [] als begeleidend docent. Het programma is uitgebreid met een focus op de rol van de speechschrijver als adviseur en coach van sprekers en de combinatie van speeches met video en sociale media.

Aangezien de vijver van speechschrijvers niet heel groot is en de Academie de vaktraining daarom maar één keer per jaar aanbiedt, vraagt [] de VoRa-leden om het te laten weten als er onlangs een speechschrijver is gestart of als er binnenkort een speechschrijver wordt aangenomen. Ook voor communicatieprofessionals die soms (of vaker) een speech schrijven, is deze vaktraining zeer waardevol. Zij kunnen dan ook kennismaken met het leernetwerk op Communicatierijk.

- meldt dat zij bezig is met een wijziging in de organisatie. Er komt een afdeling online advies. Momenteel loopt de werving voor een afdelingshoofd. Veel goede kandidaten op gekregen.
- Verder loopt bij OCW de werving voor een adviseur publieke optredens. Ook op die vacature zijn veel goede kandidaten afgekomen. Als de andere ministeries nog iemand voor zo'n functie zoeken dan graag contact opnemen met
- Tot slot meldt dat OCW professionele foto's heeft laten maken van alle directeuren t.b.v. het introductiedossier voor de nieuwe bewindspersonen.
- meldt dat binnen BZK de vaktraining Communicatiemeesters is gestart. Dat concept is ontwikkeld in samenwerking met de Academie.
- heeft de vacature voor Hoofd Communicatieadvies en Externe Betrekkingen opengesteld.
- laat weten dat LNV een vacature heeft voor senior woordvoerder (S12).

2. Verslag VoRa 1 juli 2021

N.a.v. het verslag stelt de voorzitter voor om in oktober een BOT-sessie te plannen waarin de VoRa in gesprek gaat met een nader te bepalen opiniemaker (actie 5 van ABBC). Het secretariaat zal aan trekker van dit actiepunt, een of meerdere datumvoorstellen sturen.

Het verslag wordt na enkele tekstuele wijzigingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat uitgebreid stil bij de moordaanslag op Peter R. de Vries van afgelopen dinsdag, 6 juli.

- blikt kort terug op het debat van woensdag 7 juli over het verslag van de POK;
- geeft een toelichting op het voornemen van het demissionaire kabinet om onderzoek te doen naar het gebruik van kernenergie met het oog op het halen van de klimaatdoelstellingen.
- staat kort stil bij de vele voorstellen voor verbeterprogramma's die zijn ingediend in het kader van de POK.
- blikt terug op de boerenprotesten van deze week tegen de stikstofmaatregelen.

4. Corona

- - De vraag is of Nederland 'op rood' gaat. Dat kan o.a. impact hebben op reizen.
 - Er is gesproken over de noodzaak om strakker te handhaven bij feesten en (meerderdaagse) evenementen. Daarnaast is gekeken of de tijdelijke wet verlengd zou moeten worden.

- meldt dat het rondje langs de VoRa-directeuren over de post-NKC-tijd is afgerond. Een voorstel volgt binnenkort.

5. Voortgang VoRa-prioriteit issuemanagement

geven een stand van zaken. De kern van het advies is tweeledig: beter leren kijken en beter leren organiseren. Zorg dat je een beter beeld krijgt van wat er in de samenleving speelt (ook onderstromen) en zorg ervoor dat je organisatie over de capaciteiten beschikt om ook echt wat te kunnen doen met dat beeld.

De VoRa neemt met interesse kennis van het verhaal en geeft het projectteam nog enkele tips mee.

- adviseert om contact te leggen met het team dat bezig is met het programma 'Connecting the dots', omdat er duidelijk raakvlakken zijn tussen beide programma's.
- N.a.v. de vraag hoe je issuemanagement belegt binnen je organisatie geeft aan dat BZ inmiddels twee 'social listening' experts heeft aangenomen, juist om een beter beeld te krijgen van wat er leeft en vooral waar de onderstromen zitten.
- benadrukt het belang om ook in gesprek te gaan met de Academie, zodat issuemanagement ook een plek kan krijgen in het opleidingsaanbod.

6. Voorstel uitbreiding vaste Interne Communicatiepool en pilot Starterspool

geven een toelichting op de voorstellen om de interne pool uit te breiden met 15 fte en om als pilot een Starterspool op te zetten voor jonge, pas afgestudeerde mbo'ers, hbo'ers en wo'ers.

Uitbreiding vaste Interne Communicatiepool

- De VoRa stemt in met de voorgestelde uitbreiding en de fasering, maar vraagt wel om nog een keer goed te kijken naar de verhouding in aantallen tussen communicatiestrategen, senior communicatieadviseurs en woordvoerders. Nu de externe pool van woordvoerders wordt opgeheven is een groter aantal woordvoerders in de interne pool misschien wenselijk of zelfs nodig.
- Daarnaast vraagt de VoRa nog eens goed te kijken of de uitbreiding van de beheerorganisatie met vier fte (voor de vaste pool en de Starterspool samen) noodzakelijk is.
- De VoRa kiest m.b.t. de bekostiging voor de optie van een opslag op het pooltarief, vanuit het principe dat de gebruiker betaalt.
- vraagt of inzichtelijk te maken is welk effect het opzetten van de vaste pool en de voorgestelde uitbreiding heeft op de externe inhuur van communicatieprofessionals door de Rijksoverheid. komt daarop terug bij de VoRa.

Pilot Starterspool

geeft een toelichting op het voorstel en vermeldt daarbij dat er veel animo is onder studenten voor een soort communicatietraineeship bij het Rijk.

- De VoRa stemt in met het voorstel, met een paar kanttekeningen:
 - Zorg dat de kwaliteit van de kandidaten hoog is, op elk van de drie niveaus.
 - Zorg dat het niveau van de klussen past bij dat gewenste hoge niveau van de kandidaten. Dat is een gedeelde verantwoordelijkheid van het poolmanagement en de VoRa-leden.
- De VoRa kiest voor plaatsing van de starters bij de ministeries/diensten, zoals ook bij het Rijkstraineeship het geval is.
- Wat betreft de bekostiging kiest de VoRa net als bij de Interne Communicatiepool voor het principe dat de gebruiker betaalt.
- Naar de omvang van de beheerorganisatie voor de Starterspool en de uitbreiding van de vaste Interne Communicatiepool zal nog een keer gekeken worden door DPC.

7. Rondvraag en afsluiting

De VoRa vraagt of het een optie zou zijn om als communicatiediscipline binnen het Rijk zelf woordvoerders te gaan opleiden. De VoRa neemt deze suggestie mee naar het programmateam Professionalisering.

verslag

1034e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	15 juli 2021 11.00-13.00
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	

Datum
25 juli 2021
Onze referentie

Afwezig

1. Opening, mededelingen

- De voorzitter verzoekt de leden het aangepaste werkbezoekenregie te delen met hun protocolmedewerkers.
- staat kort stil bij overstromingen in Limburg en verlaat de VoRa daarna voor crisioverleg.
- meldt dat de Redactie van Rijksoverheid.nl door de coronadienstverlening overbelast is. Ondanks de demissionaire status van het kabinet en het feit dat veel beleid controversieel is verklaard, is het aantal verzoeken van ministeries voor aanpassingen erg hoog. Dit is niet uitvoerbaar voor de redactie. De oproep is selectief te zijn met verzoeken en alleen het hoogst noodzakelijke te vragen. Departementen dienen rekening te houden met de mogelijkheid dat niet alle wensen kunnen worden ingewilligd.
- meldt dat de Academie dit jaar heel veel aanmeldingen (24) heeft ontvangen voor de leerroute Strategisch Adviseren (ook van uitvoeringsorganisaties). De opzet van de leerroute biedt ruimte voor maximaal 12 personen. De Academie stelt aan de hand van de aangeleverde cv's en motivaties een eerste groep samen en onderzoekt of een volgende groep eerder dan normaal van start kan gaan.
- licht kort toe dat de rijksbrede richtlijn 'anonieme accounts' wordt opgesteld en verbreed naar mede-overheden. De concept-richtlijn wordt na het zomerreces in de VoRa geagendeerd.
- meldt dat Financiën graag regionaal nieuws zou willen meenemen in het Lexis Nexis-contract, maar tegen onevenredig hoge kosten

aanloopt. OCW herkent het beeld. Degevraagd meldt dat DPC geen rol speelt in de Lexis Nexis-aanbesteding omdat het is overgedragen aan het ministerie van Financiën. zal een werkgroepje formeren.

2. Verslag VoRa 8 juli 2021

Het verslag wordt met een kleine wijziging vastgesteld. N.a.v. een vraag van over de bespreking van het startadvies in het portefeuillehoudersoverleg nuanceert de secretaris het beeld dat de SGs zich niet kunnen vinden in het concept-startadvies.

3. Actualiteiten

-

4. Corona

blijkt terug op de afgelopen persconferentie, het Kamerdebat en de oplopende besmettingscijfers. Ook licht kort het voornemen toe om een huis-aan-huis-brief te versturen met de oproep zelftesten aan te vragen. staat uitgebreid stil bij de reisadviezen en de systematiek van de kleurcodes. De voorzitter licht de stavaza toe rondom de evenementen en festivals. Ook blikt de VoRa terug op de persconferentie van 9 juli.

5. Toolkit Prinsjesdag

geeft een toelichting op de aangepaste werkwijze voor de toolkit Prinsjesdag. De RVD is voornemens om de toolkit te baseren op basis van de stukken die bij KMP worden aangeleverd ter voorbereiding op de APB. De concept-toolkit wordt vervolgens ter controle nog aan de departementen voorgelegd. roept de departementen op goed mee te kijken op de informatie die vanuit het eigen departement bij KMP wordt aangeleverd. geeft aan dat SZW en Financiën aanbieden nauw bij het proces te worden betrokken.

6. Berichtgeving over communicatiedirecties: 800 spindoctors 800

De VoRa kan zich vinden in de voorstellen. geeft aan dat zij graag betrokken wordt i.v.m. de link met het Programmeerteam Professionalisering en het traject 'Woordvoeder van de toekomst'. roept op om sommige actiepunten direct op te pakken.

7. Rondvraag

meldt kort dat de werkgroep 'Issuemanagement' onderzoek wil doen naar zogeheten onderstromen. Binnenkort zullen de VoRa-leden worden benaderd en wordt gekeken op welke wijze de VoRa-leden kunnen bijdragen.

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

970e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 970ste VoRa
9 januari 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
16 december 2019
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
- 2. ./.** **Verslag VoRa 14 november 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
- 3. Actualiteit 11.15 – 11.45**
- 4. Kabinetsbrede communicatie 11.45 - 12.20**
 - Klimaat/stikstof
 - Koopkracht
- 5. ./.** **VoRa-Jaarprogramma 12.20 -12.25**
Het VoRa-jaarprogramma ligt inclusief begroting en verdeling van de prioriteiten ter vaststelling voor bij de VoRa.
- 6. ./.** **Competentieprofielen en opleidingsaanbod analisten 12.25 – 12.55**
Op initiatief van enkele departementen zijn er competentieprofielen gemaakt voor de analisten. De Academie en het cluster communicatieonderzoek van DPC hebben een voorstel gemaakt voor een opleidingsaanbod. De VoRa wordt gevraagd in te stemmen met de profielen en met het voorstel voor het opleidingsaanbod.
- 7. Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

971ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 971ste VoRa
23 januari 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
14 januari 2020

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - Overzicht BOT-sessies, bijeenkomsten etc 2020
2. ./.. **Verslag VoRa 9 januari 2019 11.15 - 11.20**

Ter vaststelling
3. **Actualiteit 11.20 -11.25**
4. **Kabinetbrede communicatie 11.25- 11.40**
 - Cie [redacted] /Stikstof/PFAS
 - Urgenda
 - Brexit
5. ./.. **Strategisch talentmanagement 11.40 – 12.00**

De VoRa bespreekt de opdrachtvertrekking aan [redacted] inzake de opzet van strategisch talentmanagement.
6. ./.. **COB 12.00 – 12.20**

[redacted] geeft een stavaza op COB 2020.
7. **VoRa-Jaarprogramma: begroting 12.20 – 12.25**

De VoRa wordt gevraagd de begroting van het VoRa-Jaarprogramma vast te stellen.
8./. **Betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid op sociale media 12.25 –12.55**

In de VoRa van 26 september heeft de VoRa stil gestaan bij de notitie 'betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid'. De VoRa kon zich daarin op hoofdlijnen prima vinden, maar uit de bespreking bleek dat extra randvoorwaarden noodzakelijk zijn. [redacted] geeft een toelichting. De VoRa wordt gevraagd expliciet met de voorgestelde randvoorwaarden in te stemmen.
9. **Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum

14 januari 2020

Onze referentie

2020/01

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

972e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 972ste VoRa
6 februari 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
27 januari 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - t.k.n. memo Leerroute Strategisch Adviseren
 - Terugblik heisessie 'Woordvoerder van de toekomst'
2. ./ **Verslag VoRa 23 januari 2020 11.15 – 11.20**

Ter vaststelling
3. ./ **Talentschouw 11.20 – 11.30**

De VoRa heeft aangegeven in 2020 een talentschouw te houden waarmee de VoRa beoogt een gemeenschappelijke taal te ontwikkelen om het goede gesprek over communicatiemedewerkers te voeren en zicht te krijgen op de ontwikkel-mogelijkheden voor deze groep medewerkers. De talentschouw vindt op 11 mei plaats o.l.v. bureau Ardis. [REDACTED] geeft een toelichting.
4. **Actualiteit 11.30 – 11.45**
5. ./ **Betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid op sociale media 11.45 – 12.35**

In de VoRa van 26 september heeft de VoRa stil gestaan bij de notitie 'betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid'. De VoRa kon zich daarin op hoofdlijnen prima vinden, maar uit de bespreking bleek dat extra randvoorwaarden noodzakelijk zijn. [REDACTED] geeft een toelichting. De VoRa wordt gevraagd expliciet met de voorgestelde randvoorwaarden in te stemmen.
6. **Bekostiging Platform rijksoverheid.nl 12.35-12.55**

In het OGB van 11 oktober 2019 is gesproken over de verdere ontwikkeling van het Platform Rijksoverheid Online en de dekking van de extra kosten. Onder voorbehoud van de uitkomst van de bespreking in het OGB van vrijdag 31 januari 2020 vraagt het OGB de VoRa in te stemmen met het voorstel van DPC betreffende de begroting van de extra kosten voor 2020 en de voorgestelde verdeelsleutel. [REDACTED] geeft een toelichting.
7. **Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00**

agenda

973e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 973ste VoRa
20 februari 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
10 februari 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
./.
 - t.k.n. memo Talentschouw
 - t.k.n. VoRa-Jaarprogramma
2. ./.**Verslag VoRa 6 februari 2020 11.15 –11.20**
Ter vaststelling
3. **Actualiteit 11.20 – 11.30**
4. ./.**Kabinetsbrede communicatie 11.30 – 11.50**
 - Klimaat
5. ./.**Betaalde promotie op sociale media bij niet-aanvaard beleid 11.50 –12.00**
In de VoRa van 6 februari heeft de VoRa ingestemd met de pilot 'Betaalde promotie op sociale media bij niet-aanvaard beleid'. De randvoorwaarden liggen ter finale besluitvorming voor.
6. **Beeldrijk presentatie 12.00 – 12.20**
Op 10 maart 2020 wordt Beeldkompas gelanceerd. Beeldkompas bestaat uit drie onderdelen: een netwerk, een cursusprogramma en een interactieve online omgeving. Beeldkompas en geven een korte demo. Ook staan ze stil bij de de *roadshow*.
Beeldkompas en geven een toelichting op het
7. ./.**Financiering Platform 12.20-12.35**
In de VoRa van 6 februari is gesproken over de doorontwikkeling van het Platform Rijksoverheid Online en de dekking van de extra kosten. Op basis van die bespreking ligt een aangescherpt voorstel voor. licht toe.
8. ../.**Monitor Ontwikkeling Mediagebruik 12.35 – 12.55**
geeft een toelichting op Monitor Ontwikkeling Mediagebruik 2020. De MOM geeft inzicht in het mediagebruik van het Nederlands publiek als het gaat om informatie over politiek en overheidsbeleid.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
10 februari 2020

Onze referentie

9. Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00

agenda

974e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 974e VoRa
5 maart 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
20 maart 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.20**
 - Terugblik bezoek Brussel
2. **./.** **Verslag VoRa 20 februari 2020 11.20 – 11.25**
Ter vaststelling
3. **Actualiteit 11.25 – 11.35**
4. **./.** **Vaststellen fte-overzicht voor publicatie 11.35-11.45**
Het fte-overzicht van de directies Communicatie wordt jaarlijks in maart op Rijksoverheid.nl gepubliceerd. Het overzicht ligt ter definitieve besluitvorming voor.
5. **Kabinetsbrede thema's 11.45 – 12.05**
 - Investeren in de publieke sector
6. **Pilots Public design 12.05 – 12.30**
In 2019 zijn vanuit het VoRa-jaarprogramma enkele pilots opgestart waarin public design is toegepast. geeft een toelichting op de opbrengsten daarvan en vertelt over de toepasbaarheid van het instrument. Ook
 - als communicatieadviseur EZK bij het gaswinningsdossier betrokken - is aanwezig.
7. **./.** **Voorstel COB 2021 en verder 12.30 – 12.50**
De VoRa-werkgroep komt met een eerste voorstel voor de uitvoering van het COB vanaf 2021. lichten toe.
8. **Rondvraag en afsluiting 12.50 – 12.55**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

975e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 975e VoRa
19 maart 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
6 maart 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. **./.** **Verslag VoRa 5 maart 2020 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
3. **Actualiteit 11.15 – 11.30**
4. **./.** **Vaststellen fte-overzicht voor publicatie 11.30-11.35**
Het fte-overzicht van de directies Communicatie wordt jaarlijks in maart op Rijksoverheid.nl gepubliceerd. Het overzicht ligt ter definitieve besluitvorming voor.
5. **Kabinetsbrede thema's 11.35 – 11.50**
6. **./.** **Tussentijdse evaluatie Communicatiepool 11.50 –12.20**
In juni 2019 is de pilot Vaste Interne Communicatiepool van start gegaan.
geeft een toelichting op de eerste ervaringen en doet voorstellen voor het vervolg van de pilot.
7. **Beeldkompas 12.20 – 12.40**
Op 10 maart 2020 is Beeldkompas gelanceerd. Beeldkompas bestaat uit drie onderdelen: een netwerk, een cursusprogramma en een interactieve online omgeving.
toelichting. geven een
8. **Rondvraag en afsluiting 12.40 – 12.45**
9. **../.** **Presentatie 'Monitor Ontwikkeling Mediagebruik' 12.45 – 13.15**
geeft een toelichting op de 'Monitor Ontwikkeling Mediagebruik'.
De presentatie wordt ook bijgewoond door het WVO.

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

982e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 974e VoRa
14 mei 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
13 mei 2020

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.05**
2. **./.** **Verslag VoRa 30 april en VoRa 7 mei 2020 11.05 – 11.10**
Ter vaststelling
3. **./.** **Voorstel organisatie communicatie na het NKC 11.10 – 11.40**
Bespreken voorstel voor de organisatie van de communicatie na de afschakeling van het NKC.
4. **./.** **Narratief stikstof 11.40-11.55**
Bespreken narratief stikstof.
5. **Rondvraag en afsluiting 12.50 – 12.55**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

983e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 983e VoRa
28 mei 2020, 11.00-12.15
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
25 mei 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **./. Verslag VoRa 14 mei 2020 11.15 –11.20**
Ter vaststelling
3. **..../. Corona 11.20 - 11.55**
4. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

984e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 984e VoRa
4 juni 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
2 juni 2020

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. ./ **Verslag VoRa 28 mei 2020 11.15 –11.20**
Ter vaststelling
3. ./ **Corona 11.20 - 11.50**
4. **Rondvraag en afsluiting 11.50-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

985e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 985e VoRa
11 juni 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
8 juni 2020
Onze referentie

1. **EEG-metingen 11.00 – 11.15**
Op 16 januari heeft de CRC onder een aantal voorwaarden ingestemd met het DPC-advies om via aanvullende pilots te verkennen voor welk type campagne de inzet van EEG-meting als onderzoeksmethode van toegevoegde waarde is. Het CRC-advies hierover aan de VoRa ligt ter instemming voor.
2. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.15 – 11.30**
- Berichtgeving NRC stas Knops
3. **./.** **Verslag VoRa 4 juni 2020 11.30 – 11.35**
Ter vaststelling
4. **./.** **Corona 11.35 – 12.05**
5. **./.** **Campagnes 12.05 – 12.15**
Op 26 maart heeft de VoRa afgesproken tijdens de coronacrisis terughoudend te zijn met alle communicatie vanuit de Rijksoverheid die niet raakt aan het indammen van het virus en het op gang houden van processen die van vitaal belang zijn voor de samenleving. De VoRa besluit of deze richtlijn wordt ingetrokken. In het licht van het hoge aantal campagnes bespreekt de CRC op 2 juli een voorstel over de categorisering en jaarplanning van de aangehouden campagnes.
6. **./.** **Strategisch Talentmanagement 12.15 – 12.55**
Strategisch talentmanagement is een van de (deel)projecten uit het VoRa-Jaarprogramma. is aanwezig voor een toelichting op zijn probleemanalyse. Hij zal zijn eerste bevindingen presenteren en een voorstel doen voor het vervolg.
7. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

986e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 986e VoRa
Vergaderdatum en -tijd	18 juni 2020, 11.00-12.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
15 juni 2020

Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.05**
- 2. ./.** **Verslag VoRa 11 juni 2020 11.05 –11.10**
Ter vaststelling
- 3. ./.** **Tussentijdse evaluatie communicatiepool 11.10-11.30**
In aanwezigheid van
- 4. Stand van zaken Corona 11.30 – 11.55**
- 5. Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

987e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 987e VoRa
25 juni 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
20 juni 2020
Onze referentie

1.	Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10
	- FTE-overzicht
2. ./.	Verslag VoRa 18 juni 2020 11.10 – 11.15
	Ter vaststelling
3.	Actualiteiten 11.15-11.25
4. ./.	Corona 11.25 – 11.45
5. ./.	Financiering Campagnes 11.45 – 12.25
	De notitie 'Financiering capaciteit campagnebegeleiding' ligt ter besluitvorming voor. Besluitvorming over financiering is noodzakelijk omdat de groei van het aantal campagnes de afgelopen jaren heeft geleid tot grote druk op het campagnemanagement van DPC.
6. ./.	COB Q2 12.25 – 12.55
	geeft een toelichting op COB Q2.
7.	Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

988e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 988e VoRa**
Vergaderdatum en -tijd **2 juli 2020, 11.00-12.15**
Vergaderplaats **RVD-zaal, Binnenhof 19**

Datum
29 juni 2020

Onze referentie

0. **Presentatie Beeldkompas 11.00 – 11.15**
geven een toelichting op de realisatie en werking van Beeldkompas, waarmee invulling wordt gegeven aan de prioriteit 'Beeld' uit het VoRa Jaarprogramma 2018.
1. **././. Opening, mededelingen, rondvraag 11.15 – 11.30**
 - FTE-overzicht (ter definitieve vaststelling)
 - t.k.n. Dienstverlening DPC campagnes tweede helft 2020
2. **././. Verslag VoRa 25 juni 2020 11.30 – 11.35**
3. **Actualiteiten 11.35 - 11.45**
4. **../. Corona 11.45 - 12.00**
5. **../. VoRa-Jaarprogramma 12.00 – 12.15**

De VoRa bespreekt de voortgang van het VoRa-Jaarprogramma. VoRa-eigenaren geven een toelichting op de voortgang van de prioriteit 'Issuemanagement',
geven een stavaza voor de prioriteit 'Interne Communicatie'. In de VoRa van 9 juli staat de VoRa stil bij de overige prioriteiten.
6. **Rondvraag en afsluiting 12.15-12.20**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

988e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 989e VoRa
Vergaderdatum en -tijd	9 juli 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
29 juni 2020

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **././ Verslag VoRa 2 juli 2020 11.15 – 11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 – 11.30**
4. **././ Corona 11.30 – 11.45**
5. **.././ Campagnes 11.45 – 12.25**

In de CRC en VoRa is eerder gesproken over het grote aantal voorgenomen campagnes voor de laatste vier maanden van 2020. In de CRC van 2 juli is een proces afgesproken om dit binnen de kaders terug te brengen. Het kader is daarbij de mediadruk, het nakomen van de politieke afspraak van maximaal 20 campagnes per kalenderjaar met inzet van televisie zonder dat hierbij extra geclusterd wordt. Het kader bestaat verder uit de afspraak in de VoRa van 25 juni over de capaciteit bij de gemeenschappelijke dienst DPC en de introductie van een campagnetarief. De bijgevoegde notitie bevat een concreet voorstel ter besluitvorming.
6. **././ COB 12.25 – 12.35**

In de VoRa is het afgelopen jaar meerdere keren gesproken over het voorstel van het SCP om het Continu Onderzoek Burgerperspectieven (COB) op een andere wijze in te richten. De werkgroep COB geeft een stavaza.
7. **.././ VoRa-Jaarprogramma 12.35 – 12.55**

De VoRa bespreekt de voortgang van het VoRa-Jaarprogramma. De VoRa-eigenaren geven een toelichting op hun prioriteit.
8. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

990e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 990e VoRa
13 augustus 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
10 augustus 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
 - Stavaza Rijksportaal
 - Planning BOT-sessies en overige VoRa-bijeenkomsten
2. **./.** **Verslag VoRa 9 juli 2020 2020 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
3. **Corona 11.15 - 11.40**
De VoRa blikt – in aanwezigheid van terug en vooruit op corona.
4. **Kabinetssessie 2020 11.40 – 11.50**
De VoRa blikt vooruit op de kabinetssessie.
5. **./.** **Openbare agenda's 11.50 – 11.55**
Enkele departementen (I&W, Fin, VWS en SZW) hebben een Wob-verzoek ontvangen over de agenda's van de ambtelijke en politieke top. De agenda's van de bewindslieden worden sinds het aantreden van kabinet-Rutte III openbaar gemaakt. De VoRa bespreekt de (on)wenselijkheid om ook de agenda's van de ambtelijke top openbaar te maken.
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

991e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 991e VoRa
20 augustus 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19 of
<https://rijksvideo.webex.com/rijksvideo/j.php?MTID=m3853664387bc3bd62b9ea739c14fbf6d>

Datum
13 augustus 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. ./.. **Verslag VoRa 13 augustus 2020 11.10 – 11.15**
Ter vaststelling.
3. **Corona 11.15 - 11.35**
De VoRa blikt in aanwezigheid van terug en vooruit op corona.
4. **Actualiteit 11.35-11.40**
5. **Kabinetssessie 2020 11.40 – 11.50**
De VoRa blikt terug op de kabinetssessie.
6. ./.. **Openbare agenda's 11.50 – 12.10**
Een aantal departementen (IenW, Financiën, VWS en SZW) heeft een Wob-verzoek ontvangen over de agenda's van de ambtelijke en politieke top. De agenda's van de bewindslieden worden sinds het aantreden van kabinet-Rutte III openbaar gemaakt.
7. **Update NL positionering 12.10-12.30**
Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft sinds de lancering van de nieuwe internationale positionering van Nederland samen met RVO flinke stappen gezet met de uitwerking hiervan.
praten de VoRa bij over de voortgang.
8. **Rondvraag en afsluiting**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

992e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 992e VoRa
27 augustus 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
27 augustus 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. **./. Verslag VoRa 20 augustus 2020 11.10 – 11.15**
Ter vaststelling
3. **Corona 11.15 - 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
4. **Omgang publicatie adresgegevens bewindslieden 11.40 – 11.55**
De VoRa bespreekt de omgang met de publicatie van adresgegevens van bewindslieden door derden op de sociale media.
5. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

993e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 993e VoRa
3 september 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
31 augustus 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
- Terugblik BOT-sessie 31 augustus 2020
2. ./ **Verslag VoRa 27 augustus 2020 11.15 – 11.20**
Ter vaststelling
3. **Corona 11.20 – 11.50**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
4. **Actualiteiten 11.50 – 12.00**
5. **Prinsjesdag 12.00 – 12.15**
De VoRa staat stil bij Prinsjesdag.
6. ./ **Peer reviews/Presentaties directies Communicaties 12.15 – 12.30**
licht de opzet van de peer reviews toe. Het profiel 'Moderne Directie Communicatie' wordt als leidraad voor de peer reviews gebruikt.
7. ./ **Verbindend narratief 'energie, klimaat en stikstof' 12.30 – 12.45**
De VoRa bespreekt het voorstel om het – aangepaste – narratief te laten wortelen in de communicatie van betrokken departementen en partners VNG, IPO en Unie van Waterschappen. Verzoek is dat een van de VoRa-leden als portefeuillehouder/-trekker zal fungeren.
8. ./ **Dilemmalogica 12.55 – 12.55**
licht het voorstel toe voor de borging van dilemmalogica. De VoRa wordt gevraagd akkoord te gaan met de vorming van een netwerk en het aanwijzen van één deelnemer per departement.
9. **Rondvraag en afsluiting 12.35-12.40**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

994ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 994e VoRa
10 september 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
7 september 2020

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
../.
 - t.k.n. Profiel Directie Communicatie
 - t.k.n. Sheet 'Sociale media varianten t.b.v. bewindslieden'
2. **./.** **Verslag VoRa 3 september 2020 2020 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
3. **Corona 11.15 - 11.35**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
4. **Actualiteiten 11.35 – 11.45**
5. **Prinsjesdag 11.45 – 11.55**
De VoRa staat stil bij Prinsjesdag.
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

995ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 995e VoRa
24 september 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
19 september 2020
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
- 2. ./.** **Verslag VoRa 10 september 2020 2020 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
- 3. Corona 11.15 - 11.35**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 4. Actualiteiten 11.35 – 11.45**
- Prinsjesdag/APB
- 5. ./.** **Actieve openbaarmaking agenda's ambtelijke top 11.45 – 11.55**
De VoRa bespreekt de memo 'Actieve openbaarmaking agenda's ambtelijke top'.
Het memo wordt op 30 september in het SGO besproken.
- 6. Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

996ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 996e VoRa
1 oktober 2020, 11.00-13.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
25 september 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. **./.** **Verslag VoRa 24 september 2020 2020 11.10 –11.15**
Ter vaststelling
3. **Corona 11.15 - 11.50**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
4. **Actualiteiten 11.50 – 12.00**
5. **./.** **Informatie op Maat/Mens Centraal 12.00 – 12.30**
respectievelijk programmamanager en
onderzoekscoördinator van het programma Mens Centraal, verzorgen een
presentatie over de resultaten en de voortgang van het programma.
6. **./.** **Interne Communicatie 12.30-12.55**
De VoRa heeft in het jaarprogramma 2020 interne communicatie aangewezen als
prioriteit. Een werkgroep onder leiding van is aan
de slag gegaan met deze prioriteit.
geeft een stavaza en brengt advies uit op welke wijze deze prioriteit
verder wordt ingevuld.
7. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

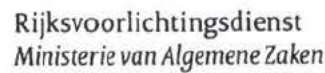
997ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 997e VoRa
8 oktober 2020, 11.00-12.00
RVD-zaal, Binnenhof 19

Datum
8 oktober 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
../. t.k.n. Opzet peer reviews & planning peer reviews
2. **../. Verslag VoRa 1 oktober 2020 2020 11.15 – 11.20**
Ter vaststelling
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Contactpersonen

6. Rondvraag en afsluiting 12.40-12.45

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

999e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 999e VoRa**
Vergaderdatum en - **22 oktober 2020, 11.00-12.00**
tijd
Vergaderplaats WebEx:

Datum
19 oktober 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. ././ **Verslag VoRa 15 oktober 2020 2020 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1000ste Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

Agenda 1000e VoRa
29 oktober 2020, 11.00-13.00
Web-ex

Datum
23 oktober 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
././ t.k.n. interview ('EG-metingen')
2. **Verslag VoRa 22 oktober 2020 11.15 – 11.20**
Ter vaststelling
3. **Actualiteiten 11.20 – 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **VoRa-Jaarprogramma 2021 11.55 – 12.55**
Eerder is afgesproken het VoRa-Jaarprogramma van 2020 in beginsel door te trekken naar 2021. De VoRa-eigenaren lichten de stavaza van hun prioriteit toe en motiveren waarom hun prioriteit wel/niet in het Jaarprogramma 2021 moet worden opgenomen. In deze VoRa wordt stilgestaan bij de onderstaande prioriteiten. In de VoRa van 12 november zijn o.a. 'Interne Communicatie', 'Informatie op Maat' en de agenda van het Programmeerteam Professionalisering onderwerp van bespreking.
 - Dilemmalogica
 - Netwerkcommunicatie
 - Issuemanagement
 - Corporate Identity & communicatie
6. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1001e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1001e VoRa**
Vergaderdatum en - **5 november 2020, 11.00-12.00**
tijd
Vergaderplaats WebEx:

Datum
2 november 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. ./. **Verslag VoRa 29 oktober 2020 2020 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1002e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1002e VoRa
12 november 2020, 11.00-13.00
WebEx:

Datum
4 november 2020
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
- 2. ./.** **Verslag VoRa 5 november 2020 11.15 – 11.20**
- 3. Actualiteiten 11.20 – 11.30**
- 4. Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. VoRa-jaarprogramma 2021 11.55-12.55**
De VoRa bespreekt het VoRa-jaarprogramma 2021. De prioriteiten 'Toepassen Gedragskennis', 'Interne communicatie', Informatie op Maat' en de agenda van het Programmteam professionalisering zijn deze VoRa onderwerp van bespreking. Ook kunnen VoRa-leden nieuwe onderwerpen t.b.v. het Jaarprogramma aangedragen. De VoRa zal daarbij o.a. stil staan bij de interactieve tool en de notitie 'Diversiteit in Beeld'.
- 6. Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

agenda

1003e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1003e VoRa
19 november 2020, 11.00-12.00
WebEx:**

Datum
16 november 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **././ Verslag VoRa 12 november 2020 2020 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
 - Brexit
4. **Corona 11.30 – 11.50**

De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **COB 11.50 – 11.55**

De VoRa wordt bijgepraat over de stavaza COB 2021 en verder.
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1004e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1004e VoRa
26 november 2020, 11.00-13.00
WebEx:**

Datum
23 november 2020
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
- 2. Verslag VoRa 19 november 2020 11.15 –11.20**
1/5
- 3. Actualiteiten 11.20 - 11.30**
- 4. Corona 11.30 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. 'Voorbij de Oekaze Kok/Dijkstal' 11.55-12.25**
2/5
In het SGO ligt 25 november een 'actualisering' voor van de oftewel de 'Aanwijzingen externe contacten'. Mede naar aanleiding van verzoeken vanuit de Kamer wil het kabinet werk maken van de praktische toepassing. Naast experimenten is een dialoog met parlement en media voorgesteld. De stand van zaken van de voorstellen voor activiteiten zijn bijeengebracht in een notitie, die zal toelichten.
- 6. DPC-prestatieplan 2021 12.25-12.35**
3,4/5
De VoRa wordt gevraagd in te stemmen met de inhoudelijke speerpunten zoals opgenomen in de samenvatting van het prestatieplan DPC 2021. Daarnaast is ter informatie de financiële paragraaf opgenomen met het beroep op de taakbijdrage en relevante tarieven. Tot slot zijn ter informatie de belangrijkste risico's voor de uitvoering van het prestatieplan benoemd.

7. Brexit 12.35-12.50

5/5

Stand van zaken informatie naar bedrijven en burgers. Presentatie van plan
aanpak en bijbehorende campagne. Voorbereiding in het kader van
crisiscommunicatie (in samenwerking met JenV).

1165151

8. Rondvraag en afsluiting 12.50-12.55

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1005e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1005e VoRa
3 december 2020, 11.00-13.00
WebEx:

Datum
30 november 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **Verslag VoRa 26 november 2020 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.45**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Brexit 11.45-11.55**
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1006e Voorlichtingsraad

Omschrijving Agenda 1006e VoRa
Vergaderdatum 10 december 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats WebEx

Datum
7 december 2020
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - T.k.n. SCP-publicatie & persbericht 'De coronastemming op hoofdlijnen'
- 2. Verslag VoRa 3 december 2020 11.15 – 11.20**
 - T.k.n. aangepast verslag VoRa, donderdag 26 november
- 3. Actualiteiten 11.20 - 11.30**
- 4. Corona 11.30 – 11.50**

De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. Brexit 11.50-12.00**

De VoRa staat stil bij 'Brexit'.
- 6. Evaluatie DPC-gedragsteam 12.00 – 12.25**

De VoRa bespreekt de notitie 'Evaluatie en besluitvorming DPC-gedragsteam'. De notitie is vrijdag 4 december in het OGB besproken. Op basis van die bespreking is het voorstel voor financiering aangepast. De VoRa neemt een besluit over eventuele formalisatie van het gedragsteam en buigt zich - bij positief besluit - over de financieringsstructuur.
- 7. VoRa-Jaarprogramma 2021 12.25 – 12.55**

De VoRa bespreekt het concept-Jaarprogramma. Het Jaarprogramma is gelijktijdig naar de CRC-leden gestuurd.
- 8. Rondvraag en afsluiting 12.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1007e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1007e VoRa
17 december 2020, 11.00-13.00
WebEx**

Datum
11 december 2020
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. **./.** **Verslag VoRa 10 december 2020 11.10 – 11.15**
3. **Actualiteiten 11.15 - 11.25**
4. **Corona 11.25 – 11.45**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Brexit 11.45-11.55**
De VoRa staat stil bij 'Brexit'.
6. **./.** **COB Q4 11.55 - 12.20**
Het SCP geeft een online presentatie COB Q4. Aansluitend is ruimte voor discussie.
7. **./.** **Jaarprogramma 12.20 – 12.50**
De VoRa bespreekt het concept-jaarprogramma.
8. **Rondvraag en afsluiting 12.50 - 13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1008e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1008e VoRa
7 januari 2020, 11.00-12.00
WebEx:

Datum
4 januari 2021
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. ././ **Verslag VoRa 17 december 2020 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 – 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.45**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Brexit 11.45-11.55**
De VoRa staat stil bij 'Brexit'.
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55 - 12.00**

agenda

1009e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1009e VoRa**
Vergaderdatum **14 januari 2020, 11.00-12.30**
Vergaderplaats **WebEx**

Datum
7 januari 2021
Onze referentie

1.	Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10
./.	- t.k.n. planning presentaties 'Peer reviews'
2.	Verslag VoRa 7 januari 2021 11.10 – 11.15
3.	Actualiteiten 11.15 – 11.25
4.	Presentatie 'Uitvoering'/MCU 11.25 – 11.50
	De uitvoering ligt onder een vergrootglas. Een drietal projecten, en bijbehorende kabinetsreacties, lopen grofweg gelijk op: de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, de Tijdelijke Commissie Uitvoeringsorganisaties en de Werkagenda voor de Uitvoering. De presentatie richt zich op de werkagenda, maar is niet los te zien van de bredere aandacht voor de uitvoering. en schetsen het proces van de werkagenda, de communicatieaanpak en de communicatie-uitdagingen.
5.	Corona 11.50 – 12.15
	De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
6.	FTE-telling 12.15 – 12.20
	Sinds 2019 publiceert de Rijksoverheid jaarlijks in maart een overzicht van de fte die op de directies Communicatie van de kerndepartementen werkzaam zijn. Het betreft een overzicht van de vaste formatie (peildatum 1 januari). Vorig jaar is aanvullend afgesproken dat tijdelijke dienstverbanden <u>van één jaar of langer</u> ook in het fte-overzicht worden opgenomen. Voor een gestroomlijnde aanlevering van de correcte gegevens staat de VoRa kort stil bij de uitvraag. Zie ook: www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-algemene-zaken/documenten/publicaties/2020/07/03/fte-overzicht-directies-communicatie-

	<i>rijksoverheid-2020</i>
7. ./.	Bewindslieden op de sociale media 12.15 – 12.55
	De VoRa bespreekt de notitie 'Bewindslieden op de sociale media' die directies Communicatie handvatten geeft voor de gesprekken met (aantredende) bewindspersonen over de inzet van sociale media en de ambtelijke ondersteuning die bewindspersonen daarbij mogen verwachten. De notitie beschrijft onder andere de implicaties van de keuze voor een van de drie hoofdvarianten (persoonlijk, corporate en hybride kanaal).
8.	Rondvraag en afsluiting 12.55-12.00

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1010e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1010e VoRa
21 januari 2020, 11.00-13.00
WebEx:

Datum
14 januari 2021
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. ././ **Verslag VoRa 14 januari 2020 11.10 –11.15**
3. **Actualiteiten 11.15 - 11.25**
4. **Corona 11.25 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. ././ **Werkwijze inhoudelijke bijeenkomsten VoRa 11.40-11.50**
Ieder jaar houdt de VoRa een aantal inhoudelijke sessies om bij te blijven op haar vakgebied en langer door te praten over onderwerpen die zich naar aard en doelstelling niet lenen voor bespreking in een VoRa-vergadering. Het gaat om masterclasses en BOT-sessies. Daarnaast worden sinds twee jaar techclasses georganiseerd.
Besluitvorming over werkwijze en doelstellingen van de sessies per januari 2021.
6. ././ **Notitie bewindslieden op sociale media 11.50-12.20**
De VoRa bespreekt de notitie 'Bewindslieden op de sociale media' die directies Communicatie handvatten geeft voor de gesprekken met (aantredende) bewindspersonen over de inzet van sociale media en de ambtelijke ondersteuning die bewindspersonen daarbij mogen verwachten. De notitie beschrijft onder andere de implicaties van de keuze voor een van de drie hoofdvarianten (persoonlijk, corporate en hybride kanaal).
7. ././ **Marketing en communicatie levensgebeurtenissen 12.20 - 12.40**
DPC heeft afgelopen jaar ingezet op contentmarketing rond de levensgebeurtenis 'Een kind krijgen'. Afgelopen maanden heeft het programma Mens Centraal in

opdracht van de VoRa een inventarisatie uitgevoerd bij verschillende overheden. **Onze referentie** naar de marketing en communicatie rond de levensgebeurtenissen 'Er is iemand in mijn omgeving overleden' en 'Ik ga verhuizen'. Op basis van deze inventarisatie, de lopende communicatieactiviteiten op deze levensgebeurtenissen en de evaluatie van de contentmarketing van de levensgebeurtenis 'Een kind krijgen', is een ontwerp communicatie- en marketingaanpak gemaakt. Presentatie resultaten.

8. Rondvraag en afsluiting 12.40 - 12.45

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1011e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 1011e VoRa
Vergaderdatum	28 januari 2020, 11.00-12.00
Vergaderplaats	WebEx

Datum
28 januari 2021
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
t.k.n. werkbezoekenregime
t.k.n. presentatie 'levensgebeurtenissen' (VoRa, 21 januari 2021)
- 2. ./.. Verslag VoRa 21 januari 2021 11.15 –11.20**
- 3. Actualiteiten 11.20 - 11.25**
- 4. Corona 11.25 – 11.45**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5./. Issuemanagement: Medewerking aan onderzoeksproject Hogeschool Utrecht 11.45 – 11.55**
In het kader van de prioriteit Issuemanagement heeft de VoRa vorig jaar medewerking toegezegd aan een onderzoeksproject van de Hogeschool Utrecht (HU). Dit project, met de titel 'Goed Gereageerd', gaat binnenkort van start. De HU heeft een issuemanagementcasus van een ministerie nodig en een senior communicatieadviseur die als contactpersoon kan optreden voor de HU voor de duur van het project. Inventarisatie mogelijke casuïstiek.
- 6. Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1012e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1012e VoRa
4 februari 2021, 11.00-12.30
WebEx

Datum
1 februari 2021
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.20**
 - Terugblik BOT-sessie 'POK'
 - t.k.n. presentatie jongerencommunicatie
 - t.k.n. 'Goed gere(a)geerd' (toelichting deelname en samenvatting projectvoorstel)
2. **../. Verslag 28 januari en vastgesteld verslag 21 januari 2021 11.20 – 11.25**
3. **Actualiteiten 11.25– 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.50**

De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Climate Adaptation Summit 11.50 – 12.15**

Op 25 en 26 januari 2021 vond de Climate Adaptation Summit plaats. Meer dan dertig wereldleiders, vijftig ministers en vijftig internationale organisaties gingen op de top in gesprek met wetenschappers, vertegenwoordigers van de private sector en het maatschappelijk middenveld, jongeren en bijna 20.000 geregistreerde deelnemers. geeft een toelichting op de aanpak en uitdagingen.
6. **Netwerkcommunicatie 12.15 – 12.25**

geeft een stavaza van de VoRa-prioriteit 'Netwerkcommunicatie'. Binnenkort starten enkele casestudies: hoe helpen communicatiedirecties bij het aanspreken en benutten van netwerken. In het bijzonder worden lessen opgehaald over netwerkcommunicatie in coronatijd.
7. **Rondvraag en afsluiting 12.25-12.30**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
1 februari 2021

Onze referentie

Contactpersonen

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
8 februari 2021

Onze referentie

8. Rondvraag en afsluiting 12.35-12.40

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1014e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1014e VoRa
18 februari 2021, 11.00-12.00
WebEx:**

Datum
15 februari 2021
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
- 2. ./.** **Verslag 11 februari 2021 11.15 – 11.20**
- 3. Actualiteiten 11.20- 11.25**
- 4. Corona 11.25 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. ./.** **Vervolgacties POK 11.40 – 11.55**
In vervolg op de BOT-sessie, bespreking eerste uitwerking aanpak van vervolgacties. Zie hiervoor de actiepunten en vragen op dia 7 van bijgevoegde presentatie.
- 6. Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1015e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1015e VoRa**
Vergaderdatum **25 februari 2021, 11.00-12.00**
Vergaderplaats **WebEx**

Datum
18 februari 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. ../. **Verslag 18 februari en vastgesteld verslag 11 februari 2021 11.10 – 11.15**
3. **Actualiteiten 11.15- 11.20**
4. **Corona 11.20 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. ../. **Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid 11.40 – 11.45**
DPC verwacht dat de mediadruk voor de coronacampagnes de komende twee kwartalen op het huidige niveau blijft. Daarmee dreigen de beschikbare grp's in augustus uitgeput te raken en kunnen geen campagnes meer worden gevoerd met gebruik van programmazendtijd Rijksoverheid. De VoRa wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel van DPC om extra capaciteit bij de commerciële exploitanten in te kopen voor de periode tot half september en een maximaal aantal van 2000 grp's in zendtijd per kwartaal aan de coronacampagnes toe te kennen vanaf het 2e kwartaal. De overige benodigde grp's voor de Coronacampagnes kunnen worden ingekocht in de reclameblokken op alle zenders (ook NPO/Ster). De CRC en het OGB hebben reeds met het voorstel ingestemd.
6. ../. **POK & SGO-brief 11.45 – 11.55**
De VoRa staat stil bij het post-POK-traject. Vooruitlopend op bespreking in de VoRa van 4 maart is de powerpoint meegestuurd die in de Voorbereidingscommissie van 23 februari 2021 is besproken. VoRa-leden wordt verzocht in aanloop naar de VoRa-bespreking van 4 maart in het eigen MT te bespreken voor welke acties (zie sheet 6) zij (eventueel in duovorm met een ander VoRa-lid) als trekker willen fungeren. De VoRa staat voorts kort stil bij de SGO-brief.
7. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum

18 februari 2021

Onze referentie

2021-02-18

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1016e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1016e VoRa
4 maart 2021, 11.00-13.00**
Webex:

Datum
26 februari 2021
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **Verslag VoRa 25 februari 2021 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20- 11.35**
4. **Corona 11.35 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Plan van aanpak vervolgacties POK 11.55 – 12.15**
Bespreking plan van aanpak 'Alles begint met contact' en afspraken over invulling en verdeling acties binnen de VoRa.
6. **Kabinetsformatie 12.15-12.45**
Beschrijving processen in aanloop naar een nieuw kabinet en de presentatie ervan.
7. **Rondvraag en afsluiting 12.45-12.50**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1017e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1017e VoRa**
Vergaderdatum **11 maart 2021, 11.00-13.00**
Vergaderplaats **WebEx**

Datum
5 maart 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - Terugblik BOT-sessie 'Strategisch talentmanagement'
2. ././ **Verslag 4 maart 2021 11.15 –11.20**
3. **Actualiteiten 11.20- 11.25**
4. **Corona 11.25 – 11.45**
 De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. ././ **Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid 11.45 – 12.15**
 Naar aanleiding van de bespreking in de VoRa van 25 februari 2021 wordt de
 schaarste aan zendtijd voor de campagnes van de Rijksoverheid opnieuw
 geagendeerd. Hiervoor is een indicatief uitzendschema opgesteld waarbij
 beschikbaarheid van programmazendtijd voor coronacommunicatie als
 uitgangspunt wordt genomen. De conclusie is dat er onvoldoende
 programmazendtijd is om alle overige campagnes te kunnen uitzenden. Dat
 vraagt om te kiezen welke campagnes niet meer op televisie kunnen, welke
 uitgesteld kunnen/moeten worden en in welke mate reclamezendtijd moet worden
 bijgekocht.
6. ././ **Vervolg op POK en SGO-brief 12.15 – 12.30**
 De VoRa staat stil bij het post-POK-traject en de stavaza SGO-brief. Ook wordt
 teruggeblikt op het gesprek met de SG-portefeuillehouders Communicatie van
 woensdag 10 maart.
7. ././ **Kabinetsformatie & startadvies 12.30 – 12.55**
 De VoRa staat stil bij de gang van zaken rond de kabinetsformatie en het
 startadvies.
8. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
5 maart 2021

Onze referentie
2020-00000

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1018e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 1018e VoRa
Vergaderdatum	18 maart 2021, 11.00-13.00
Vergaderplaats	WebEx

Datum
15 maart 2021

Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
- 2. ../. Verslag 11 maart 2021 11.15 – 11.20**
- 3. Actualiteiten 11.20 - 11.25**
- 4. Corona 11.25 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. ../. FTE-telling en persvragen Communicatie 11.45 – 12.00**
Sinds 2019 publiceert de Rijksoverheid jaarlijks in maart een overzicht van de fte die op de directies Communicatie van de kerndepartementen werkzaam zijn. N.a.v. de bespreking in de VoRa van 14 januari 2021 bespreekt de VoRa het bijgevoegde voorstel, waarbij i.p.v. de formatie voortaan de bezetting wordt uitgevraagd, evenals – conform vorig jaar – de tijdelijke dienstverbanden van één jaar of langer. Ook staat de VoRa stil bij de uitvraag t.b.v. twee persvragen inzake fte, sociale media, campagnes en Communicatiepool.
- 5. ../. Ontwikkelingen zendtijd Rijksoverheid 12.00 – 12.30**
DPC heeft op verzoek van de VoRa het overzicht met aangemelde campagnes verder aangevuld met de voorgenomen campagnes die nog niet zover zijn in het proces (nog geen campagne advies sessie, nog niet aangemeld bij DPC, nog geen akkoord voor inzet tv). Hieruit blijkt dat de schaarste van zendtijd nog groter is dan uit het eerdere overzicht bleek. De VoRa wordt gevraagd de beschikbare zendtijd te verdelen.
- 6. ../. POK 12.30 – 12.55**
De VoRa bespreekt het vervolg van de aanpak 'Post POK'. lichten toe.
- 7. Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
15 maart 2021

Onze referentie

2020-00000

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1019e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 1019e VoRa
Vergaderdatum	25 maart 2021, 11.00-12.00
Vergaderplaats	WebEx

Datum
19 maart 2021

Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
- 2. ../. Verslag 18 maart 2021 11.10 – 11.15**
- 3. Actualiteiten 11.15 - 11.20**
- 4. Corona 11.20 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 6. ../. POK 12.40 – 12.55**
De VoRa bespreekt het vervolg van de aanpak 'Post POK'.
lichten toe.
- 7. Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1020e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1020e VoRa
1 april 2021, 11.00-13.00
Webex:

Datum
29 maart 2021
Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.20**
Tkn meegestuurd: bijgewerkt projectplan 'Alles begint met contact' en overzicht reacties op de uitvraag naar stand van zaken.
- 2. Verslag VoRa 25 maart 2021 11.20 –11.25**
- 3. Actualiteiten 11.25 - 11.40**
- 4. Corona 11.40 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. Persvragen externe communicatiepool 11.55– 12.05**
heeft informatie verzameld voor de beantwoording van de vragen van EenVandaag over de externe communicatiepool. Aan de VoRa de vraag of zij kan instemmen met het verstrekken van deze informatie.
- 6. Peer review BZ en LNV 12.05-12.50**
Op 3 september heeft de VoRa afgesproken in duo's peer reviews van elkaars directie Communicatie te houden. BZ en LNV hebben het spits afgebeten en presenteren de uitkomsten van hun review.
- 7. Rondvraag en afsluiting 12.50-12.55**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1021e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1021e VoRa**
Vergaderdatum **8 april 2021, 11.00-13.00**
Vergaderplaats **WebEx**

Datum
21 maart 2021
Onze referentie

1.	Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10
2. ../.	Verslag 1 april 2021 11.10 –11.15
3.	Actualiteiten 11.15 - 11.25
4.	Corona 11.25 – 11.40 De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. ../.	Zendtijd Campagnes Rijksoverheid 11.40 – 12.25 De VoRa heeft op 18 maart besloten dat alle departementen opnieuw bekijken wat voor de eigen campagnes mogelijkheden zijn (bundeling, minder of geen televisie, minder flights, herprioritering, onder vlag van corona voeren etc). Op verzoek van de VoRa heeft DPC een ronde gemaakt langs de departementen die campagnes voeren. Conform afspraak liggen de opbrengsten van deze ronde in deze VoRa voor. De VoRa wordt gevraagd een besluit te nemen over de verdeling van de beschikbare zendtijd voor 2021, de commerciële inkoop van reclamezendtijd voor de periode mei tot oktober 2021 en het vervolgproces.
6.	Peer review Financiën en I&W 12.25-12.55 Op 3 september heeft de VoRa afgesproken in duo's peer reviews van elkaars directie Communicatie te houden. presenteren de uitkomsten van hun review.
7.	Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1022e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1022e VoRa
15 april 2021, 11.00-13.00
Webex:**

Datum
12 april 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen 11.00-11.15**
 2. **Verslag VoRa 8 april 2021 11.15 – 11.20**
 3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
 4. **Corona 11.30 – 11.45**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
 5. **Beantwoording vragen EenVandaag 11.45-11.55**
Bespreking conceptbeantwoording vragen EenVandaag over de externe Communicatiepool voor akkoord door VoRa.
De VoRa heeft op 1 april de door EenVandaag gevraagde *spend*-gegevens besproken. Als gevolg van die bespreking is besloten om de verlengingen niet als aparte opdracht te tellen. Het totaal aantal opdrachten is daarmee verminderd met twaalf.
-
- **Vaststelling profiel moderne communicatieadviseur 11.55 – 12.15**
In 2020 hebben CRC en VoRa afgesproken het profiel van de communicatieadviseur aan te passen. Inmiddels is het nieuwe profiel besproken in beide gremia. Het ligt nu voor akkoord voor in de VoRa.

7. **Alles begint bij contact 12.15-12.35**
Terugkoppeling uit wekelijks vrijdagoverleg kernteam

Presentatie plan van aanpak voor actie IV van 'Alles begint bij contact': 'Kom met voorstellen voor verbinding disciplines (HR, juridisch, Bedrijfsvoering etc.)'

8. **Rondvraag en afsluiting 12.35-12.40**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1023e Voorlichtingsraad

Omschrijving **Agenda 1023e VoRa**
Vergaderdatum **22 april 2021, 11.00-12.15**
Vergaderplaats **WebEx**

Datum
14 april 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**
2. ../. **Verslag 15 april 2021 11.10 –11.15**
3. **Actualiteiten 11.15 - 11.20**
4. **Corona 11.20 – 11.35**
De VoRa blikst terug en vooruit op corona.
5. ././ **Hybride werken 11.35 – 11.40**
De VoRa wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel tot de ontwikkeling van één herkenbare stijl voor de interne communicatie over het hybride werken. Hiervoor wordt de 'Terug naar kantoor'-stijl die vorig jaar is ontwikkeld geactualiseerd.
6. ././ **VoRa-jaarprogramma 2021 11.40 – 11.45**
N.a.v. het rapport 'Ongekend Onrecht' is in de VoRa afgesproken dat bij publicatie van het VoRa-jaarprogramma een addendum zou worden toegevoegd of een nieuwe inleiding zou worden geschreven. Het VoRa-secretariaat heeft voor de laatste optie gekozen. De VoRa wordt gevraagd akkoord te gaan met de inleiding en publicatie van het VoRa-jaarprogramma op Rijksoverheid.nl, [Rijksportaal](http://Rijksportaal.nl) en [CommunicatieRijk](http://CommunicatieRijk.nl).
7. ././ **Wob-verzoek 'corona' Argos 11.45 – 11.55**
De VoRa staat kort stil bij het Wob-verzoek 'corona' van Argos. Argos heeft 10 maart bij AZ het verzoek ingediend om de notulen en bijbehorende stukken van de VoRa te ontvangen waar het gaat om besluitvorming en advies rond de corona-communicatiestrategie. [REDACTED] is aanwezig voor een toelichting. Aan Argos is toegezegd te streven de stukken uiterlijk 30 april aan te leveren.
8. **Het begint bij contact: actiepunt 3: 'Connecting the dots' 11.55 -12.10**
Het verbinden van scans en analyses die op de departementen worden gemaakt,

heeft tot doel bij te dragen aan de prioritaire actielijn 'contact maken met de samenleving', en specifiek aan het eerder en sneller (h)erkennen van patronen en belevingen. Door proactief in te zetten op kennisdeling en beschikbare kennis (breed) te duiden, wordt de vanuit de departementen beschikbare omgevingskennis optimaal benut en geïntegreerd, om zo effectief toe te kunnen passen op het rijksbrede communicatiebeleid.

9. Rondvraag en afsluiting 12.10-12.15

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1024e Voorlichtingsraad

Omschrijving	Agenda 1024e VoRa
Vergaderdatum	29 april 2021, 11.00-12.30
Vergaderplaats	WebEx

Datum
27 april 2021

Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - T.k.n. Jaarevaluatie campagnes 2020
- 2. ../. Verslag 22 april 2021 11.15 – 11.20**
- 3. Actualiteiten 11.20 - 11.35**
- 4. Corona 11.35 – 11.50**

De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5. ../. Alles begint bij contact: actiepunten 1 en 2 11.50 – 12.10**

SGP geeft een toelichting op actiepunt 1 (gesprekken van SG's met journalisten/hoofdredacteuren) en actiepunt 2 (afwegingskader voor externe optredens en vaktechnische briefings van ambtenaren, specialisten en boegbeelden).
- 6. ../. Persvragen 'fte' BNR 12.10 – 12.20**

De concept-beantwoording van de persvragen van BNR ligt ter instemming voor.
- 7. Rondvraag en afsluiting 12.20-12.25**

agenda

1025e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1025e VoRa
6 mei 2021, 11.00-13.00
WebEx

Datum
30 april 2021
Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10**

2. **../. Verslag 29 april 2021 11.10– 11.15**

3. **Actualiteiten 11.15- 11.20**

4. **Corona 11.20 – 11.35**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.

5. **Corona: Vaccinatiecommunicatie 11.35 – 11.55**

geven een presentatie over de
aanpak 'vaccinatiecommunicatie' die specifieke uitdagingen kent.

6. **Advies kabinetsbrede communicatie 11.55– 12.10**
lichten de stavaza toe.

7. **../. Persvragen 'fte' BNR 12.10 – 12.20**
De concept-beantwoording van de persvragen van BNR ligt ter instemming voor.

8. **PLOOI 12.20 – 12.55**
Departementen worden binnenkort verplicht documenten te openbaren via PLOOI, het platform met een verwijzindex voor allerlei documenten dat is ondergebracht bij agentschap KOOP van het ministerie van BZK. Deze verplichting heeft grote gevolgen voor Rijksoverheid.nl. Op verzoek van het OGB licht toe wat de verplichting tot gebruik van PLOOI inhoudt. Ook en schuiven aan.

9. **Rondvraag en afsluiting 12.55-13.00**

Contactpersonen

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Datum
14 mei 2021

Onze referentie
112-1

7. Rondvraag en afsluiting 13.15-13.20

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1028e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1028e VoRa
3 juni 2021 11.00-12.00
WebEx

Datum
28 mei 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
 - Terugblik BOT-sessie 'Veranderd medialandschap/coproducties'
2. **../. Verslag 27 mei 2021 11.15– 11.20**
3. **Actualiteiten 11.20- 11.25**
4. **Corona 11.25 – 11.40**

De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **../. Alles begint bij contact: actiepunt 7 11.40 – 11.55**

geven een toelichting. De werkgroep is aan de slag gegaan met de vraag: Wat zou het advies aan een nieuw kabinet moeten zijn om het contact met de samenleving te verbeteren en het vertrouwen te herstellen?
6. **Rondvraag en afsluiting 11.55-12.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1029e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1029e VoRa
10 juni 2021, 11.00-12.30
Webex:

Datum
7 juni 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **Verslag VoRa 3 juni 2021 11.15– 11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 – 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Advies taalniveau teksten Rijksoverheid 11.40– 11.45**
Advies voor definitief akkoord.

Aan de VoRa de vraag om:

1. instemming met het advies om bij elk nieuw of te herzien dossier of onderwerp op Rijksoverheid.nl een afweging te maken over het juiste taalniveau:

- houd eenvoudige taal (A2) aan als de informatie relevant is voor een brede doelgroep, of voor een specifieke doelgroep die moeite heeft met lezen;
- gebruik in alle andere gevallen taalniveau B1.

2. instemming met het advies om de teksten, die straks ook gebruikt gaan worden op het publieksdeel van 1Overheid (bijvoorbeeld over life events) standaard aan te bieden in eenvoudige taal (A2) in combinatie met beeld.

OGB en CRC adviseren hier positief over.

6. **Verbindend narratief voor klimaat-gerelateerde thema's 11.45-12.05**
Sinds april 2020 werkt een gemengde groep van departementen (BZK, EZK, LNV en IenW), IPO, Unie van Waterschappen en VNG aan een 'verbindend narratief' voor klimaat-gerelateerde thema's zoals energie en stikstof. Het verbindend

narratief heeft als doel om bij vergelijkbare dossiers langs dezelfde waarden uitgangspunten te communiceren en dus meer als één overheid.

Aan de VoRa wordt gevraagd:

1. Hoe beoordeelt de VoRa dit traject?
2. Stemt de VoRa in met het vaker toepassen van deze werkwijze, te beginnen bij de uitwerking van een nieuw regeerakkoord?
3. Stemt de VoRa in met een eenmalige 'VoRa-plus' met hoofden communicatie van VNG, IPO en Unie van Waterschappen? Dit als eerste stap in het bestendigen en laten landen in de verschillende departementen en overheidsorganisaties.

7. Nieuw ABD-format benoemingen 12.05-12.20

Het kabinet heeft besloten dat publicaties over nieuwe ABD-benoemingen meer moeten ingaan op de kwaliteiten die voor een specifieke functie nodig zijn. Door nadrukkelijker de relatie te leggen tussen de persoon en het profiel dat gezocht werd, kan het 'verhaal' achter de benoeming zichtbaar worden gemaakt. Bureau ABD heeft dit uitgewerkt door in benoemingsberichten de opgaven van organisatie en functie op te nemen, citaten te verwerken van de benoemde kandidaat en de vacaturehouder, en het vacatureproces uit te leggen.

Bureau ABD vraagt de medewerking van de VoRa aan de totstandkoming van deze berichten.

8. Rondvraag en afsluiting 12.20 -12.25

agenda

1030e Voorlichtingsraad

Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats

Agenda 1029e VoRa
17 juni 2021, 11.00-12.15
Webex:

Datum
14 juni 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
2. **Verslag VoRa 10 juni 2021 11.15– 11.20**
3. **Actualiteiten 11.20 - 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **Uitbreiding dienstverlening DPC op VWS-campagnes 11.40– 11.55**
In de VoRa van 25 juni 2020 is in het kader van de financiering van capaciteit van campagnebegeleiding afgesproken dat het deel van het voorstel over het intensiveren van het campagnemanagement vanuit DPC voor VWS opnieuw in de VoRa wordt besproken ('ijzeren voorraad', einddatum en trekkingsrecht).

De VoRa wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel voor uitbreiding van de gemeenschappelijke dienst campagnes bij de DPC voor campagnes van VWS voor de kalenderjaren 2021 tot en met 2024, waarbij de rijksbrede spelregels onverkort van toepassing blijven.
6. **Het begint bij contact: Actie 6, Organiseer kennissessies over herstel van vertrouwen en reputatie voor topmanagement 11.55-12.10**
Het projectteam van actie 6 van 'Het begint bij contact' heeft een alternatieve aanpak uitgewerkt voor de oorspronkelijk afgesproken eenmalige kennissessie. Te weten een serie van vijf podcasts waarin wordt het onderwerp contact wordt belicht.

Aan de VoRa wordt gevraagd of zij zich in de aanpak kan vinden en zo ja, wie

volgens haar de afzender van de podcast zou moeten zijn.

7. Rondvraag en afsluiting 12.10 -12.15

agenda

1031e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1031e VoRa
24 juni 2021, 11.00-13.00 uur
Webex:**

Datum
21 juni 2021
Onze referentie

1. .../. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.15**
t.k.n. Memo DPC stand van zaken campagnes & RTV jaarschema DPC
t.k.n. Aangepaste versie document kabinetswissel
2. ../. **Verslag VoRa 17 juni 2021 11.15 – 11.20**
t.k.n. vastgesteld verslag VoRa 10 juni
3. **Actualiteiten 11.20 – 11.30**
4. **Corona 11.30 – 11.40**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. ./.. **'Alles begint bij contact', actiepunten 8: Maak een plan voor reflectie op vakmanschap van de communicatiediscipline (departementen, diensten en inspecties) 11.40 – 11.55**

hebben een notitie

opgesteld met daarin een eerste uitwerking van actiepunten 8. Na toetsing in de VoRa zal de werkgroep de notitie verder uitwerken.
6. ./.. **Tussenstand 'Alles begint bij contact' 11.55 – 12.10**
Het projectteam 'Alles begint bij contact' heeft alle actiepunten samengevoegd en aangevuld met een visiestuk en een concept-planning.

De VoRa-leden wordt gevraagd hun mening te geven over het visiestuk en de concept-planning.

7. ./ **Concept-advies kabinetsbrede communicatie 12.10 – 12.25**
De VoRa-leden wordt gevraagd in te stemmen met het concept-advies.

8. **Peer review Defensie-SZW 12.25 – 12.55**
Eind 2020 heeft de VoRa afgesproken in duo's peer reviews van elkaars directie
Communicatie te houden. presenteren
de uitkomsten van hun review.

9. **Rondvraag en afsluiting 12.55 -13.00**

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1032e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1032e VoRa
1 juli 2021, 11.00-12.00 uur
Webex:**

Datum
28 juni 2021

Onze referentie

1. **Opening**
2. **./.** **Presentatie Continu Onderzoek Burgerperspectieven SCP, 2^e kwartaal
11.00 – 11.15 uur**
3. **./.** **Mededelingen, rondvraag 11.15 – 11.30**
t.k.n. aangepast memo DPC stand van zaken campagnes
4. **./.** **Verslag VoRa 24 juni 2021 11.30 – 11.35**
t.k.n. vastgesteld verslag VoRa 17 juni
5. **Actualiteiten 11.35 – 11.45**
6. **Corona 11.45 – 11.55**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
7. **Rondvraag en afsluiting 11.55 -12.00**

agenda

1033e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1033e VoRa
8 juli 2021, 11.00-13.00 uur
RVD-zaal, Binnenhof 19 en Webex:**

Datum
5 juli 2021

Onze referentie

- 1. Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.20 uur**
O.a terugkoppeling uit portefeuillehoudersoverleg 5 juli
- 2. ../. Verslag VoRa 1 juli 2021 11.20 – 11.25 uur**
t.k.n. vastgesteld verslag VoRa 24 juni
- 3. Actualiteiten 11.25 – 11.35 uur**
- 4. Corona 11.35 – 11.45 uur**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
- 5./. Voortgang VoRa-prioriteit issuemanagement 11.45 – 12.10 uur**
Net als in 2020 heeft de VoRa besloten in 2021 issuemanagement op te nemen als een van de prioriteiten van haar jaarprogramma. De projectgroep issuemanagement heeft op basis van de ambities zoals geformuleerd in het jaarprogramma, een aantal projecten in gang gezet en is de samenwerking aangegaan met de Hogeschool Utrecht om tot een tool voor issuemanagement te komen.

Bespreking stand van zaken prioriteit en verzoek om reactie van de VoRa op een aantal adviezen en suggesties.

6. ./. **Voorstel uitbreiding vaste Interne Communicatiepool en pilot Starterspool**
12.15 – 12.55 uur

In februari 2021 heeft de VoRa de pilot vaste Interne Communicatiepool geformaliseerd. Toen heeft de VoRa ook de wens geuit om de vaste pool uit te breiden. Daarnaast heeft DPC het afgelopen jaar op verzoek van de VoRa een verkenning uitgevoerd naar het opzetten van een communicatietraineeship.

De VoRa presenteert het voorstel en de business case voor het uitbreiden van de vaste Interne Communicatiepool en voor een pilot met een Starterspool, als mogelijke voorloper van een volwaardig traineeship.

7. Rondvraag en afsluiting 12.55 – 13.00 uur

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

agenda

1034e Voorlichtingsraad

**Omschrijving
Vergaderdatum
Vergaderplaats**

**Agenda 1034e VoRa
15 juli 2021, 11.00-12.00 uur
RVD-zaal, Webex**

Datum
9 juli 2021

Onze referentie

1. **Opening, mededelingen, rondvraag 11.00 – 11.10 uur**
2. **../. Verslag VoRa 8 juli 2021 11.10 – 11.15 uur**
3. **Actualiteiten 11.15 – 11.20 uur**
4. **Corona 11.20 – 11.35 uur**
De VoRa blikt terug en vooruit op corona.
5. **../. Toolkit Prinsjesdag 11.35 – 11.40 uur**
[REDACTED] geeft een toelichting op de aanstaande uitvraag t.b.v. de toolkit Prinsjesdag. Het proces wordt dit jaar op een andere wijze ingericht.
6. **../. Berichtgeving over communicatiedirecties: 800 spindoctors 11.40 – 11.55**
In de media wordt de laatste maanden regelmatig bericht over de groei van de communicatiedirecties en de vermeende spindoctoring. De VoRa staat stil bij de vraag op welke wijze de VoRa zou kunnen reageren.
7. **Rondvraag en afsluiting 11.55 – 12.00 uur**

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

970ste Voorlichtingsraad

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum en -tijd 9 januari 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig

Datum

9 januari 2020

Onze referentie

Afwezig
Kopie aan

1. Opening, mededelingen en rondvraag.

- De voorzitter meldt dat afwezig zijn. Zij worden vervangen door
- De BOT-sessie van 27 januari zal bestaan uit een informele vooruitblik naar het nieuwe jaar.
- Op 3 maart gaat de VoRa naar Brussel. De PV en het VoRa-secretariaat bereiden een inhoudelijk programma voor.
- Agendapunt 5 voor doorgeschoven naar de volgende VoRa.
- Het VoRa-secretariaat komt binnenkort met een uitvraag naar fte's ten behoeve van de jaarlijkse publicatie.
- De VoRa van 23 januari is de laatste VoRa van Er volgt een afscheidseten.
- meldt dat het ICBR in de vergadering van deze maand een besluit zal nemen over Rijksportaal.
- meldt een vacature voor coördinator team woordvoering staatssecretaris, schaal 13. I meldt dat de vacature van directeur Communicatie bij BZK weer is opengesteld.

2. Verslag VoRa 12 december 2019

- Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Actualiteiten

- De VoRa bespreekt de actualiteit van het nieuwe jaar en kijkt daarbij ook vooruit naar de belangrijkste onderwerpen van het 2020.
- Aan de orde komen onder meer de discussies rond vuurwerk en de veiligheid en de spanningen tussen Iran en de VS.
- geeft aan dat de Brexit-communicatie is afgeschaald omdat een harde Brexit is afgewenteld. De communicatie wordt eind januari weer geïntensiveerd om uit te leggen wat er na 31 januari gebeurt en waar bijvoorbeeld bedrijven zich op voor moeten bereiden. De websites worden aangepast en er volgt een radio campagne.
- Vooruitkijkend constateert de VoRa dat er dit jaar veel evenementen zijn in Nederland zoals het Songfestival (12-16 mei) en de Invictus Games (9-16 mei), maar Nederland organiseert ook twee toppen: the Climate Adaptation summit (22 oktober) en samen met Unesco the World Press Freedom Conference (22-24 april).
- Andere grote dossiers dit jaar zijn onder meer de verdere uitwerking van het klimaatakkoord en het stikstofbeleid. JenV en VWS geven aan dat ze samen werken aan communicatie gericht op het tegengaan van drugsgebruik. Voor VWS en OCW spelen personeelstekorten.

4. Kabinetsbrede communicatie

- De voorzitter constateert dat het klimaatakkoord zich in een veel rustiger vaarwater bevindt dan een jaar geleden. bevestigt dat en stelt dat er ook veel is gedaan. De Urgenda-uitspraak betekent wel dat er nog veel gedaan moet worden. Maar dat moet wel in samenhang zijn met de stikstofmaatregelen.
- geeft aan dat daar nu bij LNV hard aan wordt gewerkt. Op korte termijn komt met zijn advies over de luchtvaart. Daarna komt LNV met het pakket met stikstofmaatregelen.
- De communicatie over het stikstofbeleid is in de laatste maanden in een hoog tempo op poten gezet. De voorzitter geeft aan dat het belangrijk is om ook goed te kijken wat wel en wat niet werkt, zodat we daar van kunnen leren voor andere beleidsonderwerpen.
- geeft aan dat doordat de normen rond PFAS zijn verruimd veel bouwprojecten weer op gang zijn gekomen.
- vertelt over de communicatie rond koopkracht. Voor de kerst heeft SZW een technische briefing georganiseerd voor journalisten over de koopkrachtcijfers. Dit voldeed aan een behoefte bij de pers.

5. VoRa-jaarprogramma

- Dit agendapunt is doorgeschoven naar volgende VoRa.

6. Competentieprofielen en opleidingsaanbod analisten

- van de Academie voor Overheidscommunicatie is aangeschoven.
- geven een korte inleiding op het profiel en het opleidingsaanbod. Zij onderstrepen dat het initiatief hiervoor uit de medewerkers zelf is gekomen.

- [REDACTED] benadrukt dat uit de inventarisatie blijkt dat het werk (o.a. takenpakket en waardering) van de analisten per ministerie sterk kan verschillen. Het doel van het profiel is niet om de werkzaamheden te standaardiseren, maar wel om een gedeeld basis te beschrijven.
- Met de kanttekening dat 'monitoren' als onderdeel van de taakbeschrijving wordt opgenomen, wordt het profiel vastgesteld. De VoRa stemt ook in met het aangeboden professionaliseringsaanbod.
- Tot slot stemt de VoRa in met de BOT-sessie. [REDACTED] geeft aan dat ze graag betrokken wil zijn met de voorbereiding hiervan. Afsproken wordt om de BOT-sessie nadrukkelijk te kijken wat er nog aan mogelijkheden zijn om de expertise door te ontwikkelen, bijvoorbeeld een nieuw soort producten en het betrekken van andersoortige bronnen bij analyses.

7. Rondvraag en afsluiting

- Er is geen rondvraag.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

971ste Voorlichtingsraad

Datum

27 januari 2020

Onze referentie

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd

Vergaderplaats

Aanwezig

Verslag 971ste VoRa

23 januari 2019, 11.00 - 13.00

Binnenhof 19, RVD-zaal

Afwezig

1. Opening, mededelingen, terugkoppeling CRC, rondvraag

- De VoRa staat stil bij de voorgenomen bijeenkomsten (Masterclasses, BOT-sessies etc) voor 2020. Mogelijk wordt de tweede techclass geschrapt. De BOT-sessie 'Omgevingsanalisten' kan wellicht een andere invulling krijgen, bijvoorbeeld t.b.v. de CRC en het Programmteam Professionalisering, en facultatief voor de VoRa-leden die niet in het programmteam zitten.
- aan meldt dat de Volkskrant een bezoek heeft gebracht voorheen Indonesië-correspondent - zal een artikel/column schrijven over de organisatie van de overheidscommunicatie in Nederland.
- De voorzitter staat stil bij het media- en opiniebeeld en de MR-lunch.
- De voorzitter meldt dat CAR samen met twee andere departementen de coördinatie op zich zal nemen inzake de persvraag van de Telegraaf over het aantal fte bij de directies en de inzet van ambtenaren t.b.v. de sociale mediakanalen van bewindslieden.
- meldt dat het nieuwe Hoofd Newsroom wordt.
- meldt dat per 1 maart de nieuwe woordvoerder van minister Slob wordt.
- meldt dat Financiën invulling zoekt voor diverse vacatures i.h.k.v. het aantreden van de tweede staatssecretaris.
- geeft een stavaza Rijksportaal.

2. Verslag VoRa 9 januari 2020

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Actualiteiten

De VoRa staat kort stil bij de ontwikkelingen rondom de Belastingdienst en de berichtgeving over ABD-ambtenaren.

4. Kabinetsbrede communicatie

geeft een stavaza 'Brexid'. staat stil bij C
geeft een stavaza 'Urgenda'.

5. Strategisch talentmanagement

geeft een toelichting op de opdrachtformulering strategisch talentmanagement. zal twee rondjes maken langs de VoRa-leden. In het eerste rondje wil harde data ophalen. In het tweede ronde zal hij 1-op-1-gesprekken voeren met de VoRa-leden. Het werkbudget t.w.v. 10.000 euro is reeds in de VoRa-begroting opgenomen. zoekt nog secretariële ondersteuning. De VoRa stemt met het voorstel in.

6. COB 2020

geeft een toelichting op het SCP-voorstel voor het COB 2020. Het SCP heeft een definitief verzoek ingediend voor een financiële bijdrage van 150.000 euro conform de reguliere VoRa-bijdrage. In het SCP-voorstel wordt echter uitgegaan van drie publicaties in 2020: twee keer een regulier COB in Q1 en Q2 én een publicatie in Q4 waarbij voor de dataverzameling gebruik wordt gemaakt van het LISS-panel van de Universiteit van Tilburg. Hoewel de daadwerkelijke kosten volgens het SCP bijna 175.000 euro bedragen, heeft het SCP zich in zijn begroting beperkt tot een verzoek tot een bijdrage van 150.000 euro. De RVD staat evenwel op het standpunt dat de VoRa slechts $\frac{3}{4}$ van de reguliere 150.000 euro zou moeten willen financieren, te weten 112.500 euro, waarbij $\frac{3}{4}$ correspondeert met drie i.p.v. vier publicaties in 2020. De bespreking in de VoRa leidt tot een financieringsbijdrage van 120.000 euro. Het bedrag wordt opgenomen in de begroting.

7. Budget VoRa-Jaarprogramma

De VoRa stemt in met de voorgestelde VoRa-begroting, waarbij de kosten van de verhoging van 8.000 euro t.b.v. het COB 2020 door het VoRa-secretariaat elders op begroting zal worden gevonden.

8. Betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid op de sociale media

Agendapunt doorgeschoven i.v.m. tijdgebrek.

9. Rondvraag

Geen rondvraag

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

972ste Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum en -tijd	6 februari 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Datum
11 februari 2020

Onze referentie

Afwezig
Kopie aan

1. Opening, mededelingen en rondvraag.

- De voorzitter heet van harte welkom in de VoRa. Hij is deze week begonnen als directeur Communicatie bij VWS en voor het eerst aanwezig in de VoRa.
- De voorzitter roept de departementen op om snel te reageren op de fte-uitvraag van het VoRa-secretariaat.
- De Telegraaf heeft een wob-verzoek aan alle departementen gedaan over de ondersteuning van bewindspersonen. Beantwoording verloopt via CAR.
- De VoRa blikt kort terug op de heidag met de woordvoerders over de woordvoerders van de toekomst. De leden concluderen dat het een goede, inhoudelijke dag was.
- geeft aan dat ze vanaf 1 maart stopt als voorzitter van de CRC. De Voorzitter geeft aan dat inmiddels een vervanger is benaderd.

2. Verslag VoRa 23 januari 2020

- Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Talentschouw

- van de Academie voor Overheidscommunicatie geeft een toelichting op de talentschouw.
- De VoRa bespreekt of de talentenschouw niet een onderdeel moet zijn van een talentprogramma. De voorzitter geeft aan dat hiernaar kijkt als onderdeel van zijn opdracht over talentmanagement.

4. Actualiteiten

- De VoRa bespreekt de actualiteit rond stikstof en het Coronavirus.
- spreekt over de gesprekken met de boeren en de aanstaande Kamerbrief.
- geeft aan dat de repatriëring van Nederlanders uit China goed is verlopen. VWS en andere relevante ministeries zijn voorbereid om de communicatie over het Coronavirus op te schalen als dat nodig is.

5. Bekostiging platform rijksoverheid.nl

- van DPC geven een toelichting. Het systeem achter rijksoverheid.nl en de platformwebsites is aan vernieuwing (upgrades) toe. Dit jaar wordt begonnen aan de bouw hiervan. Ook gaat door de groei van het Platform meer capaciteit in beheer zitten.
- Voor beiden is een meerjarige investering nodig. DPC verzoekt aan de departementen om bij te dragen aan de bekostiging. DPC stelt een verdeelsleutel voor op basis van de bezoekersaantallen van de websites die onder het platform vallen.
- De VoRa benadrukt dat het belangrijk is om het aantal websites terug te dringen, maar benadrukken dat departementen bezig zijn met het verwijderen van websites, maar dat er altijd weer behoefte is aan nieuwe websites. Daarnaast blijven vanwege de Archiefwet offline gehaalde websites kosten houden.
- DPC maakt een notitie voor de volgende VoRa met een voorstel voor de bekostiging. Als de VoRa instemt wordt die notitie vervolgens doorgeleid naar de ICBR die daarover zal besluiten.

6. Betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid op sociale media

- licht de randvoorwaarden t.b.v. de inzet van betaalde promotie op sociale media bij niet-aanvaard beleid toe. In de volgende VoRa liggen de randvoorwaarden ter finale besluitvorming voor. Voorts concludeert de voorzitter dat altijd sprake zal zijn van een grijs gebied en dat het goed is om het professionele gesprek in de VoRa te blijven voeren.

7. Rondvraag en afsluiting

- Er is geen rondvraag.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

973ste Voorlichtingsraad

Datum

25 februari 2020

Onze referentie

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum en -tijd	20 februari 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, mededelingen en rondvraag.

- De voorzitter meldt dat de agendapunten Beeldrijk/Beeldkompas en MOM worden doorgeschoven naar een volgende VoRa.
- Het opgemaakte VoRa-jaarprogramma is op CommunicatieRijk en Rijksoverheid.nl geplaatst. Ook worden de prio-kaartjes uitgedeeld.
- De voorzitter meldt dat de *Telegraaf* nog niet heeft gereageerd op het gespreksverslag dat is gemaakt n.a.v. de persvraag van de *Telegraaf* inzake het aantal fte en de inzet van sociale media-adviseurs.
- De fte-telling t.b.v. Rijksoverheid.nl is bijna gereed. BZK moet nog aanleveren. Verzoek dat z.s.m. te doen.
- De studiereis Brussel vindt op 3 maart plaats. Het programma wordt de week voorafgaande aan de studiereis rondgestuurd. Er wordt een whatsappgroepje aangemaakt t.b.v. de studiereis.
- De tweedaagse studiereis vindt plaats op 9 en 10 juni.
- De voorzitter meldt dat een werkgroepje aan de slag gaat met de herijking van de Oekaze Kok. De aanbevelingen van [naam] worden daarbij betrokken. Het onderwerp wordt t.z.t. in de VoRa geagendeerd.
- [naam] op als CRC-voorzitter.
- [naam] staat stil bij de nieuwe werkwijze 'Campagnes'. Hij geeft aan dat inmiddels acht positieve adviezen zijn gegeven. De adviezen zijn tot nu toe zuiver en alleen gebaseerd op de merites van de individuele campagnes. [naam] geeft aan dat de grens van twintig echter in zicht dreigt te komen en dat deze grens én mogelijke verdringingseffecten door het grote aantal campagnes ook een rol zullen kunnen spelen in het advies van directeur DPC. Binnenkort ligt in OGB en VoRa een notitie voor.

- roept de VoRa-leden op zich in te schrijven voor het opleidingsaanbod crisiscommunicatie van het NCTV. Het opleidingsaanbod zal via het VoRa-secretariaat worden verspreid. De voorzitter roept de VoRa-leden op met het oog op het reces achtervang te regelen voor COVID-19-gerelateerde onderwerpen.
- meldt dat VWS met twee campagnes de top 10 van de Gouden Loeki heeft gehaald.
- meldt dat de campagne 'Baan van het leven' succesvol is gelanceerd.
- meldt een vacature voor teammanager Omgevingskennis RVO (S13).

2. Verslag VoRa 6 februari 2020

Het verslag wordt vastgesteld met één aanpassing. De zinsnede 'De leden concluderen dat het een goede, inhoudelijke dag was' wordt aangepast in 'De leden concluderen dat het een goede, inhoudelijke dag was, maar dat ook aan de oppervlakte is gekomen maar dat het profiel van de moderne woordvoerder nog niet voor iedereen vanzelfsprekend is.

3. Actualiteiten

De VoRa staat stil bij het debat van staatssecretaris Defensie inzake Vlissingen en COVID-19. geeft aan dat het raadzaam is dat ook EZK aansluit bij het NKC.

4. Kabinetsbrede communicatie

Narratief klimaat-, milieu- en natuurdossiers

De VoRa bespreekt het memo. De voorzitter geeft aan dat naast het narratief behoefte is aan een factsheet stikstof, waarin o.m. feitjes e.d. over stikstof worden opgenomen. Deze factsheets kunnen vervolgens breed worden verspreid, bijvoorbeeld ook naar niet-direct betrokken bewindslieden. De meeste VoRa-leden spreken, zij het dat het narratief enigszins zendergericht is en nog aanscherping behoeft, van een goed basisnarratief dat kan worden gebruikt met/naast andere narratieven. Ook de gezamenlijk denkexercitie heeft waarde gehad omdat veel meer wordt gedacht vanuit het gemeenschappelijke narratief. De VoRa stemt in met het voorstel om de werkgroep om te vormen in een accountteam (met disciplines als woordvoering, onderzoek, communicatieadvies etc). De VoRa besluit tot de volgende opdrachtformulering:

- uitwerking van overkoepelend narratief
- uitwerking van de deelnarratieven gekoppeld aan het overkoepelende narratief
- het maken van factsheets en een overzicht van de beeldbepalende momenten die eraan komen en waarvoor de narratieven kunnen worden gebruikt

De VoRa staat kort stil bij de factsheet 'Koopkracht'.

5. Betaalde promotie bij niet-aanvaard beleid op sociale media

De VoRa stemt in met de randvoorwaarden. geeft voorts een toelichting op het WOB-verzoek van Argos naar beleid inzake betaalde promotie op sociale media bij niet-aanvaard beleid. Het VoRa-secretariaat zal de vragen naar de VoRa-leden mailen.

6. Bekostiging platform rijksoverheid.nl

geven een toelichting op de financiering van PRO. benadrukt ten enenmale dat departementen niet verplicht zijn hun websites onder PRO onder te brengen, maar wijst erop dat de voorziening goedkoper is én uitwijken naar alternatieven risico's met zich meebrengt (webrichtlijnen, veiligheidseisen etc). De VoRa stemt in met verdeelsleutel 2 (vaste bijdrage per website/magazine per jaar). Diverse VoRa-leden geven aan nog eens kritisch te kijken of in het aantal eigen websites gekortwiekt kan worden.

7. Rondvraag en afsluiting

- verzoekt het VoRa-secretariaat/AOC een notitie op te stellen hoe bij aantreden van het nieuwe kabinet zou moeten worden omgegaan met de sociale mediakanalen (privékanalen vs corporate kanalen) en het feit dat beleid in toenemende mate gekoppeld lijkt te worden aan personen. geeft aan bereid te zijn mee te denken.
- vraagt aandacht voor de mail die OCW heeft gekregen en waarin melding wordt gemaakt van een nieuwe rekening voor Rijksportaal. geeft aan dat het hier invulling van een pm-post betreft die betrekking heeft op investeringskosten om naar het nieuwe Rijksportaal over te gaan.
- Naar aanleiding van een vraag van inzake de screening van woordvoerders en MT-leden vraagt aandacht voor het gegeven dat woordvoerders uit de pool doorgaans niet gescreend zijn. Het programmeerteam zal het onderwerp binnenkort bespreken.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

974e Voorlichtingsraad

Datum
6 maart 2020

Onze referentie

Omschrijving Verslag VoRa
Vergaderdatum en -tijd 5 maart 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig

Afwezig

1. Opening, mededelingen en rondvraag

- De VoRa staat kort stil bij het afgelasten van het werkbezoek aan Brussel. CAR zal de PVEU een attentie sturen en de gemaakte kosten vergoeden.
- heeft samen met met de ABD gesproken over het VoRa-project *succession planning*, om dat te laten aansluiten op ABD-activiteiten. Onder andere kwamen de talentschouw en carrièremogelijkheden op directeursniveau aan bod. De ABD adviseert ook de uitvoeringsorganisaties, inspecties en mensen buiten de communicatiediscipline in acht te nemen bij het zoeken naar kandidaten. Voor de zomer staat een nieuw gesprek met de ABD gepland. werkt een en ander uit en komt in mei over de voortgang vertellen in de VoRa. De VoRa spreekt de wens uit graag één en dezelfde contactpersoon te hebben bij de ABD.
- brengt namens de Academie de oproep voor het aanmelden van collega's voor de talentschouw en de leergang strategisch adviseren in herinnering.
- **Vacatures**
 - EZK: woordvoerder klimaat s13 en woordvoerder Groningen s13
 - IenW: woordvoerder minister Milieu en Wonen s12/13
 - NVWA: afdelingshoofd Communicatie s15

- OCW: directiesecretaris en hoofd stafbureau directie Communicatie s11/12

2. Verslag VoRa 20 februari 2020

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Actualiteiten

- De VoRa staat stil bij de situatie van de vluchtelingen aan de Turks-Griekse grens, de aanstaande verschijning van het rapport van de commissie-Donner, het strafproces van de MH17 en de crisiscommunicatie rond COVID-19.
- Voor dit laatste onderwerp is [REDACTED] te gast. Het NKC heeft de komende tijd meer capaciteit nodig. Aan de VoRa het verzoek bij Wiersema namen aan te dragen van collega's voor de drie poules van het NKC:
 - poule adviseurs: een communicatieadviseur per betrokken departement die een volledige dag in de twee weken aanwezig is bij het NKC, eens per week een kort overleg bijwoont en verder als aanspreekpunt kan fungeren;
 - poule omgevingsanalisten: een analist per betrokken departement die zorgt voor dagelijkse input op afstand, eens in de twee weken een hele dag bij het NKC de bundeling van alle analyses verzorgt en een keer per week overlegt bij het NKC;
 - poule redacteurs: een redacteur per betrokken departement die zorgt voor dagelijkse input op afstand, eens in de twee weken een hele dag bij het NKC redactiewerk verzorgt en een keer per week overlegt bij het NKC.

Verder bespreekt de VoRa de publiekscommunicatie en de interne communicatie. Afspraak is dat NCC/NKC leidend is en de VoRa regelmatig wordt bijgepraat. De VoRa complimenteert [REDACTED] over de aanpak tot nu toe.

- [REDACTED] verzoekt alle persvragen over de restauratie van het Vredespaleis door te geleiden naar BZ.
- [REDACTED] meldt dat het AD de tijdelijke inzet van een communicatiemedewerker bij EZK onterecht als het inhuren van een journalist heeft aangemerkt.
- [REDACTED] meldt dat Financiën voor 'Wijzer in geldzaken' journalisten om niet gaat inzetten om kinderen interviewtechnieken bij te brengen. De VoRa stemt hiermee in.

4. Vaststellen fte-overzicht voor publicaties

Na een korte discussie stelt de VoRa vast dat de definitie van tijdelijk is: een jaar of langer in tijdelijk dienstverband. Verzoek om nog één keer naar de meest recente versie van de fte-telling te kijken met aandacht voor de tijdelijke functies en zo spoedig mogelijk eventuele onjuistheden door te geven aan het VoRa-secretariaat.

5. Kabinetsbrede thema's

praten de VoRa bij over de stand van zaken rond de werkgroepen Investeren in de publieke sector en Stikstof.

6. Pilots *public design*

In 2019 heeft DPC vanuit het VoRa-jaarprogramma een aantal pilots opgestart waarin *public design* is toegepast. geeft een toelichting op de opbrengsten daarvan en vertelt over de toepasbaarheid van het instrument. vertelt over een van de pilots, een informatiebijeenkomst over kleinschalige gaswinning.

Bij '*design denken*' is het uitgangspunt dat je in communicatie of beleid ontwikkelt mét mensen in plaats van over mensen. DPC denkt dat *public design* een goed hulpmiddel kan zijn bij het toepassen van (complexe) vraagstukken bij de overheid omdat de mens staat centraal staat en het co-creatief en iteratief van aard is. Het toepassen van *public design* kan wel botsen met de kernwaarden die veel overheidsorganisaties hebben, zoals efficiëntie en voorspelbaarheid.

De opbrengsten van de verschillende pilots zijn terug te vinden een handreiking die DPC binnenkort op CommunicatieRijk plaatst, er komt een bijeenkomst over public design en er wordt een stageopdracht uitgevoerd om kennis te verbreden. Ook zijn er rapporten beschikbaar voor meer informatie. Over de openbaarmaking van deze rapporten spreekt DPC graag nog een keer met de VoRa. Tot slot is er een filmpje met ervaringen van deelnemers aan de pilots. Dit wordt per mail gedeeld met de VoRa.

De VoRa reageert positief en ziet *public design* als een vorm van netwerkcommunicatie, een van de prioriteiten van het jaarprogramma. Zij ziet vooral ook kansen voor beleid en raadt aan de ervaringen met beleidsdirecties te delen.

7. Voorstel COB 2021 en verder

lichten het voorstel toe dat de VoRa-werkgroep heeft geschreven voor de uitvoering van het COB vanaf 2021. De VoRa neemt het advies van de werkgroep over om verder te gaan met SCP omdat dit nog steeds de beste partij is. Voordelen ten opzichte van andere partijen zijn de wetenschappelijke standaard, de onafhankelijkheid en het feit dat het een gezaghebbend instituut is.

De VoRa is het erover eens dat de frequentie van de rapportages waarschijnlijk terug kan naar maximaal twee keer per jaar. Daarnaast doet zij een oproep om de benutting en praktische toepasbaarheid voor de communicatiediscipline van de rapportages te bevorderen. Het SCP wordt gevraagd handvatten en handelingsperspectieven te leveren. Daarnaast vraagt DPC aan de departementale onderzoeksadviseurs na te denken op welke wijze zij het COB beter denken te benutten.

Ook moet er een notitie naar de ministerraad om te informeren dat het COB in de huidige vorm stopt en hoe de doorontwikkeling er uit gaat zien. Het SCP levert voor de zomer een integrale offerte waarin alle verandering worden beschreven.

De VoRa gaat ervan uit dat deze offerte substantieel lager is, gezien de lagere frequentie van de rapportages.

8. Rondvraag en afsluiting

De VoRa steunt het idee van **Stichting Ombudsman** om de Nationale Ombudsman een keer uit te nodigen om te vertellen over recent focusgroeponderzoek dat het instituut heeft verricht.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

975ste Voorlichtingsraad

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum en -tijd	19 maart 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Datum

24 maart 2020

Onze referentie

Afwezig
Kopie aan

1. Opening, mededelingen en rondvraag.

- bellen in, de andere leden zijn aanwezig.
- De agenda die vorige week is verspreid vervalt. Op de agenda staat nu alleen de aanpak van het Coronavirus.
- De voorzitter geeft aan dat de openbare agenda ook in deze tijd gewoon gepubliceerd wordt maar vraagt aandacht voor het advies van het NKC over de externe optredens van bewindspersonen.

2. Verslag VoRa 5 maart 2020

- Niet besproken.

3. Corona

- De VoRa bespreekt de actualiteit rond het Coronavirus.
- blikken terug op de communicatie van de afgelopen week. De eerste melding was op 28 februari, daarna is er in korte tijd heel veel werk verzet. De meeste mensen in het NKC zijn afkomstig van de communicatiedirecties van departementen. spreken hun waardering uit voor het goede samenwerken van iedereen die betrokken is.
- De persconferenties zijn een belangrijk communicatiemiddel. Rijksoverheid.nl is de voornaamste plek voor meer informatie voor de burgers en er is een telefoonnummer voor vragen. Daar zitten nu 100 medewerkers en die

behandelen nu ongeveer 6000 telefoontjes per dag. Zendtijd voor een VWS-campagne op tv wordt nu ingezet voor spotjes over de maatregelen.

- In deze fase van de crisis volgen de maatregelen en de actualiteit elkaar in hoog tempo op. Vanuit het NKC is de focus op toelichten en informeren. Maar er moet aandacht komen voor naleving. Mede daarom is er een spiegelgroep met een aantal gedragswetenschappers in leven geroepen.
- [REDACTED] geeft aan dat het NKC nog voor lange tijd in de lucht zal zijn. Dat heeft gevolgen voor de bezetting. Het NKC gaat kijken naar de wensen voor de bezetting voor de komende tijd. De VoRa spreekt af dat [REDACTED] hun wensen ten aanzien van de bezetting in beeld brengen en op basis daarvan uitvraag doen bij de andere departementen.
- [REDACTED] meldt dat DPC nauw is aangesloten op het NKC. Rijksoverheid.nl is nu het belangrijkste website om de samenleving te informeren. Om dat goed te doen is de servercapaciteit uitgebreid.
- Bij BZK is er een werkgroep fakenews, op dit moment zeer relevant. De werkgroep heeft al contact met het NKC.
- Het coronavirus heeft impact op het beleid van alle ministeries. Dus vanuit elk ministerie wordt er gewerkt aan extra maatregelen en de communicatie daarover.
- Ook de interne communicatie heeft nadrukkelijk aandacht. Zowel binnen de departementen als binnen de eigen directies. BZK zorgt in afstemming met het NKC voor rijksbrede interne communicatie. Op directies zelf zijn er veel initiatieven voor interne communicatie met de medewerkers die nu moeten thuiswerken. [REDACTED] benadrukt dat filmpjes op rijksportaal door het thuiswerken veel ruimte op het internetverkeer kost. Hij raadt het inzetten van filmpjes via interne kanalen daarom af.
- De voorzitter stel voor om de VoRa wekelijks bij elkaar te laten komen. Aldus wordt besloten.

4. Rondvraag en afsluiting

- Er is geen rondvraag.

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

976e Voorlichtingsraad

Datum
26 maart 2020

Onze referentie

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	26 maart 2020, 11.00-13.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Inbellers

1. Corona

- In de MCCB is afgesproken dat de mediaoptredens van de bewindspersonen moeten worden afgestemd via het NKC. Dit regime geldt ook voor topambtenaren.
- Na afloop van elke MCCB zullen de vice-premiers alle bewindslieden informeren die niet aan het MCCB deelnemen over de belangrijkste besluiten en maatregelen.
- Op dinsdag en donderdag vindt de MCCB plaats met aansluitend eventueel persmomenten. Het tijdstip van de MCCBs wordt vervroegd. Op woensdag is ruimte gereserveerd voor eventuele Tweede Kamerdebatten.
- De brede publiekscampagne is op 25 maart van start gegaan. De campagne lijkt goed te worden ontvangen.
- De voorzitter benadrukt het belang van eenduidige, nauwkeurige en consistente teksten op Rijksoverheid.nl. CAR-medewerkers zullen de komende tijd tegenlezen bij de informatie. De voorzitter en geven aan dat bij het RIVM is aangegeven dat één brontekst moet worden opgesteld die leidend is voor alle communicatie-uitingen en waaraan alle communicatie getoetst wordt. Den Hoedt benadrukt het belang dat van één opdrachtgever (NKC) sprake blijft. De brontekst zal ook worden opgenomen in de toolkit. De toolkit wordt verrijkt met de brontekst van het NKC en meegegeven aan de bewindslieden.
- De VoRa stemt in met de richtlijn 'Communicatie vanuit de Rijksoverheid tijdens de coronacrisis'.

- De VoRa stemt in met het verzoek van Beeldcentrum/RO.nl om geen nieuwe corona-gerelateerde video's toe te staan in de rijksbrede Mediatheek en websites die daarvan gebruik maken.
- N.a.v. de uitvraag voor personele capaciteit t.b.v. het NKC meldt dat de namen van kandidaten (communicatieadviseurs, redacteurs/communicatiemedewerkers, online monitor specialisten en beeldmakers voor de sociale media) kunnen worden aangeleverd bij
- De VoRa geeft aan vooralsnog geen behoefte te hebben aan tien gratis extra aansluitingen op het ANP-media (tot 1 mei). Het VoRa-secretariaat neemt contact op met het ANP.
- De VoRa staat kort stil bij de memo 'Aangescherpt werkbezoekenregime'. Graag deze lijn volgen.
- Het VoRa-secretariaat stuurt de richtlijn samen met enkele andere stukken in een verzamelmail naar de VoRa-leden. Zij zorgen voor verspreiding binnen de eigen directie.
- vraagt aandacht voor de mentale en fysieke fitheid van de thuiswerkers. Daarnaast moet – zeker als de huidige periode van beperkende voorwaarden wordt verlengd - worden nagedacht over het beschikbaar stellen van voorzieningen en andere arbo-maatregelen. biedt aan hierover na te gaan denken. wijst erop dat de lijn vanuit het ICBR vooralsnog is dat geen kantoorspullen thuis mogen worden geplaatst. meldt dat momenteel wel scenario's worden uitgewerkt voor de periode ná 6 april en al enkele voorstellen voorliggen.
- meldt dat een matrix wordt gemaakt waarin wordt verduidelijkt welke maatregelen Nederland neemt in vergelijking met andere (buur)landen.
- roept VoRa-leden op het belang te blijven benadrukken van positieve communicatie en ook aandacht voor de economie te houden. Uiteraard is timing daarbij van belang.

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

976e Voorlichtingsraad

Datum

2 april 2020

Onze referentie

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	2 april 2020, 11.00-12.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Inbellers

1. Corona

- De VoRa vindt volgende week plaats op dinsdag of woensdag (i.v.m. feit dat MR op Witte Donderdag plaatsvindt). Het VoRa-secretariaat laat maandagmiddag weten welke dag het wordt.
- meldt dat het brondocument uitstekend heeft gewerkt. Niet alleen voor de informatievoorziening op Rijksoverheid.nl en de Q&As, maar het document heeft ook bouwstenen opgeleverd voor de spreekteksten van de persconferentie van 31 maart.
- kijken terug op goede samenwerking en een goed verlopen persconferentie.
- De voorzitter benadrukt nog eens dat de mediaoptredens en werkbezoeken met het NKC moeten worden afgestemd.
- De voorzitter meldt dat de wijzigingen op Rijksoverheid.nl – consistente teksten en nieuwe opzet homepage - naar ieders tevredenheid zijn doorgevoerd. geeft aan dat de intensievere samenwerking tussen NKC, DPC en CAR zijn vruchten afwerpt. Wel vraagt hij aandacht voor taalfoutjes in het brondocument. Den Hoedt benadrukt voorts dat Rijksoverheid.nl

niet is gebouwd als crisiswebsite, hetgeen de mogelijkheden beperkt om webstructuur e.d. snel aan te passen.

- wijst erop dat in de nacht van zondag op maandag 5 april noodzakelijk onderhoud ('deployment') aan Rijksoverheid.nl plaatsvindt. Dit betekent dat van 23.00 tot 07.00 uur een content freeze plaatsvindt.
- De voorzitter meldt dat persvragen zijn gesteld over de inzet van social influencers. Het betreft inzet t.b.v. aanvaard beleid dus de inzet voldoet aan alle voorwaarden. Afgesproken wordt ook transparant te zijn over de bedragen en namen.
- De voorzitter meldt dat voor de publiekscampagne gewoon regulier campagne-effectonderzoek wordt uitgevoerd.
- De VoRa staat stil bij de mogelijke effecten van de stijgende temperatuur op de bereidheid de komende dagen thuis te blijven. Zowel voor handhaving als communicatie liggen de nodige uitdagingen in het verschiet. geeft aan dat ook de RIVM-gedragsunit zich hierover ook buigt. Een nieuwe NL Alert wordt zeker niet uitgesloten. meldt dat allerlei organisaties (KNMI, RWS, recreatieve verenigingen etc) de komende dagen de boodschap 'Blijf Thuis' zullen uitdragen.
- De VoRa staat kort stil bij diverse sociale media posts waarin bedrijven die zich inzetten voor de samenleving soms wel erg expliciet worden genoemd. Hoewel het uitzonderlijke tijden zijn en het niet onlogisch is bedrijfsnamen expliciet te noemen in sociale media posts, is enige terughoudendheid in het licht van de neutrale positie van de Rijksoverheid geboden. In ieder geval moet worden gewaakt voor al te wervende teksten.
- BuZa en NKC stemmen e.e.a. af inzake de oplevering van de matrix 'Maatregelen Nederland vs omringende landen'. Het NKC zal de matrix rondsturen.
- meldt dat SZW en VWS een campagne zullen starten over mentale fitheid.
- De VoRa staat kort stil bij (aankomende) Wob-verzoeken die betrekking hebben op de coronacrisis. geeft aan dat alle

corona-gerelateerde onderwerpen reeds zijn aangeduid als 'hot spot', hetgeen betekent dat alles gearcheveerd moet worden. Onze referentie

- [redacted] geeft aan dat Financiën nadenkt over de invulling van Verantwoordingsdag.
- [redacted] meldt ICBR een arbopakket met maatregelen gereed heeft dat op korte termijn wordt uitgerold.
- De voorzitter [redacted] melden dat fly on the wall-verzoeken niet worden ingewilligd. Er wordt een uitzondering gemaakt voor eigen medewerkers.

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

**Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid**

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

verslag

977e Voorlichtingsraad

Datum
10 april 2020

Onze referentie

Omschrijving	Verslag VoRa
Vergaderdatum	9 april 2020, 11.00-12.00
Vergaderplaats	RVD-zaal, Binnenhof 19
Aanwezig	

Inbellers

1. Corona

- De voorzitter, staan kort stil bij de afgelopen week.
- De voorzitter meldt dat de MCCb volgende week – i.v.m. Tweede Paasdag) plaatsvindt op woensdag 15 april (debat op donderdag 16 april).
- kondigt aan dat VWS nadenkt over de invulling van de televisiecampagne 'Huiselijk geweld'. Uit het campagne-effectonderzoek blijkt dat de lopende 'reguliere' televisiecampagne uitstekend scoort.
- meldt dat woordvoering RIVM en OCW nauwer op elkaar zijn aangesloten.
- De VoRa staat voorts stil bij de discussie over ESM/eurobonds, het beeld van Nederland in het buitenland en de aankondiging van de app. geeft aan dat het voornemen om een app te ontwikkelen publiek is gemaakt omdat het reeds in het OMT-advies was opgenomen.
- De voorzitter licht kort de archivering van COVID-19 stukken toe ('hotspot') en de omgang met de Wob in tijden van corona.